

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Право

Недружні захоплення: природа та протидія

СТОР. 16—17

Нашого цвіту...

Хай ти і заробітчанин за кордоном, але про пенсію дбай замолоду

СТОР. 19

Спорт

Нога в ногу

СТОР. 24

№ 55 (4805) СУБОТА, 27 БЕРЕЗНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

Сьогодні — Міжнародний день театру

Діячам театрального мистецтва

Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята — Міжнародного дня театру.

Починаючи з творчості корифеїв української сцени — Марії Заньковецької, Леся Курбаса, Амвросія Бучми, Наталії Ужвій і до славетних майстрів наших днів українське театральне мистецтво несе в собі невідбутні гуманістичні ідеї добра, благородства, солідарності, оспівує людську гідність та душевну красу.

Талановиті митці України дарують високу естетичну насолоду глядачам, а притаманні вам життєвий досвід, моральні й духовні якості завжди допомагають та надихають вас на нові звершення на ниві вітчизняного театрального мистецтва.

Ваша творча, культурологічна, багатогранна і активна громадянська діяльність є чудовим взірцем служіння митця своєму народові.

Усім вам, дорогі друзі, хто зрозумів для себе, що театр — це справжнє життєве покликання, бажаю творчої наснаги, нових мистецьких здобутків, міцного здоров'я, радощів спілкування з прекрасним, щастя та добра.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

Франківці на коні

Фото надане театром.

Нинішнього вечора Національний академічний драматичний театр імені Франка святкує своє 90-ліття. У залі буде тісно від гостей-колег зі Львова й Харкова, Мінська й Варшави, Пітера й Москви. Чекають і на високих офіційних осіб (зокрема, на Президента і Прем'єр-міністра). На головній драматичній сцені країни сьогодні покажуть «Легенду про Фауста». У ролях — Богдан та Остап Ступки, Богдан Бенюк, Володимир Ніколаєнко та інші улюбленці публіки. Але спектакль ітиме не зовсім так, як звично. Його перекроїли під шоу, де згадають і славну історію, й актуальні клопоти. Адже ось який парадокс: у франківців багато талантів, і всі вже не вміщаються на великій сцені. А малу сцену будують 20 літ, і кінця не видно. Отож із-за куліс виїде на коні сам Іван Франко й скаже знамениту фразу: «Лупайте сю скалу!». Як не є, а вони сьогодні іменинники й справді почуваються на коні. Як ось Богдан Ступка в ролі Фауста — хіба ж не схожий на Хмельницького з булавою? Зі святом вас!

ПОДІЇ

Завжди поважав ветеранів

П'ятдесят ветеранів Великої Вітчизняної війни з Рівного, Рокитнівського, Березнівського, Костопільського районів із другого півріччя отримуватимуть у свої домівки «Голос України». Парламентську газету власним коштом передплатив для них народний депутат України (фракція Блоку Литвина) **Микола Шершун (на знімку).**

— Багатьох із цих людей знаю особисто, — каже народний депутат. — Вони гідні поваги, тож передплата — це лише маленький прояв вдячності тим, хто воював проти фашизму на фронтах і в партизанських загонах. Зичу всім міцного здоров'я, довголіття.

До речі, 25 березня Миколу Шершуна призначено головою Державного комітету лісового господарства України.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Луганщині потрібні робочі руки

За три тижні березня кількість зареєстрованих у Луганському обласному центрі зайнятості знизилася з 18714 до 18480 осіб. Про це розповів директор центру Андрій Черкасов. І ця тенденція триватиме, оскільки починаються весняно-польові роботи, тож з'являються робочі місця. За словами Андрія Черкасова, нині рівень безробіття в області — найнижчий за останні 5—6 років. Число вакансій у Луганському обласному центрі зайнятості зростає: у січні 2010 року їх було близько 2 тисяч, до кінця березня — 2400. Найбільше Луганщина має потребу в робітничих спеціальностях. А лікарів, наприклад, навіть на облік не ставлять, відразу працевлаштовують — в області колосальний дефіцит медпрацівників. Прикметно, що сьогодні в центрі немає жодної заявки від підприємств про масові скорочення, які готуються, **повідомляє наш власний кореспондент у Луганській області Алла АНТІПОВА.**

«Постачання газу в Європу не зменшили навіть на кубометр»

На Вінниччині тривають роботи з ліквідації наслідків аварії на магістральному міжнародному газопроводі «Прогрес». Аварія сталася ввечері 24 березня. Стовп вогню висотою приблизно два метри побачили жителі села Олександрівка Жмеринського району (нитка газопроводу проходить майже за кілометр від села). «Я думав, ліс горить, — каже сільський голова Олександрівки Микола Воронюк. — Попросив лісника поїхати на місце. Але він повернувся з іншою новиною — сказав, що вогонь іде з газової труби».

СТОР. 9

КОРОТКО

■ Антимонопольний комітет зобов'язав Одеський міськвиконком скасувати рішення стосовно необґрунтованого підвищення комунальних тарифів, **повідомляє прес-служба АМКУ.**

■ Співробітники міліції за 8 хвилин до вибуху знешкодили невідомий вибуховий пристрій біля нічного клубу «Бінго» в Києві, **повідомив начальник прес-служби Головного управління Міністерства внутрішніх справ у Києві Володимир Поліщук.**

■ У столичній галереї «Дукат» відкрилася передаукціонна виставка «Українська альтернатива ХХ». В експозиції представлено 100 робіт українських майстрів ХХ століття.

Українські аграрії вже засіяли 100 тисяч гектарів яровими зерновими культурами

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Коли пряників на всіх не вистачає

Як і прогнозував «Голос України», будівля правлячої коаліції покрилася першими тріщинами. Зокрема, члени фракції КПУ почали висловлювати невдоволення щодо кадрових призначень. Після цього відбулася розмова Президента Віктора Януковича з лідером комуністів Петром Симоненком. Після цього головою Митного комітету уряд призначив народного депутата, члена фракції КПУ Ігоря Калєтніка. На ще одну посаду — головою Держкомфінпослуг — призначили союзника комуністів, члена блоку лівих сил, сформованого напередодні президентських перегонів, Василя Волгу. Проте комуністи вважають, що глава держави поки що не виконав усіх пунктів угоди, укладеної між блоком лівих сил і Віктором Януковичем перед другим туром президентських виборів. Зокрема, вони продовжують наполягати на призначенні їхньої людини головою Вінницької облдержадміністрації. А тому з'явилася інформація, що КПУ може покинути коаліцію. Але зробить це красиво, сказав співрозмовник однієї з газет, наближеної до регіоналів. Наприклад, тоді, коли Верховна Рада розпочне розглядати проект державного бюджету на поточний рік.

У свою чергу, невдоволення позицією комуністів щодо розподілу міністерських та інших портфелів висловили колеги по блоку лівих сил — члени партії «Справедливість». Вони вважають себе обділеними посадами, як і партію СДПУ(о). Лідер «Справедливості» Станіслав Ніколаєнко навіть пригрозив виходом із блоку лівих сил. Однак комуністів ці погрози не лякають. Вони вважають себе самодостатніми.

Ще одною точкою збурення може стати харківський «Турбоатом». За даними «Української правди», на нього претендує російський бізнесмен, виходець із Запоріжжя Костянтин Григоришин, який давно спонсорує Компартію. Призначений за квотою КПУ виконувач обов'язків голови Фонду держмайна Олександр Рябченко спробував скликати збори акціонерів цього підприємства і відсторонити нинішнього керівника «Турбоатома». Однак, за твердженням колег, у ситуацію втрутився перший віце-прем'єр Андрій Клюєв, і збори не відбулися, а наказ про відсторонення керівника був скасований. Нібито таке рішення прийняв Кабінет Міністрів. Отож, гадаю, реакція комуністів не забариться.

А тим часом збори опозиціонерів перенесли на наступний тиждень, хоча вони мали відбутися вчора. Причина, за словами «тіньового» прем'єра Сергія Соболєва, полягає у тому, що бютівці сподіваються на поповнення своїх лав. Однак дехто з оглядачів висловлює переконання, що, скоріше за все, опозиційний уряд таки очолить сама Юлія Тимошенко. Водночас, за даними колег, конфлікт довкола останніх кадрових призначень в уряді Тимошенко відрикошетив і по БЮТу. Народний депутат Андрій Портнов, який представляв інтереси кандидата у Президенти Юлії Тимошенко у Вищому Адміністративному суді, нібито відмовився продовжувати юридичний супровід блоку і навіть не ходить на засідання фракції.

А тим часом Президент Віктор Янукович визначив за необхідне завершити до кінця першого півріччя судову реформу та низку інших першочергових завдань.

Чи вдасться це зробити Верховній Раді, покаже наступний тиждень. Народні обранці працюватимуть у пленарному режимі. Відтак і проясниться картина. Водночас, як повідомила пресслужба Конституційного Суду, КС приступив до слухання у закритому режимі подання народних депутатів від Партії регіонів щодо конституційності формування нинішньої коаліції. Отож і його вердикт можна очікувати вже найближчими днями.

Володимир КОРОЛЮК.

Колектив Апарату Верховної Ради України висловлює глибокі співчуття завідувачу відділу медичного, санаторного та побутового забезпечення **РОМАЗАНУ Михайлу Петровичу** у зв'язку з непоправною втратою — смертю після тяжкої хвороби дружини Віри Василівни.

Володимир ЛИТВИН: «В Україні має бути одна державна мова»

«Ірландія зробила «помилку» у визнанні англійської другою державною мовою і це не буде повторено в Україні», — заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин провідній газеті Ірландії «Айріш таймз» наприкінці свого дводенного офіційного візиту в Ірландію, який відбувся 23—24 березня нинішнього року.

«Ми не повинні повторити ірландської помилки. Сьогодні англійська мова домінує в Ірландії. Тому, якщо російська буде визнана другою державною в Україні, в нинішніх умовах українська мова буде відсунута на периферію», — зазначив В. Литвин.

Він висловив переконання в тому, що Україна мусить мати лише одну державну мову. Водночас, наголосив керівник українського парламенту, права російськомовного населення в Україні не мають порушуватися. «Більшість вважає українську рідною мовою, проте значна кількість населення спілкується російською. Російська мова домінує на телебаченні та в друкованих ЗМІ загалом. Існує певний психологічний бар'єр, коли російська мова розглядається як більш престижна», — пояснив В. Литвин.

На зауваження журналіста про те, що в Ірландії довелося надати офіційний статус англійській мові, зважаючи на незначну кількість населення, яке розмовляло ірландською, він відповів: «В XIX столітті у Франції не було значної кількості франкомовних, проте вони були змушені розмовляти французькою в ті часи».

Незважаючи на повідомлення щодо напруження в правлячій коаліції, В. Литвин наголосив на її політичній стабільності.

На запитання, чи сподівається він, що Україна приєднається до ЄС, В. Литвин сказав: «Для цього нам потрібно приблизно 10 років та бажання Європейського Союзу». Входження України до ЄС, за його словами, одразу змінить розстановку сил в Європі, з урахуванням людського та економічного потенціалу України. «Це буде доволі непростий процес. Ми це розуміємо, як розуміємо і те, що без України Європа не може бути цілісною і об'єднаною», — зазначив В. Литвин. «Головне — приведення наших внутрішніх умов життя у відповідність до європейських стандартів, — вважає керівник українського парламенту. — Для досягнення цього ми маємо багато працювати».

Відповідаючи на запитання про відносини між Україною та Росією, Голова Верховної Ради зазначив, що хоча країни пережили період великого напруження, їхні стосунки наразі поліпшилися: «Вони нормалізуються. Діалог на вищому рівні поновлено». Щодо його думки про те, чи можливе повторення подій, що отримали назву «україно-російський газовий конфлікт», В. Литвин заявив: «Я виходжу з оптимістичного сценарію розвитку подій і думаю, що всі сторони цього конфлікту — Росія, Україна та Європа — винесли уроки з цього інциденту».

В. Литвин повідомив, що Україна «поновила переговори з МВФ», додавши при цьому: «Ми розуміємо, що повинні вдатися до непопулярних рішень, але не через вимоги МВФ, а тому, що ситуація вимагає цього». На запитання щодо приєднання найближчим часом до НАТО В. Литвин сказав: «На сьогодні це питання не стоїть на порядку денному».

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ФОТОФАКТ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і Президент України Віктор Янукович привітали членів параолімпійської збірної України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Європарламенту більше імпонує стабільність

Учора Президент України Віктор Янукович зустрівся з делегацією Європарламенту, очолюваною віце-президентом групи прогресивного альянсу соціалістів і демократів в Європарламенті Адріаном Северином. Основною темою зустрічі, як повідомляє пресслужба глави держави, стало прискорення процесу скасування візового режиму.

Віктор Янукович наголосив на необхідності прискорення розробки "дорожньої карти", виконання якої дасть змогу запровадити безвізовий режим для поїздок громадян України до країн Євросоюзу.

Крім того, глава держави повідомив, що до кінця березня завершиться формування всієї вертикалі виконавчої влади, а до кінця квітня має бути розглянуто і схвалено проект державного бюджету.

Під час зустрічі також обговорювали ситуацію з розглядом у Конституційному Суді подання стосовно легітимності формування парламентської коаліції. «Якщо Конституційний Суд визнає, що коаліцію сформовано незаконно, я прийму рішення про дострокові парламентські вибори. Я ніколи, за жодних обставин, не піду на порушення чинної Конституції», — наголосив Президент України.

У свою чергу Адріан Северин зазначив: «Дочасні вибори могли б бути також конституційним виходом, але нам більше імпонує стабільність у державі, аніж позачергові вибори».

***

Учора планувалася зустріч Голови Верховної Ради Володимира Литвина з делегацією Європейського парламенту.

Тісно співпрацюватимемо і з Заходом, і зі Сходом

Україна продовжить переговори про створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом та водночас інтегруватиметься в економічні процеси на пострадянському просторі. Про це заявив на міжнародній конференції «Зовнішній вимір нового українського дизайну: погляд з Європи» народний депутат від Партії регіонів Леонід Кожара.

«Це цілком досяжна мета для нашої країни. Ми повинні тісно співпрацювати і з Росією, і з Європейським Союзом», — наголосив парламентарій. Нині, за його словами, між Україною та Росією «знімаються всі політичні непорозуміння», які існували останнім часом, і розпочинається новий діалог.

Водночас Леонід Кожара не виключає можливості візиту Президента України Віктора Януковича до Китаю.

«Сьогодні далеко за межами українських кордонів існують великі очікування. Я знаю, наскільки наші китайські друзі цікавляться Україною. На жаль, за останні п'ять років колишній Президент Віктор Ющенко жодного разу не відвідав Пекін. Я думаю, що ми це виправимо», — наголосив народний обранець.

А ось директор Київського центру політичних досліджень і конфліктології Михайло Погребинський вважає, що стратегія нової влади досить хитка.

«Ця невизначеність пов'язана з недостатньо професійною командою Президента. Я вже не кажу про масове залучення у владу родичів. Тому застеріг би від визначення вектора, яким прямуємо», — зазначив Михайло Погребинський.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Член Комітету з Міжнародних справ ЄП Марек Сівець, співголова Парламентської Асамблеї «Євронест» Крістіан Вігенін, народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах Леонід Кожара.

Кому вигідне затягування резонансних справ

Учора в агентстві УНІАН відбулася прес-конференція на тему: «Кому вигідне затягування розслідування резонансних справ стосовно розбещення неповнолітніх та справи Лозинського». Учасники прес-конференції, член тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування обставин, пов'язаних зі звинуваченнями у розбещенні неповнолітніх Віктор Корж та народний депутат Володимир Олійник нагадали, що у квітні минає рік з того часу, як Олена Полюхович подала до Генпрокуратури заяву про зґвалтування її неповнолітніх дітей.

В. Корж також нагадав, що лише у вересні 2009-го ГПУ порушила кримінальну справу з цього приводу, а у жовтні Генпрокурор Олександр Медведько з трибуни Верховної Ради пообіцяв, що цю справу буде розслідувано протягом трьох місяців. А оскільки поки що не чути про виконання обіцянки Генпрокурора, то він робить висновок, що розслідування цієї справи з незрозумілих причин затягується. Також В. Корж звернув увагу на бездіяльність ТСК на чолі з Катериною Самойлик, котра «цією справою практично не займається». Мало того, під час прес-конференції з керівництвом «Артека» вона навіть заявила, що деякі політикани нагнітають ажіотаж довкола цієї справи. «Але якщо один з керівників «Артека» є фігурантом справи педофілів, то, вважаю, голові ТСК було неетично проводити з ним спільну прес-конференцію та ще й заявляти про якесь політиканство», — зазначив В. Корж. При цьому член ТСК наголошує, що ГПУ не тільки відмовилася працювати з комісією, мотивуючи це таємницею слідства, а й особисто для нього це вилилося у три допити у Генпрокуратурі. Далі В. Корж поставив риторичне запитання: чому з однакової доказової бази Дмитро Полюхович знаходиться у в'язниці, а інша група підозрюваних, у тому числі народні депутати — на свободі. «Це свідчення подвійних стандартів, які впроваджує слідство», — зазначив він.

Інший учасник прес-конференції, народний депутат Володимир Олійник вважає, що «саме розслідування цієї справи є продовженням гвалтування дітей». У цій ситуації, вважає він, потрібно ще раз заслухати у Верховній Раді інформацію Генпрокурора. Також не зайвою могла б стати зміна слідчого. Окрім того, В. Олійник наголосив, що для розслідування справи, в якій фігурують народні депутати, потрібно, щоб Генпрокуратура подала до Верховної Ради звернення про надання згоди на притягнення їх до відповідальності. «Чи чули ви про таке звернення Генпрокуратури?» — риторично запитує він.

В. Корж звернув увагу й на те, що проблема виходить далеко за межі цієї справи, оскільки у всьому світі збільшується кількість подібних злочинів проти дітей. Відтак він вважає, що потрібно на міжнародному рівні консолідувати боротьбу з цим явищем, для чого парламент та уряд мають удосконалити правову систему.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Ще не факт

Невідомо, чи відкликали народні депутати свої підписи

До заступника глави парламенту Миколи Томенка звернулися представники засобів масової інформації з проханням поінформувати, чи відповідає дійсності те, що шість народних депутатів подали заяви до апарату Верховної Ради України про відкликання своїх підписів під документом про створення коаліції «Стабільність і реформи». Про це повідомила прес-служба Миколи Томенка.

Заступник Голови Верховної Ради переконаний: оскільки досі триває дискусія стосовно легітимності нинішньої коаліції, а відповідне питання розглядається у Конституційному Суді, така інформація є надзвичайно важливою та суспільно значимою. Зважаючи на це, він звернувся до апарату Верховної Ради з проханням повідомити, від кого з народних депутатів, що підписалися під документом про створення коаліції «Стабільність і реформи», надійшли звернення про відкликання своїх підписів.

Наразі поки що невідомо, хто саме з народних обранців написав такі заяви і чи є вони взагалі.

***

Крім того, заступник Голови Верховної Ради України повідомив, що опозиція пропонуватиме провести під час пленарного засідання у п'ятницю годину запитань до уряду, заслухавши питання про україно-російські газові переговори.

Враховуючи, що сьогодні «ми живемо в умовах Регламенту як Закону України», М. Томенко нагадав, що у статті 25 цього закону вказано, що у дні проведення пленарних засідань щотижня у п'ятницю з 10-ї до 11-ї години відводиться час для запитань до членів Кабінету Міністрів України («година запитань до уряду»). «Ми пропонуватимемо у п'ятницю, 2 квітня, заслухати інформацію міністра палива та енергетики України Юрія Бойка про газові переговори, які відбулися на цьому тижні у Москві», — сказав він.

ФОТОФАКТ

Начальник Львівської митниці Сергій Ярмольський зазначає: «Завдяки співробітництву з громадськими організаціями вже дванадцять сумлінних підприємств одержали певні преференції під час проходження митних процедур».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чесний рибалка електровудочку в руки не візьме

ЗАКОН У ДІЇ

Одеська область завжди була рибним краєм. Дельти Дунаю й Дністра, знамениті бессарабські озера, морські лимани — кишать рибою. Відповідно, і браконьєрів водиться чимало. А їхня кількість, на жаль, не зменшується.

— Наше законодавство занадто м'яко, якщо не сказати, делікатно, ставиться до браконьєрів, — вважає Валентин Кольчак, начальник відділу рибоохорони «ЗахЧоррибоохорони». За чверть із лишком століття роботи в системі рибоохорони він «намотав» не одну сотню тисяч кілометрів, переслідуючи браконьєрів. І знає про водойми регіону все: яка риба там водиться, де можуть бути «рибні бандити», яким перекупникам і на які ринки області відвезуть вони незаконний улов.

Сьогодні Валентин Андрійович є начальником 90 рибінспекторів, які працюють у системі «ЗахЧорибоохорона». Браконьєри знають — якщо рибінспектори піймали їх на «гарячому», пощади й поблажливості чекати не доведеться.

— У браконьєрів геть відсутнє відчуття неминучості покарання за варварське ставлення до природи. Донедавна нашою основною зброєю в боротьбі проти них був Кодекс про адміністративні правопорушення, зокрема його 85-та стаття, — розповідає В. Кольчак. — Але максимальне покарання за цією статтею передбачає накладення штрафу в розмірі від 20 до 40 не оподатковуваних мінімумом доходів громадян. А також конфіскацію знарядь і засобів здійснення браконьєрства. Для більшості порушників ці штрафи — як мертвому припарки.

Сьогодні розмір максимальних штрафних санкцій, відповідно до недавно прийнятого Верховною Радою Закону «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України з питань мисливського господарства, полювання й рибальства, охорони, використання й відтворення тваринного світу», виріс до 400 не оподатковуваних мінімумів. Цим законом запроваджена також кримінальна відповідальність у вигляді позбавлення волі строком до трьох років за використання електроструму, вибухових або отруйних речовин при здійсненні рибальства. Нарешті «екологічних бандитів», які використовують незаконні методи лову, каратимуть на «повну котушку».

В управлінні «ЗахЧоррибоохорона» розповідають, що протягом року в зоні відповідальності управління фіксується до 8 тисяч порушень. 28 відсотків з них становлять грубі порушення із застосуванням заборонених промислових сіткових знарядь лову. 50 відсотків порушників із забороненими знаряддями лову затримують на березі.

На цей злочин перед природою йдуть «браконьєрські відморозки», які не думають про завтрашній день, знищують рибу варварським способом, упевнені в рибоохороні.

— «Електрики» виходять на воду зазвичай уночі на гумових човнах, — розповідає Валентин Кольчак. — Гребуть тихо, без зайвого шуму. Кинули електровудочку у воду й практично відразу починають збирати постраждалу від електрошоку рибу. У радіусі 25 метрів у напівнепритомному стані спливає кількасот риб. А тим мешканцям річкових і морських глибин, які опинилися в радіусі 50 метрів, не пощастило удвічі — самки втрачають можливість відтворювати потомство.

У 2009 році рибінспектори управління вилучили у браконьєрів 6,5 тисячі промислових знарядь лову й конфіскували 40 тонн незаконно виловленої риби.

— Спасибі народним депутатам, які ухвалили такий потрібний для суспільства закон, що охороняє тваринний світ від варварського знищення, — каже Валентин Андрійович. — Ми сподіваємося, що це тільки перші кроки до того, щоб зробити більш жорстким екологічне законодавство. Гадаю, настала необхідність розширити права рибінспекторів під час складання протоколів про порушення чинного законодавства.

Крім того, захисники мешканців водних глибин наполягають на скасуванні постанови Кабінету Міністрів України № 1340 від 1998 року, в якій ідеться про механізм реалізації конфіскованої у браконьєрів риби.

— Наші водойми й риба, що там водиться, — не калюжа, в яку можна плювати, — впевнений Валентин Кольчак. — Із цих водойм природа дарує нам диво за назвою риба.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Азаров принижує жінок і робить дурну славу для країни

Нова влада Януковича-Азарова демонструє відвертий сексизм у державній політиці. Раніше західна преса називала сексистом Віктора Януковича, нині Прем'єр-міністр Микола Азаров отримав порцію критики від представників німецького Бундестагу за неадекватне ставлення до жінок.

Довідково: *Сексизм — це упереджене ставлення до певної статі, що проявляється в штампових уявленнях щодо ролі цієї статі в житті суспільства й держави.*

Жінки мають бути на кухні й неспроможні проводити реформи — такі заяви з вуст українських лідерів неприпустимі й шкодять Україні, вважає Віола фон Крамон-Таубадель — речниця з питань України фракції «зелених» у Бундестазі. В інтерв'ю Deutsche Welle вона заявила, що не можна миритися з такими заявами Віктора Януковича та Миколи Азарова про жінок.

Цитата депутата Бундестагу: «Такі висловлювання для цивілізованого суспільства — це просто удар в обличчя. Такі заяви більше шкодять Україні, ніж це можна собі уявити. Зараз у багатьох суспільствах є намагання інтегрувати якомога більше жінок у владні й бізнесові управлінські структури. Переважно так чинять дуже успішні країни. Це держави, які розуміють, що без жінок неможливо досягнути прогресу ні в суспільстві, ні в політиці, ні в економіці. Варто поглянути на ту ж Норвегію, яка з 2006 року має закон, за яким 40 відсотків членів усіх наглядових рад мають бути жінки. Половина міністрів в іспанському уряді — теж жінки. Схожі тенденції спостерігаються і в азійських країнах. Не йдеться про те, як розвинута країна. Йдеться передусім про те, що жінки мають право голосу!».

В інтерв'ю Deutsche Welle німецький депутат зазначила, що в Західній Європі глава уряду, який говорив би про непридатність жінок проводити реформи, не мав би політичного майбутнього. Депутат Бундестагу переконана, що українські жінки повинні захищати свої права.

Проблема сексизму Азарова проявилася 19 березня ц. р. у Дніпропетровську, де він заявив, що «не жіноча це справа — проводити реформи в Україні».

Ще раніше, 20 січня 2010 року тодішня народний депутат від Партії регіонів Ганна Герман заявила, що кандидату в президенти Віктору Януковичу немає про що дебатувати з його суперником Юлією Тимошенко. Затим уже сам Янукович запропонував Тимошенко реалізувати на кухні свою жіночу примху щодо проведення дебатів напередодні другого туру виборів глави держави. Хоча дебати зовсім не примха, а демократична необхідна процедура, передбачена українським законодавством.

У такий спосіб інтелектуальну відсталість кандидата порівняно з кандидатом жінкою намагалися замаскувати за штампом «із жінкою нема про що говорити». Але тим самим продемонстрували й Україні і світу свої печерні стереотипи мислення, характерні для позаминулого століття. Тоді на цей випад Януковича не забарились відгукнутися провідні західні видання. Сьогодні вже Азаров продовжує справу Януковича: він принижує жінок і робить дурну славу для України.

Разом із тим, образ жінки-матері — це одна з основ української сутності. Усі вітчизняні філософи й антропологи наголошують на величезній ролі жінки на всіх етапах нашої історії. У всі часи Україна була змушена воювати, відбиваючи напади ворогів. Коли чоловіки були на війні, жінка виховувала дітей, вела господарство, керувала фінансами в домі. І сьогодні саме на плечах української жінки тримаються сім'ї, домашні господарства, торгівля, медицина, освіта.

Шанування образу жінки-матері генетично закладено в українцях. Цей образ оспіваний у класичній поезії, народних піснях, думах і легендах. Але докоряти Януковичу й Азарову через зневагу до жінок не варто. Змінити їхню натуру закликами й протестами неможливо. Вони такі і з цим нічого не поробиш. Зрештою, ні один, ні інший навіть не є українцями.

Та як так сталося, що мільйони, переважно малозабезпечених, вибрали купку мільярдерів, які тепер окупували державну владу? Як мільйони, серед яких половина жінок, проголосували за тих, хто відверто й публічно жінок зневажає? І відповідь є. В Україні була застосована неймовірна за масштабами технологія маніпуляції свідомістю. Іншими словами — народ просто обдурили.

Олексій КИРИЧЕНКО.

У ЦЕНТРВИБОРЧКОМІ

Відповідно до частини першої статті 97 Закону України «Про вибори народних депутатів України», постанови Центральної виборчої комісії від 22 березня 2010 року № 266 «Про визнання обраними народними депутатами України Мельника П.В., Болдирєва Ю.О., Луцького М.Г., Надоші О.В., Келестина В.В., Олійника В.М., Толстенка В.Л., Боярчука О.В., Козуба О.А., Майбороди С.Ф., Калетніка Г.М., Стельмашенка В.П., Заца О.В., Личука В.І., Забарського В.В., Пінчука А.П., Горбатюка А.О., Заблоцького В.П., Чуднова В.М., Чмиря Ю.П., Кунченка О.П., Омельяновича Д.С.» Центральна виборча комісія офіційно оприлюднює відомості про обраних народних депутатів України у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 30 вересня 2007 року.

Мельник Петро Володимирович, 1957 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Ірпінь Київської області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 180;

Болдирєв Юрій Олександрович, 1951 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Києві, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 181;

Луцький Максим Георгійович, 1976 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Києві, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 182;

Надоша Олег Володимирович, 1964 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Кременчук Полтавської області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 183;

Келестин Валерій Васильович, 1964 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Рогатин Івано-Франківської області, безпартійний, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 184;

Олійник Володимир Миколайович, 1957 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Черкасах, безпартійний, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 185;

Толстенко Володимир Леонідович, 1950 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в селі Великі Дмитровичі Обухівського району Київської області, безпартійний, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 186;

Боярчук Олексій Валерійович, 1972 року народження, освіта вища, секретар Ялтинської міської ради, проживає в смт Масандра міста Ялта Автономної Республіки Крим, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 187;

Козуб Олександр Андрійович, 1956 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Запоріжжі, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 188;

Майборода Сергій Федотович, 1959 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Миколаєві, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 189;

Калетнік Григорій Миколайович, 1949 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в селі Бохоники Вінницького району Вінницької області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 190;

Стельмашенко Василь Петрович, 1952 року народження, освіта вища, заступник генерального директора товариства з обмеженою відповідальністю «ТЕХ ПРОМ», проживає в селі Тетянівка Слов'янського району Донецької області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 192;

Зац Олександр Вікторович, 1976 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Донецьку, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 193;

Личук Володимир Іванович, 1961 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Калуш Івано-Франківської області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 195;

Забарський Владислав Валерійович, 1968 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Києві, безпартійний, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 196;

Пінчук Андрій Павлович, 1980 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Буча Київської області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 198;

Горбатюк Анатолій Олексійович, 1962 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Луцьку, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 199;

Заблоцький Віталій Петрович, 1960 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Києві, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 200;

Чуднов Василь Михайлович, 1958 року народження, освіта вища, заступник директора товариства з обмеженою відповідальністю «Галичинабуд», проживає в селі Космач Косівського району Івано-Франківської області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 201;

Чмир Юрій Павлович, 1972 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Шостка Сумської області, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 202;

Кунченко Олексій Петрович, 1952 року народження, освіта вища, народний депутат України V скликання, проживає в місті Сєвєродонецьк Луганської області, безпартійний, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 203;

Омельянович Денис Сергійович, 1977 року народження, освіта вища, генеральний директор закритого акціонерного товариства «АПК-ІНВЕСТ», проживає в місті Донецьку, член Партії регіонів, включений до виборчого списку Партії регіонів під № 204.

Центральна виборча комісія.

Чорноморські рифи

Зміна політичної ситуації в Україні дає можливість переосмислити зовнішню політику країни, приділивши особливу увагу стратегічно важливому чорноморському вектору. Від того, як будуть розставлені зовнішньополітичні пріоритети, залежить, яку роль відіграватиме Україна в регіоні в наступні роки.

Критична межа

Поки що можна констатувати, що останні п'ять років виявилися роками упущених можливостей і зовнішньополітичних поразок. Південний напрям зовнішньої політики був незаслужено обділений увагою, хоча за кількістю проблем, їхньою гостротою він не поступається російському або європейському зовнішньополітичному вектору. Втім, серйозного прогресу у відносинах з Європою Україна так і не досягла, а відносини з Росією — довела до критично небезпечної для національної безпеки межі.

Неувага до південного вектора значно послабила геополітичні позиції України в Чорноморському регіоні. Рішення міжнародного суду стосовно острова Зміїний на користь Румунії, інертність в україно-молдавських відносинах, ослаблення позицій в галузі транзиту енергетичних ресурсів, особливо в контексті створення трубопроводів «Південний потік» і «Набукко», стали найрезонанснішими провалами зовнішньої політики, у яких, як у дзеркалі, відбилися проблеми української влади. Віктор Ющенко не зумів запропонувати збалансований зовнішньополітичний курс, що адекватно відображає національні інтереси держави.

Звісно, все можна списати на перехідний період, у якому не перший рік перебуває українська держава. Однак проблеми значно глибші. Україна виявилася неготовою до регіонального суперництва. Потенціал, який дістався від СРСР, був бездарно розтрачений, що призвело до втрати позицій у регіоні. Якщо на зорі незалежності Україна, яка мала розвинене портове господарство, потужний торговельний флот, військовий потенціал, розглядалася іншими причорноморськими країнами як серйозний партнер і небезпечний конкурент, то сьогодні ситуація кардинально змінилася. Інфраструктура зношена, флот застарів, програми освоєння шельфу не реалізуються, а майбутні трубопроводи мають пройти, обминаючи українську територію. А головне — країна не має довгострокових орієнтирів у регіоні, з чого повною мірою скористалися причорноморські держави.

Геополітичні амбіції

Події останніх місяців чітко показали, що в Чорноморському регіоні формується принципово нова геополітична ситуація. Відбувається стрімке нарощування військового потенціалу. Найрезонанснішим стало рішення Румунії розмістити на своїй території елементи протиракетної оборони (ПРО) США. Це можна розглядати як черговий крок США на шляху до зміцнення своїх позицій у Чорноморському регіоні. У свою чергу, розвиваючи військове співробітництво із США та НАТО, Румунія розраховує підвищити свою роль у регіоні й заручитися політичною підтримкою Вашингтона.

Утім, не тільки Румунія прагне зміцнити військово-політичне співробітництво із США й НАТО, вбачаючи в цьому політичні та економічні вигоди. Подібної лінії дотримується і Болгарія, яка веде переговори із США про розміщення на своїй території елементів ПРО. Грузія за політичної і фінансової підтримки США продовжує швидкими темпами відновлювати свої збройні сили. Присутність США й НАТО в Чорноморському регіоні розглядається Тбілісі як гарантія власної безпеки.

Можна не сумніватися, що американська адміністрація і альянс не пропустять можливості використовувати співробітництво з причорноморськими країнами для зміцнення своїх позицій, розраховуючи в перспективі відігравати значимішу роль у регіоні.

Іншою важливою подією в Чорноморському регіоні стало підписання в лютому 2010 року між Росією і частково визнаною Абхазією угоди про створення російської військової бази на абхазькій території. Відповідно до цієї домовленості Росія одержала можливість для базування військово-морського флоту в Сухумському та Очамчирському портах. На тлі прагнень низки причорноморських країн наростити свої військово-морські можливості й геополітичних амбіцій США та НАТО, дії Росії стали прогнозованим кроком, спрямованим на відновлення регіонального балансу сил.

Іншим геополітичним гравцем, який претендує на лідерство в регіоні, виступає Туреччина, котра вельми ревно ставиться до планів США розширити свою присутність у Чорному морі. До посилення уваги стосовно Чорномор'я Туреччину підштовхують невдачі на європейському напрямі. Після багаторічних і безуспішних спроб стати членом великої європейської «сім'ї» Анкара сформувала новий алгоритм дій у Чорноморському регіоні, маючи намір стати регіональним лідером. Виходячи з цього, останніми роками Туреччина реалізує програми з розвитку військово-морських сил. Проводиться модернізація наявних військових суден, закупаються нові. Якщо Туреччина проводитиме розвиток своїх військово-морських сил нинішніми темпами, то через 5—7 років вона стане найсильнішою у військовому плані регіональною державою. Відповідно, вже сьогодні варто враховувати, що в міру посилення Туреччини під сумнів може бути поставлено російсько-турецьке співробітництво у військовій сфері на Чорному морі.

Власне, практично всі причорноморські країни вже активно ведуть розробку родовищ Чорноморського регіону. Румунія і Туреччина реалізують амбіційні проекти з видобутку нафти та газу на шельфі Чорного моря. Рішення Міжнародного суду стосовно острова Зміїний у лютому 2009 року активізувало політику Бухареста. Не випадково, вже влітку того самого року румунська сторона заявила про плани почати розробку нафтогазових родовищ поблизу острова, насамперед на тих ділянках, які відійшли до неї за рішенням суду. Румунія розраховує одержати першу промислову нафту й довести її видобуток до декількох десятків мільйонів тонн на рік. Для цього Румунія має намір залучити до розвідки та експлуатації родовищ навколо острова Зміїний американські нафтогазові компанії, які із задоволенням займуться видобутком ресурсів у регіоні.

Не менш активно діє Туреччина, яка поставила перед собою мету стати лідером за рівнем видобутку на родовищах Чорного моря. Анкара в стислі терміни зуміла не тільки наздогнати інші причорноморські країни, а й приступити до реалізації амбіційних програм освоєння турецької частини шельфу із залученням провідних закордонних нафтових компаній.

Розробкою родовищ шельфу Чорного моря займаються Росія та Болгарія. Остання активно залучає іноземні компанії до видобутку вуглеводневої сировини в болгарському секторі моря. Навіть Грузія, що зазнає певних економічних негараздів, приділяє велику увагу вуглеводневим ресурсам, що знаходяться на чорноморському шельфі.

І лише Україна, яка має економічні можливості й матеріальну базу, не просунулася в розробці чорноморських родовищ. Українська влада так і не зуміла залучити до розробки іноземні нафтові компанії. Пролунало багато голосних заяв про швидкий початок власного промислового видобутку вуглеводневої сировини на шельфах Чорного й Азовського морів. Але плани так і залишилися планами. Причини відомі. Відсутня єдина державна позиція, спостерігається нестача фахівців, немає устаткування і сучасних технологій. У підсумку, **непогодженість українських міністерств і відомств, нестабільна політична ситуація стали серйозною перешкодою для початку реалізації програми з масштабної розробки шельфу Чорного моря.**

Боротьба за трубу

Румунія має не тільки амбіційні плани стосовно розробки своїх родовищ, а й не полишає спроб замкнути на себе нафтові потоки з родовищ Каспійського регіону. Одержання Румунією контролю над частиною акваторії моря і чорноморським шельфом може відіграти важливу роль під час прокладання нових трубопроводів по дну Чорного моря.

Бухарест у найактивніший спосіб, за участі перших осіб держави, розвиває енергетичне співробітництво з прикаспійськими державами. Слідом за Азербайджаном, з яким було підписано угоду про співробітництво в енергетичній сфері, Румунія спрямувала свій погляд на Казахстан. На початку березня цього року в ході зустрічі президентів Румунії і Казахстану в Астані обговорювалося питання про створення нового експортного маршруту для транспортування ресурсів із казахстанського родовища Кашаган. Новий маршрут може бути реалізований у рамках ТРАСЕКА й пролягати через Каспійське море, Азербайджан і Грузію, й далі танкерами до Румунії. В останні роки Казахстан постачає до Румунії десь 4 млн. т нафти, що становить до 30% її експорту.

Туреччина проводить активну політику, пропонуючи свою територію для прокладання експортних трубопроводів з Каспійського регіону. Перший крок у цьому напрямі було зроблено зі створенням трубопроводу «Блакитний потік», прокладеного по дну Чорного моря. Зараз Туреччина має намір замкнути на себе конкуруючі проекти «Південний потік» і «Набукко». Подібна всеїдність має під собою геополітичне пояснення — Анкара прагне стати ключовим вузлом постачання вуглеводневої сировини й тим самим накласти «лапу» на європейський вентиль. У разі реалізації настільки амбіційних планів у руках Анкари опиниться потужний інструмент впливу.

Болгарія розігрує енергетичну карту, прагнучи здобути максимальну користь і стати учасником нових трубопровідних проектів. У лютому парламент Болгарії ратифікував міжурядову угоду про будівництво газопроводу «Набукко».

Зі своєї сторони Росія прагне заручатися підтримкою Болгарії та Румунії для реалізації своїх амбіційних планів зі створення нових маршрутів транзиту енергоносіїв в обхід України. Як відомо, в січні 2008 року була підписана угода про участь Болгарії в реалізації проекту «Південний потік», а в грудні 2009 року з боку «Газпрому» було озвучено пропозицію Бухаресту стосовно приєднання до нього Румунії.

Активне включення Болгарії, Румунії і Туреччини в боротьбу за майбутні нафтогазові потоки з каспійських родовищ свідчить про бажання «застовпити» за собою «ділянку» експортної труби. Тим більше, що з урахуванням нових прогнозів про можливий дефіцит вуглеводневої сировини в 2011—2012 роках інтерес до ресурсів Каспійського регіону може знову підвищитися. Це спричинить зростання конкуренції в сфері експорту енергоносіїв. Болгарію, Румунію і Туреччину не відлякує навіть те, що, за найоптимістичнішими підрахунками, більшість планованих трубопроводів можуть бути введені до ладу не раніше 2013—2015 років, а їхній вихід на проектну потужність станеться не раніше 2020—2025 років. Та й то лише в тому випадку, якщо буде знайдено необхідний обсяг вуглеводневих ресурсів для їхнього заповнення.

Проте чорноморська конкуренція у сфері експорту енергоносіїв зростає рік у рік, що обумовлено не тільки поступово зростаючими обсягами видобутку нафти й газу на родовищах Каспію, а й боротьбою провідних геополітичних гравців за контроль над маршрутами їхнього транспортування на зовнішні ринки. В цій грі країни Чорноморського регіону розраховують підвищити свій транзитний потенціал, використовуючи його для зміцнення своїх економік і часткового розв'язання соціальних проблем.

Питання про майбутні трубопровідні маршрути продукує поява програм розвитку берегової інфраструктури, портових потужностей, зміцнення військово-морських сил. Не випадково, поки Україна була зайнята питаннями демократії і політичної модернізації, її сусіди — Болгарія, Румунія, Туреччина й Росія — вкладали значні кошти в розвиток портових потужностей, модернізацію суден, розробку нафтогазових родовищ. І перші успіхи сусідів України не забарилися.

Мілітаризація Чорноморського регіону тісно переплітається із проблемою транспортування ресурсів на зовнішній ринок. Військово-морські сили причорноморських країн, США й НАТО мають стати надійним інструментом для їхнього захисту. Кожна із країн Чорноморського регіону розраховує посилити свої позиції і одержати нові прибутки за рахунок прокачування додаткових обсягів нафти й газу з Каспійського регіону. І якщо сусіди України підкріплюють свої плани конкретним наповненням, то українська влада так і не вийшла за рамки декларацій. Хоча, здавалося б, географічне становище України та наявність розвиненої транспортної інфраструктури відкривають широкі перспективи для участі в нових проектах, пов'язаних із експортом вуглеводневої сировини на зовнішні ринки. Однак останніми роками українська влада навіть не намагалася побороти за участь в енергетичних потоках, вважаючи, що наявний транзитний потенціал цілком достатній. Така самовпевненість і геополітична короткозорість призвели до самоусунення України з нових проектів. І це за того, що існуюча українська інфраструктура морально й технічно застаріла.

Нова модель регіональної безпеки

Поки українська влада зайнята вирішенням внутрішніх проблем, регіон набуває нової конфігурації. Триває процес створення нових політичних і економічних зв'язків у регіоні, що ставить питання про створення нової регіональної моделі взаємодії і регіональної безпеки.

Аналіз еволюції політики США й НАТО в регіоні засвідчує, що, проявляючи підвищену увагу до України й Грузії, Румунії і Болгарії, вони фактично розколюють чорноморське співробітництво на окремі сектори. Чорноморський регіон став являти собою мозаїку різних комбінацій країн регіону, які переслідують різні інтереси. Україна в цьому суперництві посідає далеко не провідні позиції, програючи причорноморським країнам в умінні вибудовувати нові відносини й найголовніше — обстоювати свої національні інтереси.

Окремого розгляду заслуговує проблема базування Чорноморського флоту РФ у Криму. Останніми роками дане питання стало одним з найгостріших в україно-російських відносинах. Незважаючи на існування різного роду комісій, у тому числі й комісій вищого рівня, сторони так і не дійшли до його взаємоприйнятного вирішення.

Наближення 2017 року, дати, коли відповідно із досягнутими російсько-українськими домовленостями Чорноморський флот Росії має бути виведений із Криму, провокує політиків на голосні заяви й політичні дискусії на різних міжнародних конференціях. Тим часом політичні спекуляції і непорозуміння виникають через відсутність чітко окресленої позиції як російської, так і української держав. Склалася парадоксальна ситуація, коли проблема є, а чітко озвучених позицій і, що найголовніше, підходів до розв'язання проблеми немає.

У Росії на різних рівнях багаторазово звучали заяви про зацікавленість зберегти базування російського флоту в Криму після 2017 року. Однак якихось розгорнутих пропозицій: як це можна здійснити, на яких умовах, які ресурси для цього необхідні, поки що не прозвучало. Подібна неясність відкриває широке поле для дискусій і спекуляцій.

Позиція України також чітко не сформульована. Відповідно до Конституції України, на українській території не допускаються іноземні військові бази. Ще є діаметрально протилежні позиції різних політичних сил. Сформульовано вони вельми прямолінійно, без урахування і прорахунку соціально-економічних і військово-політичних інтересів України, а також геополітичних і економічних наслідків від виведення ЧФ РФ. Політики, які орієнтуються на євроатлантичну інтеграцію, наполягають на тому, що флот має бути виведений. Політичні сили, які бачать у Росії союзника, декларують готовність пролонгації терміну перебування флоту. Однак ні ті, ні інші не дають розгорнутих пропозицій, здатних перевести обговорювану проблему в практичну площину.

Кримська карта

Небажання Росії залишати Крим в 2017 році не в останню чергу продиктоване географічними особливостями чорноморського узбережжя, надто в зимовий час, які не підходять для постійного базування сил флоту. Створення інфраструктури потребує не тільки багатьох років, а й колосальних витрат. Крім того, як стало відомо, будівництво бази для флоту РФ у Новоросійську, куди флот РФ має переїхати після закінчення договору про його перебування на території України, відстає від графіка, й кораблям буде нікуди податися.

Тому для Росії досягнення домовленостей стосовно флоту набуває не тільки стратегічного, а й тактичного значення.

Не викликає сумніву виняткова роль Криму, й у насамперед Севастополя, у формуванні транспортно-енергетичних комунікацій Чорноморсько-Каспійського регіону, нарощуванні транзитно-експортного потенціалу України. Внаслідок цього Крим і Севастополь опинилися в центрі уваги таких геополітичних «гравців», як США, Європейський союз, котрі з огляду на власні інтереси зацікавлені в коректуванні зовнішньополітичного курсу причорноморських країн.

Уже сьогодні ЧФ РФ поступається за своїми можливостями флотам трьох чорноморських країн, які входять до НАТО, — Туреччини, Румунії і Болгарії. Незважаючи на заходи стосовно модернізації російського флоту, через 5—10 років за збереження динаміки нарощування військово-морських сил тільки Туреччиною дане співвідношення буде вочевидь не на користь Росії. У цих умовах виведення Чорноморського флоту за того, що Румунія і Грузія виступають за розширення військової присутності в регіоні країн НАТО, призведе до очевидного порушення балансу сил.

Тут ми підходимо до головного питання — які перспективи має Україна в ситуації в Чорноморському регіоні, котра стрімко змінюється, і що необхідно зробити для зміцнення позицій? У відповіді на це питання є кілька складових. Перша — це формування продуманої енергетичної стратегії країни, спрямованої на участь у міжнародних енерготранзитних проектах, а також на освоєння ресурсів Чорноморського шельфу. Друга — підкріпити енергетичну стратегію відповідними військово-політичними кроками. Варто зазначити, що в даний момент стан українського флоту не дозволяє йому на рівних конкурувати з військово-морськими силами Румунії, не кажучи вже про Туреччину, а, зважаючи на критичний стан фінансів держави й настільки ж критичний рівень фінансування Збройних Сил, навряд чи можна говорити про те, що проблема посилення Військово-морських сил України розв'яжеться найближчим часом. У контексті цих чинників і варто вирішувати питання про подальше перебування Чорноморського флоту РФ у Криму.

Головне питання — як Україна вибудовуватиме переговірний процес, щоб зберегти добросусідськими двосторонні відносини й водночас максимально повно враховувати власні інтереси, поки що залишається відкритим.

Першим кроком у вирішенні цього питання має стати вироблення українською владою консолідованої позиції, яка враховувала б геополітичну ситуацію, що стрімко змінюється, економічні можливості України й соціальні наслідки від виведення флоту. Чітке визначення цих позицій дасть змогу Україні й Росії перейти до обговорення конкретних пропозицій.

Одним із варіантів досягнення взаємоприйнятного рішення може стати підвищення орендної плати за базування Чорноморського флоту. Її збільшення до 1,5—2 млрд. дол. на рік відповідатиме економічним інтересам України, дозволить Росії зберегти попереднє базування флоту й не допустить різкої зміни балансу сил у Чорноморському регіоні. Крім того, не виключено, що питання перебування ЧФ РФ на українській території можна регулювати не довгостроковими, а короткостроковими договорами (на 3—5 років) з перспективою подальшої пролонгації, виходячи з національних інтересів України.

Стан українського торговельного й військового флоту, економічний розвиток причорноморських територій України, питання експорту вуглеводневих ресурсів і судноплавства, проблеми Криму, екологія Чорного моря — ось неповний список проблем, які потребують свого невідкладного вирішення. Подальше забуття Києвом південного вектора призведе до остаточної втрати Україною своїх позицій у регіоні. Щоб цього не сталося, необхідна кардинальна зміна політики, яка має стати більш прагматичною.

Сергій ГРИНЕВЕЦЬКИЙ,
перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки й оборони;
Сергій ЖИЛЬЦОВ,
доктор політичних наук.

Болгарія веде переговори із США про розміщення на своїй території елементів ПРО

Жбурляють каміння одне в одного

Наступний пленарний тиждень у парламенті стане черговим іспитом на зрілість, і для коаліційної більшості, і опозиції, з огляду на її роз'єднаність. Імовірні голосування за призначення Першого заступника Голови Верховної Ради та низку законопроектів, безумовно, продемонструють, з одного боку, готовність коаліціантів діяти виключно в правовому полі, з другого, — реальні можливості опозиції впливати на ситуацію в парламенті та державі.

Що нам варто закон перебудувати...

Крісло першого заступника глави парламенту опинилося вакантним відтоді, як представник Партії регіонів Олександр Лавринович став міністром юстиції в уряді Миколи Азарова, а Верховна Рада достроково припинила його депутатські повноваження. Наступного тижня після складання присяги «новоприбульцями» на шляху до вакантного крісла в президії праворуч Голови Верховної Ради начебто має загорітися «зелене світло». Однак усе змішалося в парламентському домі.

Ще наприкінці минулого пленарного тижня коаліціанти заявили: на першого заступника знову пропонуватимуть кандидатуру комуніста Адама Мартинюка. «Така була домовленість», — пояснив Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Натомість БЮТ прагне пересадити Миколу Томенка з крісла заступника у крісло першого заступника. Навіщо — збагнути не складно, адже повноваження у «першого зама» значно ширші. За розподілом обов'язків між керівництвом парламенту він відповідає за взаємодію Верховної Ради з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, за законопроектну роботу, в тому числі й підготовку та розгляд державного бюджету, звіту про його виконання, організовує розробку проекту кошторису Верховної Ради тощо. А у сфері відповідальності заступника глави парламенту — питання взаємодії з органами судової влади та інформаційне забезпечення діяльності Верховної Ради.

Однак за новим Регламентом, який уже набув сили закону, для обрання Першого заступника Голови Верховної Ради якнайменше 300 депутатів мають отримати бюлетені для таємного голосування (яке відбувається не в сесійній залі, а в кулуарах парламенту, результати оголошує лічильна комісія). Інакше голосування не відбудеться. Заступники обираються за тією самою процедурою, що й глава парламенту. Однак фракція БЮТ уже заявила, що участі в голосуванні за кандидатуру комуніста А. Мартинюка не братиме.

Андрій КОЖЕМ'ЯКІН, перший заступник голови фракції БЮТ:

— Фракція прийняла рішення не брати участі в голосуванні за обрання Першого заступника Голови Верховної Ради, якщо на цю посаду коаліцією буде запропоновано кандидатуру Адама Мартинюка. Наскільки знаю, «Наша Україна — Народна самооборона», крім десяти зрадників, теж не братиме участі в голосуванні за представника комуністичної фракції. А якщо змінять правила гри (хоча прогнозую, що може не голосувати також фракція Блоку Литвина), то 226 голосів вони набирають. У парламенті ми будемо присутні, бо це наше робоче місце, але бюлетені для голосування не братимемо.

У 2007 році, коли відбулося переформатування коаліції, Юлія Тимошенко запропонувала віддати посаду Першого заступника Голови Верховної Ради опозиції, і ми віддали Партії регіонів цю посаду. Ми поки що не пропонуватимемо свою кандидатуру, бо це норма не регламентна. Якщо буде така пропозиція від коаліції, можливо, після обговорення на неї погодимося — щоб першим заступником був представник опозиції.

Наші опоненти — Партія регіонів та хто з ними зараз співає у спільному хорі — хочуть роз'єднати опозицію і у такий спосіб маніпулювати нею. А конструктивно-критична опозиція їм заважає, тож її хочуть загнати у маргінальну нішу. Але не вийде.

Регіонали хутко запропонували свій «хід конем» — змінити регламентну процедуру обрання першого заступника, ухваливши зміни до закону про Регламент, прибрати норму про 300 депутатів. Змінити будь-який закон можна 226 голосами. Голова фракції Партії регіонів та регламентного комітету Олександр Єфремов в ефірі одного з телеканалів заявив, що норма Регламенту про обов'язкову участь у голосуванні бюлетенями не менш як 300 депутатів «ускладнює процедуру обрання керівництва парламенту». «У нас є проблеми тут тому, що в Регламенті проголосовано норму, коли треба взяти 300 бюлетенів для того, щоб проголосувати за кандидатуру першого «віце-спікера». Безумовно, коли опозиція сьогодні має блокуючий з даного питання пакет, то це складно буде зробити», — сказав він. О. Єфремов пропонує спочатку провести рейтингове голосування: фракціям, які претендують на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради, спочатку висунути свої кандидатури, потім поставити їх почергово на голосування. І той, хто здобуде найбільшу підтримку депутатів, і виконуватиме обов'язки першого заступника глави парламенту. Аргументи на користь А. Мартинюка у коаліціантів досить прості — він досвідчений «перший зам» (уже тричі обирався на цю посаду). А опозиція, мовляв, уже має свого представника в керівництві парламенту — Миколу Томенка. Більшовики впевнені в своїх силах вчергове змінити Регламент, вважаючи, що «немає питань, які не вирішуються». І кадрові в тому числі.

У свою чергу, бютівці сподіваються на взаємні поступки — щоб крісло Першого заступника Голови Верховної Ради було віддано опозиції, так як свого часу це вчинили вони, прийшовши до влади, коли було обрано О. Лавриновича та М. Томенка («пакетом»). Йдеться про домовленості «по-джентльменськи», адже в Регламенті не передбачено, що посаду першого заступника має обіймати обов'язково представник опозиції.

Володимир В'ЯЗІВСЬКИЙ, фракція «НУ—НС», депутатська група «За Україну»:

— На мою думку, шляхом консультацій ті, хто не увійшов до коаліції, мали би висунути свою позицію щодо того, хто має обійняти посаду Першого заступника Голови Верховної Ради. Такі домовленості можемо знайти між політичними силами, які не увійшли до більшості. А в черговий раз ламати закон про Регламент під догоду коаліціантам — чи одним, чи другим — не вважаю доцільним. Треба працювати в чинному законодавчому полі, а не враховувати політичну доцільність, як це часто використовували чи одні, чи інші політичні сили. Якщо голосування відбуватиметься згідно з Регламентом, ми братимемо в ньому участь. Але якщо Регламент розпочнуть ламати на догоду політичним домовленостям, то в такому дерибані посад участі не братимемо.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Коли закінчуються словесні аргументи, у хід ідуть кулаки... 16 липня 2009 р. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради, на якому обговорювали законопроект про підвищення прожиткового мінімуму.

Листковий пиріг

У багатьох країнах Європи та світу існують багатовікові опозиційні традиції. Наприклад, в Англії опозиція «Її Величності» вже декілька століть є невід'ємним інститутом державності. У демократичних країнах опозиція є не лише в парламентах, а й інших представницьких органах влади, місцевого самоврядування. Але якщо у США десятиліттями мінялися «опозиційними шапками» дві партії — республіканці та демократи, то у Франції та Німеччині в опозиції перебувають декілька, подеколи навіть ідеологічно протилежні партії, які укладають між собою коаліції для досягнення певних спільних завдань.

Україна також має свої опозиційні традиції. Але, незважаючи на гіркі уроки історичного минулого, коли саме роз'єднаність призводила до поразок, продовжує діяти за принципом «де два українці, там три гетьмани». Політичні сили, які претендують на роль опозиційних, нагадують листковий пиріг. Але з різного тіста. І більше критикують не владу, а одне одного.

Закону про опозицію в Україні досі немає, хоча про необхідність ухвалення такого законодавчого акта говорили ще за часів Леоніда Кучми, після формування у 2000 році першої оформленої парламентської більшості. Нині на роль парламентської опозиції насамперед претендує фракція БЮТ, апелюючи до норм Регламенту. Згідно зі статтею 68 опозиційною у парламенті вважається депутатська фракція, чисельний склад якої налічує більш ніж половину народних депутатів, які не увійшли до складу коаліції. Водночас у Верховній Раді може бути лише одна опозиційна депутатська фракція (об'єднання депутатських фракцій), яка (яке) є парламентською опозицією та має право утворити опозиційний уряд. Також лише один. За цей закон проголосувала конституційна більшість — 368 депутатів, у тому числі фракції Партії регіонів та БЮТ. Дві найчисленніші парламентські фракції немов готували собі плацдарми для незмінного представництва в політичній еліті навіть зі зміною ролей із провладної на опозиційну. Але потрапили у власну пастку.

Кількість заяв від інших політичних сил про перехід в опозицію до чинної влади та команди Януковича зростає, як гриби після дощу. На опозиційний чи «незалежний» статус уже претендують очільник «Фронту змін» Арсеній Яценюк, котрий відмовився від віце-прем'єрського портфеля в уряді Миколи Азарова, лідери депутатської групи «За Україну» В'ячеслав Кириленко, фракції «НУ—НС» Микола Мартиненко. Власну точку зору з цієї проблеми має і лідер ВГО «Громадянська позиція», голова Комітету з питань нацбезпеки та оборони Анатолій Гриценко. Поза парламентом прагне створити «національну опозицію» лідер ВО «Свобода» Олег Тягнибок, приміряє опозиційні шати і екс-президент Віктор Ющенко. Хто наступний?

Із усіх опозиційних таборів дружно летить каміння одне в одного: учорашніх соратників називають «кишеньковими», «підкаблучними» чи «опозиція з душком», сперечаються, чия опозиція «офіційна», а чия «конструктивна». До речі, А. Яценюк за закон про Регламент не голосував, бо тоді був узагалі відсутній у сесійній залі. Але вже заявив про свій намір також створити опозиційний уряд. І, як виглядає, альтернативний не так чинній владі, як... опозиції Ю. Тимошенко.

Про «український велосипед», в якому політичні сили замість протиставлення власної ідеології провладній розпалися на «опозиційні гуртки» і змагаються одне з одним, говорять і самі політики. «Тепер так виходить, що навіть сам термін «опозиція» починає бути дещо дискредитованим, — цитує В'ячеслава Кириленка прес-служба «За Україну». — Тому що їх уже дві на рівні опозиційного уряду! Ми боремося. А опозиційні прем'єр-міністри нехай спершу з'ясують, кому скільки портфелів роздадуть, а тоді будемо, за потреби, діяти спільно в тих питаннях, щодо яких буде згода».

Але навіть коли новітні опозиціонери з різних політичних таборів усвідомлюють потребу спільних дій і начебто мислять по-державницьки, вони знову спотикаються, коли доходить до «булав», до лідерства — хто очолить опозицію у разі її об'єднання. І кожен тягне ковдру на себе і бачить «гетьманом» тільки себе.

«Об'єднану опозицію утворили так само, як і коаліцію — «тушками». Дурной пример заразителен...» — стверджує на персональному сайті Анатолій Гриценко. І пояснює, чому він відхилив пропозицію Тимошенко стати віце-прем'єром в її опозиційному уряді, двома прикладами. За словами А. Гриценка, лідер фракції БЮТ і міністр опозиційного уряду Іван Кириленко надіслали до оборонного комітету листа з проханням невідкладно розглянути законопроект про скасування строкової військової служби та переходу на військову службу за контрактом. «Нічого не нагадує? Хтось уже обіцяв перехід армії на контракт за три місяці. Потім інший кандидат, який став Президентом, обіцяв контрактну армію з 2011 року. Обіцянки-цяцянки, вони їх і не збиралися виконувати». Окрім того, за підписом І. Кириленка в парламенті нещодавно зареєстровано законопроект, яким пропонується з липня цього року істотно збільшити розміри допомоги при народженні дитини: 25 тисяч гривень на першу дитину, 50 тисяч на другу і 100 тисяч на третю і наступну дитину. Справді, чи не дивне замкнуте коло? — коли політична сила при владі, подібні ініціативи сприймаються як популістські та безвідповідальні, що призведуть до руйнації економіки та державного бюджету. А коли знову опиняється в опозиції — знову щедрі обіцянки.

Політики, котрі не мають у парламенті власних фракцій, вважають, що в багатопартійній країні не може бути єдиної опозиції, тому у вітчизняне законодавство треба внести зміни, які зруйнують «монополію на опозицію».

Арсеній ЯЦЕНЮК, лідер «Фронту змін», фракція «НУ—НС»:

— Те, що відбувається загалом і в політичній, і в економічній системі, означає одне: йде формування монополії — і на владу, і на опозицію... Іде боротьба за місце в опозиції. І на цьому Партія регіонів влаштувала бенкет, адже вони бачать, що це зведено до абсолютно неадекватної форми.

Сьогодні опозиційний уряд створюється за Регламентом Верховної Ради, який приймався голосами Партії регіонів та БЮТ. Цим документом передбачено створення лише однієї опозиції в парламенті виключно з числа народних депутатів. Це частина тієї конституційної змови, яка не відбулася минулого року. Перше — створення тільки одного уряду. Друге — опозиційний уряд створюється тільки з числа народних депутатів України.

Змова Партії регіонів та БЮТ матиме продовження. У них вже є вантаж минулих стосунків, у них все гарно виходило, починаючи зі спільних голосувань, фактичного формування коаліції і змін до Конституції, проти яких я повстав у травні минулого року.

«Ви не з нашої пісочниці...»

На розгляді в парламенті перебуває законопроект в авторстві депутатів від «НУ—НС» Миколи Мартиненка та Анатолія Матвієнка про зміни до Регламенту Верховної Ради, який передбачає право на опозиційну діяльність не однієї, а декількох депутатських фракцій чи об'єднань. А щоб представники кожного суб'єкта опозиційної діяльності мали право на пленарному засіданні на п'ятихвилинний виступ при розгляді питань діяльності Кабінету Міністрів. Окрім того, кожному суб'єкту опозиційної діяльності після сформування Верховною Радою персонального складу Кабінету Міністрів пропонується надати право утворити опозиційний уряд.

Зміни до закону про Регламент щодо прав опозиції подав і колишній регіонал, нині позафракційний Василь Кисельов. Вони передбачають, що позафракційні депутати можуть об'єднуватися в депутатську групу в складі від 15 осіб на правах фракції.

Здавалося б, чим не вихід для вчорашніх побратимів — замість з'ясування стосунків кожному сотворити «власну пісочницю» — власний опозиційний уряд, а відтак трибуну для полум'яної критики влади. Але роз'єднана, організаційно ослаблена опозиція навряд чи зможе запропонувати дієву противагу владі та вплинути на прийняття рішень. Тож, навіть незважаючи на значний досвід опозиційної діяльності та начебто законні «козирі», які надають БЮТ виключне право називатися опозиційною парламентською фракцією та самостійно формувати опозиційний уряд, Юлії Тимошенко, щоб бути сильним опозиціонером та не зійти на узбіччя великої політики, неминуче доведеться сідати за стіл перемовин та домовлятися з партнерами чи навіть опонентами з інших таборів. А новітнім опозиціонерам знайти власну нішу й прислухатися не лише до власних амбіцій, а насамперед до загроз, які можуть постати перед всією державою та її незалежністю. Та не забувати уроки історії.

Юліана ШЕВЧУК.

Політичні сили, які претендують на роль опозиційних, більше критикують не владу, а одне одного

Українська економіка поступово виходить із кризового стану, *заявив керівник місії Європейського департаменту Міжнародного валютного фонду (МВФ) в Україні Танос Арвантіс*

На 1 березня 2010 року розмір неоплачених зарплат збільшився на 2,7 відсотка (порівняно з 1 лютого 2010 року) і сягнув 1737,685 мільйона гривень, *повідомляє Державний комітет статистики*

Російські конституціоналісти визначили свої перспективи

Провідна роль учених–конституціоналістів з кожним роком набуває суттєвого впливу на розвиток національних правових систем, особливо це пов'язано з удосконаленням конституційного законодавства. Своїм високим теоретичним потенціалом російська школа конституційного права завжди була прикладом інтелектуального збагачення науки, з її історичними і сучасними постатями видатних учених–конституціоналістів, яких шанують в Україні, — це Барабашев Георгій Васильович, Кутафін Олег Омелянович, Авакьян Сурен Адибекович, Вітрук Микола Васильович, Баглай Марат Вікторович, Лазарєв Валерій Васильович та багато інших. Новітні ідеї, методологія предмета, теоретичні здобутки й перспективи розвитку науки конституційного права об'єднали вчених–конституціоналістів, які провели нещодавно міжнародну конференцію з питань проблем конституційного та муніципального будівництва в Росії і зарубіжних країнах.

Гостинність юридичного факультету Московського державного університету ім. М. Ломоносова, гостра полеміка й дискусія навколо актуальної проблематики, яка була лейтмотивом наукової доповіді визнаного вченого, завідувача кафедри конституційного права професора Сурена Адибековича Авакьяна, стали передумовами конструктивного підходу до осмислення цінностей Конституції, формування конституційного критицизму до правотворення та правозастосовчої практики. У співдоповідях професорів Чиркина Веніаміна Євгеновича, Вітрука Миколи Васильовича, Лазарєва Валерія Васильовича, Кабишева Віктора Терентійовича, голів профільних комітетів Державної Думи РФ депутатів Плигіна Володимира Миколайовича та Івлієва Григорія Петровича було сфокусовано увагу на конституційних джерелах побудови правової держави і формуванні громадянського суспільства, які здатні забезпечити пріоритет прав і свобод людини та громадянина. Про конституційну відповідальність держави, проблеми державного устрою і муніципального будівництва йшлося у виступах професорів Бондаря Миколи Семеновича — судді Конституційного Суду РФ, Бабуріна Сергія Миколайовича — ректора Російського торгово-економічного університету, Мітюкова Михайла Олексійовича — голови комісії при Президентові РФ, а також зарубіжних учасників: Ян Синьюйя — директора Фуданского університету (м. Шанхай), К. Філіппіні з Міланського університету, Євгена Танчева — голови Конституційного Суду Болгарії та багатьох інших.

Особливістю проведеної науково-практичної конференції були не тільки географія і статус учасників, а це — ректори, декани та завідувачі кафедр конституційного права всіх російських вузів, а й сам дух доброзичливості, поваги до вчених і практиків, які несуть високі помисли конституціоналізму. Прогрес науки завжди обумовлюється потребами конституційної практики, особливо в процесі глобалізації правових явищ, які зачіпають суспільний лад, територіальну цілісність, суверенітет народу й багато інших конституційних цінностей в національних правових системах. На цьому акцентували увагу учасників міжнародної конференції професори Селіванов Анатолій Олександрович (м. Київ), Арутюнян Армен Шураєвич — народний захисник Республіки Вірменія, Барабаш Юрій Григорович — завідувач кафедри (м. Харків), Добринін Микола Михайлович — віце-губернатор Ханти-Мансійського автономного округу, Курманов Мізгат Махмудович — міністр юстиції Республіки Татарстан, Арнольд Райнер — професор Університету Регенсбург (ФРН) та інші.

Міжнародне наукове зібрання засвідчило, наскільки важливим в сучасний період є поновлення конструктивних зв'язків, наукової інтеграції, пошук нових ідей і конституційно-правових механізмів їх розв'язання, що робить високу честь їх ініціаторам — російським вченим-конституціоналістам. Важливою подією стало створення Асоціації конституціоналістів Росії, почесними членами якої були обрані на загальних зборах професор Анатолій Олександрович Селіванов — постійний представник Верховної Ради України у Конституційному Суді України (м. Київ) та Юрій Григорович Барабаш — доктор юридичних наук (м. Харків). Мабуть, ця міжнародна конференція буде чудовою нагодою наукового об'єднання українських учених-конституціоналістів, коли в цьому зацікавлені і Президент України, і парламент країни.

Олександр КУШНІРЕНКО,
Тетяна СЛІНЬКО,
доценти Національної юридичної академії ім. Я. Мудрого.

На кону — сто тисяч гривень!

На Прикарпатті стартував інтелектуальний турнір «Знай наших!», головним призом якого є сто тисяч гривень. Ініціювала його обласна влада. Учням запропонували об'єднатися в команди, зареєструватися на офіційному сайті Івано–Франківського регіонального центру оцінювання якості освіти і скласти пробні тести. За їх результатами команда–переможець принесе своїй школі 100 тисяч гривень. Реєстрація на турнір триватиме до 10 квітня. А сам він пройде в три етапи: історія України (до 15 квітня), історія Прикарпаття (до 30 квітня), українська мова та література (до 22 травня) і відбуватиметься у формі комп'ютерного тестування в режимі он–лайн на сайті регіонального центру.

Цікаво, що до складу команд у ролі консультантів можуть входити учителі-предметники. Взяти участь у турнірі також можуть не тільки учні, що навчаються в школі сьогодні, але й колишні випускники навчального закладу незалежно від того, в якому регіоні чи країні вони нині проживають. Як зазначив голова облдержадміністрації Микола Палійчук, «якщо випускники хочуть допомогти школі, яка колись дала їм знання, то нехай реєструються, створюють команду самі чи входять у вже існуючу і беруть участь у турнірі. Кількість команд від однієї школи не обмежується», — зазначив він. Також керівник області повідомив, що сто тисяч гривень — це не єдиний приз турніру. Три кращих в індивідуальному заліку учасники будуть нагороджені ноутбуками. Ще стільки ж отримають ноутбуки за підсумками комп'ютерної лотереї.

За задумом організаторів, мета турніру — виявити обдарованих учнів, сформувати у дітей вміння працювати в команді, акцентувати увагу на вивченні рідної мови, історії краю, допомогти успішно підготуватися до незалежного оцінювання якості знань.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

Із цигаркою до сторіччя не дотягнути

ЮВІЛЕЇ

«П'ятдесят років — з цигаркою, п'ятдесят – без», — так жартома поділив свій життєвий шлях Кирило Миронович Солощук із села Воронів Гощанського району, котрому нещодавно виповнилося сто років. Річ у тім, що смак цигаркового диму він спізнав змалечку, а коли літа завернули на шостий десяток і здоров'я почало підкачувати, лікарі порадили Солощукові «кинути палити». Зібравши силу волі, чоловік так і вчинив.

Нині ж «непаління» селянин вважає одним із секретів свого довголіття, бо «із цигаркою в зубах» до сторіччя, за словами Кирила Мироновича, дожити практично неможливо. А ось п'ятдесят грамів горілки (тільки раз чи два на тиждень), каже довгожитель, здоров'ю не зашкодять.

Як вважає земляк ювіляра, краєзнавець Олександр Міщук, «по Кирилові Мироновичу можна писати історію рідного краю», бо уродженець Воронова і зараз виразно пам'ятає, як у село 1915 року входили німці, як їх змінювали білогвардійці, поляки, більшовики, армія УНР у 1918—1920 роках, і всі вимагали їжу, фураж... Пам'ятає старожил також, як у селі зупинилися січові стрільці. За них одразу почала працювати школа, і вчителями стали військові старшини.

Міцно вкарбувався у пам'ять Солощука також 1946 рік, коли за нездану державі продукцію його заарештували. Тоді в його господарстві було 6 гектарів землі, пара коней, які треба було переховати, бо на них настирливо зазіхав колгосп. Протримали арештанта у Тучині три місяці, йому «загрожували» п'ять років в'язниці та висилка до Сибіру. Але, як каже Кирило Миронович, тоді йому Бог дав можливість відкупитися від Сибіру.

До речі, 1910 року у Воронові народилося десять хлопців. Усі вони були не тільки однолітками Кирила, а й його близькими друзями. Доля розкидала усіх по світу, але всі вони часто приїздили додому, не забували дороги до рідного села. Останній із цієї когорти Василь Денисюк помер більше двадцяти років тому, на що Кирило Миронович зауважує, що нині мусить жити і за себе, і за «тих хлопців».

Наразі довгожитель, який тривалий час, у тому числі й на пенсії, працював токарем у Рівному, мешкає разом з донькою у Воронові. Приємно здивувався, що про його сторіччя не забули ні односельці, ні влада, що отримав грамоту від «самого Президента». А ось коли отець Сергій благословляв Кирила Мироновича на подальше життя, то довгожитель у відповідь «зобов'язався» прожити ще років двадцять — не менше. Бо, мовляв, саме стільки часу потрібно, щоб побачити Україну однією з найбагатших у світі.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

На знімку: сторічний Кирило Солощук із 75-річною дочкою Ганною.
Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Коли дим Вітчизни не радує

БРУД НА КАРТІ

Повітря в Маріуполі відповідатиме санітарним нормам через сім — десять років, обіцяє влада. Тим часом мешканці з тривогою очікують літньої спеки, коли над містом висить задушливий смог. Заводи виходять із кризи: більше роботи, більше металу, більше диму.

«Щелепи»

Будинки на вулиці Нижні Аджахі виходять вікнами на металургійний комбінат «Азовсталь» та коксохімічний завод. Над трубою кучерявиться густий білий дим: іде гасіння коксу. На дорозі, на вікнах будинків, на деревах — на всьому лежить чорний пил. Цю картину не маскують навіть залишки брудного снігу. За кількасот метрів — виробничі цехи, які не зупиняються ані вдень, ані вночі. У перекладі з мови приазовських греків слово «аджахі» означає «щелепи». У цих щелепах індустріального міста роками живуть цілі покоління маріупольців. Ольга Зіньківська, мати двох дітей, трьох і семи років, народилася і виросла в цьому селищі, яке й дало назву вулиці.

— Нашій родині обіцяли дати квартиру ще коли мені було років п'ять, — пригадує молода жінка. — Ми потрапляли до зони відселення. А тепер пішли, дізналися — сказали, що вже зробили припустиму норму викидів. Так що безплатне житло нам не світить. Продати будинок неможливо. Хто піде сюди жити? Ви захотіли б? Отож-бо. Так що я тут виросла, а тепер ось діти підростають.

Мешканці будинків по цій вулиці живуть без водогону і по воду ходять до джерельця під горою. Його гордо називають «криничкою». Криничка — це дві труби, покладені просто на землю. Із ями під трубами і черпають воду. Вона солонувата на смак, але, за словами ще однієї мешканки Галини Мєлєшкової, краща, ніж та, що подається до багатоквартирних будинків. Принаймні, без іржі та хлору. Прати білизну ходять до іншої ями, куди стікає вода. Щоправда, вивішувати чисті речі на вулиці ризиковано: білизна миттю стає сірою від пилу.

— Сьогодні ще добре, бо вітер інший, — пояснює Галина Мєлєшкова. — А то, трапляється, дме із заводу так, що дихати неможливо. Кватирки зачиняємо, онуків не виносимо надвір, сидимо в хаті. І так усе життя. Щоправда, торік провели новий кабель і зробили світло нормальне в будинках. А от на вулиці жодного ліхтаря, ввечері не пройдеш.

Наша співрозмовниця розповідає про сусідів. Нижні Аджахі вважаються районом не дуже благополучним: житло тут купують від безвиході. «Ось наші сусіди, якась молода сім'я із сільського району. Оселилися, думали, привести до ладу будинок і двір, але це стільки грошей. Думають продавати, — показує жінка. — А тут живе колишній «афганець». Йому світло через несплату відрізали ще восени. Нарахували штраф у сім тисяч гривень. Навіть не знаю, як він пережив зиму без електрики. Тепер ось у лікарні, ногу зламав. Ми наглядаємо за хаткою, хоча що там брати? Злидні».

Удень у цьому районі вдома — майже самі жінки. Чоловіки — на роботі, і ця робота не завжди постійна. Наталія Тищенко називає Нижні Аджахі «зоною відчуження» — через погані екологічні умови та відсутність комунальних зручностей. «Важко нам тут, дуже важко, — зітхає жінка. — Не знаю, хто може допомогти. Тут і будинків залишилося небагато. Хотіли своїми силами виїхати звідси — не виходить. Усе подорожчало, і будинки теж. Узимку взагалі важко, влітку ще більш-менш, дим від нас відносить на місто. Коли знайомі приходять, дивуються: як ви тут живете?»

А от мешканці центральних районів найгіршими місяцями називають літні. У безвітряну погоду викиди із труб опускаються на вулиці. Особливо нестерпний серпень. Торік таких днів із несприятливими погодними умовами було десять. Позаторік — двадцять. Колишній металург Володимир Михайлович влітку любить ходити на риболовлю. «Трапляється, встаю вночі, сонце ще не зійшло. А на заводі, видно, вранці відключають очисні споруди. Смог стоїть такий, що задихнутися можна. Яка там екологія! Особливо коли вітер східний. Єдине, що нас рятує, — море, хоч якийсь мікроклімат. Безвітря — гірше за все. Але зупиняти заводи не можна в жодному разі. Тоді ж пенсії і зарплати не платитимуть, місто стане».

«Наша гордість і наша трагедія»

Наприкінці 2008-го, у розпал економічної кризи, в Маріуполі різко поліпшився стан повітря. Утім, радісних мешканців, які висловлювали б задоволення з цього приводу, тоді зустріти не вдалося. Навпаки: люди були стривожені долею металургійних комбінатів, які різко скоротили виробництво. Працювати і отримувати зарплату чи дихати чистим повітрям? Альтернативи у маріупольців, схоже, немає.

— Те, що нас рятує, те нас і губить, — констатує голова громадської екологічної ради міста, доктор хімічних наук, завідувач кафедри хімічних технологій та інженерії Приазовського державного технічного університету Олексій Капустін. — Як і в усіх містах, у Маріуполі є проблеми звалищ, транспорту, низької культури тощо. Але якщо подивитися на кількість викидів до атмосферного повітря та Азовського моря і річок, виявляється, що на 90 відсотків це — проблеми заводів. І хоча б яку тему ми на засіданні ради обговорювали, постійно «звалюємося» до проблеми заводів. У принципі, у нас із ними нормальні стосунки, вони ніколи не кажуть «ні». Але і зі свого боку ініціативу виявляють в обмежених випадках. Тому і була створена наша рада: щоб не дати спокійно спати керівникам, а тепер уже і господарям металургійних підприємств.

Професор каже, що мета екологічної ради — не ліквідувати виробництво взагалі (це нереально і неможливо), а вказати на найболючіші питання. Наприклад, члени ради обговорювали із чотирма найбільшими підприємствами міста — металургійними комбінатами імені Ілліча, «Азовсталь», ВАТ «Азовмаш» та Маріупольським морським портом — плани заходів із охорони навколишнього природного середовища на 2010 рік. Після плідної дискусії кількість запланованих заходів збільшилася у п'ять-шість разів.

Ще однією перемогою громадськість вважає розв'язання проблеми із перевезенням пеку. Це дуже токсична речовина, але її возили через усе місто до судноремонтного заводу у відкритих контейнерах. Траплялися аварії, вміст контейнерів розсипався на дорогу. На самому заводі, перевантажуючи пек, робітники працювали без засобів захисту. Після чергової аварії громадськість обурилася. Підключилася і депутатська комісія з питань екології. Після скандалу пек почали возити спеціальним шляхом, подалі від житлових районів, у закритих великих мішках. Для робітників придбали костюми і системи захисту.

Так само на користь мешканців міста завершився і конфлікт навколо перевантаження сірки у морському порту. Люди були стривожені тим, що хімічна речовина розсипається та піднімається в повітря. Після кількох пікетів у порту перейшли на гранульовану сірку, а згодом і взагалі припинили возити цю речовину.

— Чому Маріуполь вважається одним із найбільш екологічно забруднених міст? Це і так, і не так, — додає Олексій Капустін. — У світовому рейтингу найбрудніших міст світу від України — лише Чорнобиль. У Маріуполі ані хімії, ані радіації, за великим рахунком, немає. Але якщо взяти кількість викидів — так, тут ми попереду. У нас скажена кількість викидів із труб у повітря: пил, оксиди азоту, оксиди вуглецю... Металургійний комбінат зливає до моря мільярд кубометрів води на рік. Такого заводу більше на земній кулі немає. Це наша «гордість» і наша трагедія. Кількість викидів на тонну сталі в Японії, приміром, в 6—10 разів менша, ніж у нас. Це просто викиди, я не кажу про систему очищення. Просто наші заводи збудовані давно і з тих часів не дуже сильно перебудовувалися. Так, виводяться мартени, коксові батареї. Та коли кількість зробленого поділиш на те, що треба зробити, зрозумієш, що жити в цю пору прекрасну не доведеться ані нам, ані нашим онукам.

Вулиця Нижні Аджахі.

Олексій Капустін.

У міськраді знають, коли можна буде вільно дихнути

А ось у відділі екології Маріупольської міської ради достеменно знають, коли мешканці приморського міста зможуть дихати повітрям, яке відповідає санітарним нормам. У місті давно розроблено програму захисту навколишнього природного середовища. Її реалізують разом із промисловими підприємствами. Начальник відділу екології Георгій Корнєв докладно перераховує внесок кожного із металургійних велетів в оздоровлення атмосфери та води. Металургійний комбінат імені Ілліча: встановив на аглофабриці газоочисні установки французької фірми «Спейк», що дало змогу скоротити викиди пилу; будує нові очисні споруди, розчистив русло річки Кальчик (яку гострі на язик маріупольці називали не інакше, як Фекальчик. — **Авт.**) і навіть запустив туди рибу, збирається розчистити і поглибити русло річки Кальміус. Металургійний комбінат «Азовсталь» запровадив замкнений водообіг у коксохімічному виробництві. Планує вивести доменне виробництво із центру міста. Щоправда, підприємство бере до 800 мільйонів кубометрів морської води на рік, а шлами — промислові відходи — насуваються на море.

— 58 гектарів акваторії Азовського моря зайняті під шламонакопичувачами і золонакопичувачами, — каже Георгій Корнєв. — Вони існують із 70-х років, і їхні проектні потужності практично вичерпані. Накопичено 7—8 мільйонів тонн шламів. Але «Азовсталь» узгодив продовження терміну експлуатації шламонакопичувачів ще на п'ять років. Для зменшення шламоутворення розробляються заходи з утилізації шламів просто в цехах. На аглофабриці збираються перейти від мокрого газоочищення до сухого, що також скоротить утворення шламів. Щодня відходи відвантажують на аглофабрику комбінату імені Ілліча, де з них готують агломерат. Адже шлами містять від 40 до 60 відсотків заліза. Наскільки мені відомо, на «Азовсталі» вивчають передовий досвід переробки таких відходів. У перспективі вся територія, зайнята накопичувачами, повинна бути звільнена.

Співрозмовник каже, що останніми роками промислові підприємства почали більше дбати про охорону природи: якщо раніше в місті на ці цілі витрачалося 20 мільйонів гривень на рік, то до 2006—2007 років ці витрати досягли 200 мільйонів гривень. Хоча не варто забувати, що саме в ті роки ціни на метал на світовому ринку були найвищими, тож виробники мали чимало можливостей оновити виробництво. А от економічна криза трохи змішала карти. З одного боку, скоротилися викиди, з іншого — і витрати на модернізацію.

Начальник відділу привернув увагу до ще однієї проблеми: більша частина коштів, які підприємства платять за забруднення навколишнього природного середовища, направляється до державного бюджету. За п'ять років у такий спосіб були перераховані 100 мільйонів гривень. Ані копійки із цих грошей не повернулися. А тих відсотків, які залишаються на місцях, недостатньо, аби істотно поліпшити екологічний стан у місті. За оцінками влади, якби плата за забруднення була повністю витрачена на розв'язання екологічних проблем, маріупольське повітря стало би чистим уже в 2012 році, а не в 2020-му. В 90-ті роки металургійним підприємствам дозволяли залишати у себе 70 відсотків коштів за забруднення навколишнього природного середовища — за умов, якщо ці гроші будуть витрачені на екологічні заходи. Чому б не повернутися до такої практики? Зараз же виходить, що в Києві не зацікавлені в тому, щоб в Маріуполі стало легше дихати. Адже тоді надходження до бюджету зменшаться...

ДОВІДКА

Щороку до атмосфери Маріуполя викидається 400 тисяч тонн шкідливих речовин — приблизно по 800 кілограмів на кожного мешканця.

У 2009 році металургійний комбінат імені Ілліча викинув до атмосфери 159 тисяч тонн шкідливих речовин (в 2007-му — 255 тисяч тонн). Металургійний комбінат «Азовсталь» торік викинув 163 тисячі тонн шкідливих речовин (у 2007-му — 122,3 тисячі).

У 2010 році обидва комбінати збираються збільшити виробництво і... викиди до атмосфери.

— Якщо всі заходи, передбачені програмою, будуть виконані, планується, що до 2017—2020 року ми досягнемо стану атмосферного повітря на межі норми, — прогнозує Георгій Корнєв. — Ніні у нас замірювання показують невідповідність нормам на 25—30 відсотків.

Ліна КУЩ,
Леонід ВАСИЛЕНКО.
Фото Ліни КУЩ.

Галина Мєлєшкова показує джерело, з якого мешканці п'ють воду.

Ви готові жити на даху?

ВЕЛИКА ВОДА

Весна тільки на порозі, а статистика вже невтішна: більш як три тисячі будинків підтоплено в Херсонській, Миколаївській, Луганській, Дніпропетровській областях і в Криму. На річках басейнів Західного Бугу, Прип'яті, Случі та лівих приток Дністра триває підйом рівнів води. Українці твердо знають, що порятунок потопаючих — справа рук самих потопаючих. Саме тому їм страшно.

«Скажіть, до чого готуватися: до землетрусу чи до повені?», — з таким запитанням до співробітників «Голосу України» цілком серйозно звернулася жителька Києва, яка вже другий тиждень потихеньку перевозить речі зі своєї однокімнатної квартирки на першому поверсі одного зі спальних районів на Лівому березі до мами на Нивки. «У першу чергу відвезла документи і гроші. Тепер от побутову техніку рятую й запасаюся питною водою», — поділилася переживаннями киянка й запитала, чи не пізно їй застрахувати свою квартиру.

Виявилося, що пізно. В одній зі страхових компаній «Голосу України» популярно пояснили, що застрахувати своє майно від природних катаклізмів можна до того, як про їхню можливість було оголошено на офіційному рівні...

На початку лютого «Голос України» писав про те, що вітчизняний Гідрометцентр намагався заспокоїти країну. Мовляв, весняна повінь не буде катастрофічною. Однак не минуло й півмісяця, як начальник відділу гідрологічних прогнозів Гідрометцентру Вікторія Бойко попередила: повінь у 2010 році може стати найбільшою за останні п'ять років. Під загрозою — Рівненська, Волинська, Житомирська, Харківська, Луганська, Донецька, Запорізька, Кіровоградська, Дніпропетровська та Миколаївська області.

Трохи пізніше, 23 лютого, МНС уже забило тривогу й оголосило середній за потужністю паводок у Закарпатті.

А нині, за даними МНС, на вихідні очікується, що триватиме зростання рівнів води на окремих річках басейну Західного Бугу у Львівській і Волинській областях, окремих лівих приток Дністра в Тернопільській і Хмельницькій областях, річках басейну Прип'яті на 0,1—0,3 метра, Случі біля міста Сарни в Рівненській області на 0,5—1 метр над поточними рівнями.

Крім того, очікується подальше підтоплення затонів, сільськогосподарських угідь, господарських об'єктів окремих населених пунктів у Любешівському і Ратнівському районах Волинської області.

Цього тижня також повідомлялося, що 13 областям України і Києва загрожує паводок. Для подолання його наслідків створено вісім оперативних штабів у регіонах, 46 тисяч 925 осіб готові до реагування на можливі надзвичайні ситуації, із них 21 тисяча — рятувальники.

Крім того, МНС звернулося з проханням до українців у разі повеней на вимогу місцевих органів влади або правоохоронців негайно залишати свої будинки.

Ну а рятувальникам наказано за два дні встигнути підготувати системи оповіщення населення, а також забезпечити оперативно-координаційні центри запасом палива на три дні безперервної роботи й розробити резервну схему оповіщення в разі виходу з ладу систем оповіщення і зв'язку.

Зокрема, у своїх вказівках перший заступник міністра МНС України Володимир Антонець із метою підвищення рівня готовності систем оповіщення і зв'язку до їхнього використання під час загрози затоплення територій унаслідок повені зажадав розгорнути й організувати цілодобову роботу пересувних вузлів зв'язку. Крім того, провести радіотренування в умовах, наближених до реальних, — у разі порушення електропостачання, відсутності провідного й мобільного зв'язків.

Тож до повені влада активно готується, щоправда, поки не прийнято державний бюджет, особливих грошей на серйозну боротьбу немає. Тому в МНС зазначають, що значна роль у протидії повені приділяється саме місцевим громадам: порятунок потопаючих — справа рук самих потопаючих.

Мар'яна НАЗАРЕНКО.

ФОТОФАКТ

Київський гарнізон МНС провів навчання з проведення пошуково-рятувальних операцій у період повені.

Фото Агентства «Прес-КІТ»

Вода завдає проблем

Як повідомили в обласному міжвідомчому штабі із запобігання можливому затопленню територій внаслідок повені, на річках спостерігається підйом рівнів води в межах від 6 до 13 сантиметрів за добу. За цим стежить обласний центр з гідрометеорології. Проте усі річки області в створах гідропостів очистилися від льоду. Станом на 23 березня залишаються підтопленими 1481 гектарів сільгоспугідь у Володимирецькому, Зарічненському, Корецькому та Рокитнівському районах. А у Костопільському районі від паводкових вод постраждало близько 1,2 гектара присадибних земельних ділянок, у селі Великі Телковичі Володимирецького району підтоплено 28 господарських дворів. Щоб попередити можливі негативні наслідки весняної повені, в області працюють сорок чотири насосні станції.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненщина.

РЕПЛІКА

Не на вулицях безлад, а в головах

Якщо до завершення очищення душ Великим постом залишився тиждень, то скільки часу піде на прибирання наших вулиць — запитання відкрите. Останні кілька місяців, приміром, у столиці, на бруд на вулицях дивилися крізь пальці. Сьогодні ж у більшості міст країни, в тому числі й у Києві, — велике прибирання. Але чому про те, що наші будинки, під'їзди, парки та сквери мають бути чисті, згадуємо лише перед Великоднем?

Написати цей матеріал мене надихнуло зображення на знімку. Повз цей «Запорожець» доводиться проходити ледь не щодня. Протягом літа, осені та зими я спостерігала, як «акумулюється» купа сміття за ним, проте жоден комунальник не поворухнув пальцем, щоб вона зникла. Хоча цей «Запорожець» стоїть не у глухому закутку, а у центрі Відрадного проспекту столиці.

Проспект перетинає вулиця з пафосною назвою Героїв Севастополя. Сьогодні вона має такий вигляд, ніби нещодавно тут справді велися бойові дії. Гілля дерев, поламаних під час пам'ятної бурі 29 грудня, скелети новорічних ялинок, трупи бродячих собак, яких нещадно травлять, а потім їх рештки тижнями не забирають, плюс купи побутового сміття з приватного сектору — ось такий вигляд героїчної вулиці. Та звинувачувати людей з приватного сектору складно — в них немає контейнерів і викидати непотріб нікуди. Тому вулиця Героїв Севастополя поступово перетворюється на великий смітник.

Власне через те, що в Києві викинути сміття часто нікуди, і з'являються величезні купи продуктів життєдіяльності, як ось ця біля «Запорожця». Це легко зрозуміти, якщо хоча б раз спробувати викинути що-небудь на вулиці. Проекспериментуйте і побачите, як довго вам знадобиться шукати смітник. Лише надзвичайно соціально-відповідальна людина чесно нестиме обгортку від шоколадки кілька сотень метрів (у кращому разі), щоб його знайти.

Проте частіше в нас трапляється, як у прислів'ї: «Який їхав, таку й стрів». Смітників немає, а там, де вони є, — навколо гори непотребу. Виходить, проблема, не в безладі на вулицях, а, як писав Булгаков, у безладі в головах.

Тетяна ПАСОВА.

Фото автора.

Альоша і «Душевні люди» під номером вісім

ПРИСТРАСТІ ШОУ-БІЗНЕСУ

Здається, скандал, пов'язаний з конкурсом «Євробачення», в Україні завершився. До кінця тижня маловідома широкій публіці молода співачка Альоша **(на знімку)** представила, як і обіцяла, нову композицію, з якою вона планує виступити. Пісня називається символічно — «Sweet people».

«Багато хто перекладе на російську назву як «Солодкі люди», — сказав журналістам віце-президент Національної телерадіокомпанії України Валід Арфуш, — але це не зовсім точно. Правильно буде «Душевні люди» або «Милі...». Я хочу запевнити всіх, хто голосував за стару пісню Альоші, — «Sweet people» схожа на неї за духом, за манерою виконання і музикою».

Нагадаю, «Голос України» уже писав про скандал, що розгорівся навколо представника від України на нинішньому європейському пісенному форумі, і про те, що Альошу попросили терміново замінити композицію «To be free» («Будь вільним»), з якою вона виступила під час національного відбору, оскільки надто вже вона була схожа на плагіат. «На країну, що вчасно не представляє пісню на конкурс, накладають штраф у вигляді 30 відсотків від членського внеску, який вона заплатила, — пояснили «Голосу України» на Першому каналі країни. — За участь і трансляцію «Євробачення» Україна заплатила 75 тисяч швейцарських франків. 30 відсотків від цієї суми становить 22,5 тисячі франків. Штраф зростатиме з кожним днем, поки український учасник не подасть свою пісню».

І ось буквально за кілька днів натхнення довірою країни, що змушена була платити штраф, молоде дарування написала для себе цілих дві нові композиції — «Коротка пісня» і «Sweet people». Крім того, свою допомогу українській співачці запропонував російський співак Філіп Кіркоров, але дівчина чемно відмовилася. Мовляв, хочу виступати зі своєю піснею. І крапка.

«Ми дуже вдячні Філіпу за підтримку й бажання допомогти. Його «Біла ніч» — дуже гарна пісня, але ми все-таки запропонуємо щось своє. Ми хочемо зробити щось у дусі пісні «To be free», що так сподобалася українцям. Тому передбачається, що пісня буде в блюзовій обробці, а посилання пісні відповідатиме гуманному посиланню пісні «To be free», — прокоментувала Альоша журналістам свою відмову від пісні Кіркорова.

Отже, уже точно відомо, хто і з якою піснею представить Україну на «Євробаченні» в Осло. Конкурс проходитиме з 25 по 29 травня. І українка візьме у ньому участь під номером 8.

Олександра КУРНА.

Фото Ірини СТРИКЕЛЬ (УНІАН).

Півцарства за ціну на блакитне паливо?

Москва може подумати про «дешевий» газ для України, якщо від Києва одержить консорціум, прямий доступ «Газпрому» на український ринок, плюс найплідніше співробітництво на напрямку ядерної енергетики. Такий підсумок перших переговорів з росіянами, які у вівторок розпочав міністр палива і енергетики Юрій Бойко, а в четвер продовжив сам Прем'єр-міністр України Микола Азаров.

«Газпром» готовий повернутися до питання зниження ціни газу для України у разі збільшення обсягу його імпорту — хоча б до 52 млрд. кубометрів. Як повідомили в прес-службі Кабміну, за підсумками зустрічі Миколи Азарова з главою «Газпрому» Олексієм Міллером у монополії підкреслили, що ціна природного газу для України прямо залежить від обсягів його імпорту. Водночас зазначали, що за підсумками I кварталу мав місце істотний недобір газу — замість 8,4 млрд. Україна купила близько 6 млрд. кубометрів.

Путін після переговорів з Азаровим дав зрозуміти, що не бачить причин для перегляду газових домовленостей від 19 січня 2009 року. «Ми не вважаємо, що параметри цього контракту є несправедливими й невигідними», — сказав він і додав: «Цей контракт збалансований, він враховує інтереси і України, і РФ».

Експерти по-різному оцінюють підсумки переговорів. Член комітету Верховної Ради з ПЕК Сергій Тулуб вважає, що Україна може погодитися на збільшення обсягів закупівлі газу, якщо доможеться від Росії права його реекспорту. А от Михайло Гончар, директор енергетичних програм Центру «Номос» упевнений, що заявлений українською делегацією обмін: «дешевий газ» на прямий доступ «Газпрому» на ринок України — кричуще асиметричний. «Переговори тільки почалися, це складний процес. Зазвичай вони закінчуються зовсім іншим варіантом, ніж припускали обидві сторони», — у свою чергу закликає не драматизувати ситуацію Іван Плачков, екс-міністр палива та енергетики.

Фото Олега МАРКЕВИЧА (Укрінформ).

На знімку: Прем'єр-міністр України Микола Азаров, глава Мінпаливенерго Юрій Бойко і голова «Газпрому» Олексій Міллер.

«Постачання газу в Європу не зменшили навіть на кубометр»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Сільський голова попередив жителів, щоб узяли із собою документи і покинули домівки. В Олександрівці 900 мешканців. «Боялися, що може статися вибух, — каже Микола Воронюк. — На щастя, обійшлося без біди. Працівники управління магістральних газопроводів, які оперативно прибули на місце, заспокоїли людей. За їхніми словами, прорив труби невеликого діаметра не може призвести до вибуху. Загасити вогонь з допомогою пожежних машин не вдалося. Він погас тільки тоді, коли перекрили шлях проходження газу». Поруч росте ліс. Однак, за словами сільського голови, вогонь не пошкодив жодного дерева, вигоріла тільки трава.

— Ми не зменшили постачання газу в Європу навіть на кубометр, — пояснив кореспонденту «Голосу України» начальник Барського лінійного управління магістральних газопроводів Орест Ільницький. — Паливо подається у визначених обсягах не тільки за кордон, а й нашим споживачам.

За його словами, для цього є всі технічні можливості, адже у цьому місці проходить ще два міжнародні газопроводи — «Дружба» та «Уренгой—Помари—Ужгород». Співрозмовник не уточнив, скільки ще часу потрібно на ремонт труби, що розташована на глибині приблизно один метр. Її діаметр становить 1420 міліметрів, тиск газу — 50 атмосфер. На час проведення робіт на місці аварії чергують пожежні автомашини та представники управління МНС.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Рятувальний круг для Греції обійдеться в 20—30 мільярдів євро

На саміті Євросоюзу в Брюсселі 16 країн зони євро прийняли план порятунку економіки Греції, висунутий Францією й Німеччиною, **повідомляє агентство Франс Пресс.**

Фото Photoshot (Укрінформ).

З нагоди Дня незалежності Греції в Афінах пройшов парад.

Сума траншу офіційно не називалася, однак відомо, що йдеться про 20—30 мільярдів євро. Кредит на дві третини забезпечуватиметься з бюджетів країн ЄС і на одну третину — з фондів Міжнародного валютного фонду (МВФ). Рішення про надання фінансової допомоги Греції мають затвердити всі 27 країн — членів ЄС, але кожна з них самостійно визначатиме частку своєї участі. На залученні фондів МВФ наполягала канцлер Німеччини Ангела Меркель, у той час як більшість представників країн єврозони пропонували забезпечити Грецію кредитом, використовуючи тільки внутрішні фінансові резерви самого ЄС.

Однак, як повідомляє «Євроньюз», у Євросоюзі сподіваються, що до кредитування грецької економіки з бюджету й фондів МВФ справа не дійде. У Брюсселі покладають великі надії на те, що Афіни зможуть запозичити кошти на фінансових ринках для покриття бюджетного дефіциту, що становив 12,7% відсотка ВВП. Це при тому, що максимально допустимий дефіцит бюджету в зоні євро становить три відсотки. Крім того, європейські лідери сподіваються, що жорсткі заходи, розпочаті Афінами, будуть ефективними. Нагадаємо, що політика уряду Греції, спрямована на економію бюджетних засобів, викликала серію загальнонаціональних страйків, у результаті яких життя в країні було практично паралізовано.

Водночас, через боргову кризу в Греції, курс євро на світових ринках продовжує падати вже протягом декількох місяців. Це, у свою чергу, негативно позначається на економіці більшості інших країн — членів ЄС. Німеччина, найбільший у Європі експортер, найменше підпадає під негативний вплив цього чинника.

У НОМЕР

У приховуванні священиків-педофілів замішаний Папа Римський?

Слідом за гучними скандалами в Німеччині та Ірландії повідомлення про спроби приховати сексуальні злочини католицьких священиків з'явилися і в США. До того ж, як з'ясували американські журналісти, ідею приховувати те, що відбувається, підтримували вищі кола Ватикану — аж до нинішнього Папи Бенедикта XVI.

Якщо вірити розслідуванню, проведеному газетою «Нью-Йорк-Таймс», Ватикан не тільки не повідомляв про злочини світську владу, а навіть не проводив стосовно підозрюваних внутрішніх розслідувань. Справа священика Лоуренса Мерфі, матеріали якої потрапили в руки журналістів, сколихнула всю Америку. Його обвинувачують у спокусі 200 хлопчиків — учнів школи для глухих дітей у Мілуокі. Як випливає із внутрішнього листування у справі Мерфі, кілька американських єпископів інформували Ватикан про обвинувачення на адресу священика й рекомендували позбавити його сану. Однак Конгрегація доктрини віри, що займається розглядом подібних справ, аж до 1996 року залишала ці листи без відповіді. При цьому в період з 1981 по 2005 рік Конгрегацію очолював кардинал Йозеф Ратцингер — нинішній Папа Бенедикт XVI.

25 березня Ватикан офіційно спростував обвинувачення американських журналістів, заявивши, що глава Конгрегації не давав розпорядження припинити розслідування діяльності Мерфі.

На думку журналістів, випадок з Мерфі — один із тисяч прикладів. Так, 24 березня Папа Бенедикт XVI звільнив з посади 73-річного єпископа Джона Магі, якого Ірландський Національний комітет захисту дітей обвинуватив у тому, що той роками замовчував факти сексуальних злочинів щонайменше двох священиків у своїй єпархії.

Ще один скандал вибухнув навколо відомого берлінського католицького коледжу Canisius-Kolleg, що належить ордену єзуїтів. У 2004 році до ректора звернулися два випускники, які розповіли про те, що стали жертвами викладачів-розбещувачів. У ході розслідування з'ясувалося, що йдеться мінімум про... 115 фактів сексуальних злочинів. Крім того, слідчі виявили, що випадки домагань відбувалися і в інших релігійних навчальних закладах Німеччини, як католицьких, так і лютеранських. До того ж деякі з потерпілих згодом покінчили життя самогубством.

Експерти стверджують, що ці скандали, особливо в Німеччині, звідки родом Папа, завдають шкоди не тільки іміджу католицької церкви, а й авторитету самого Бенедикта XVI.

Київ може розраховувати на підтримку Астани у боротьбі за головування в ОБСЄ

Державний секретар-міністр закордонних справ Республіки Казахстан Канат Саудабаєв відвідає Україну з візитом як чинний голова ОБСЄ наприкінці березня. Як повідомляє прес-служба МЗС України, про це йшлося під час зустрічі міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Казахстан в Україні Амангельди Жумабаєвим.

Варто відзначити, що Київ одним із перших підтримав заявку Астани на пост голови в ОБСЄ. У свою чергу, й Україна, що висунула свою кандидатуру на пост керівника організації в 2013 році, має всі підстави розраховувати на підтримку Казахстану в цьому питанні, повідомив посол РК в Україні.

Крім міжнародних відносин, країни взаємодіють у паливно-енергетичній і військово-технічній сферах, у здійсненні космічних досліджень, машинобудуванні та сільському господарстві. «Природно, корективи у розвиток двосторонніх економічних відносин внесла криза. Більшість інвестиційних проектів переглядаються, значна їх частина на даному етапі відкладається до кращих часів, — помітив Амангельди Жумабаєв. Проте за минулий рік показники взаємної торгівлі Києва й Астани становлять майже 4 млрд. дол., і Казахстан продовжує втримувати лідируючі позиції серед основних (3—4 місце) торговельних партнерів України.

Кризовий рік позначився й на внутрішньо-економічній ситуації у Казахстані. Однак, незважаючи на це, торік зростання економіки становило 1,1, а у промисловості — 1,7 відсотка, резерви й активи Національного фонду країни перевищили 50 мільярдів доларів. Крім того, за словами казахстанського дипломата, у рамках Стратегічного плану до 2020 року й програми форсованого індустріально-інноваційного розвитку країни будуть запроваджені 162 проекти, які дадуть змогу створити понад 200 тисяч робочих місць уже в найближчі три роки. Амангельди Жумабаєв повідомив, що у реалізації цих програм планується й участь представників українських підприємств.

Серед масштабних планів держави — введення в експлуатацію потужного газохімічного комплексу, заводів із виробництва мінеральних добрив, великих електростанцій. Крім того, прогнозується, що до 2014 року більше 80 відсотків внутрішнього ринку продовольчих товарів становитимуть казахстанські продукти харчування.

Ганна ЗАЄЦЬ.

Митні адміністрації України і Молдови затвердили план спільних дій з боротьби з контрабандою, *повідомляє прес-служба Державної митної служби України*

Міністр економіки Василь ЦУШКО закликав виробників цукру знизити ціни до економічно обгрунтованого рівня, *повідомляє прес-служба Мінекономіки*

РІВНЕ

Тепер слідчий-хабарник сам за ґратами

Прокуратура Рівненської області порушила кримінальну справу стосовно працівника слідчого відділу Рівненського міськвідділу міліції за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 368 Кримінального кодексу України.

Слідчий отримав тисячу доларів хабара за вирішення питання про необрання одному з підозрюваних у кримінальній справі запобіжного заходу у вигляді взяття під варту. Хабарника затримано, триває слідство.

Олександра ЮРКОВА.

ДОНЕЧЧИНА

Пасажири дизель-потягу встигли вискочити

Пожежа сталася у приміському дизель-потязі Попасне—Сіверськ поблизу села Нагорне Артемівського району. Загоряння виникло між причіпним та головним вагонами.

Вісім пасажирів, які перебували у вагоні, самостійно залишили його. Вогонь пошкодив обшивку, сидіння, вікна, перекриття у тамбурі. Загиблих та постраждалих немає. Причина пожежі та сума матеріальних збитків встановлюються.

Ліна КУЩ.

Година туди, година сюди

У неділю переходимо на літній час

З легкої руки батька американської незалежності Бенджаміна Франкліна, котрому належить ідея переведення стрілок, більш як сто країн світу щороку переходять на літній час. Україні така традиція дісталася в спадок від Радянського Союзу. Однак провідні вітчизняні спеціалісти й досі не розуміють, для чого потрібні щорічні маніпуляції з годинником.

Прихильники ігор із часом наполягають на тому, що це дає змогу заощаджувати електроенергію. Однак, за підрахунками експерта енергетичного ринку Світлани Голікової, економія від запровадження літнього часу становить приблизно 63 копійки на місяць на кожного жителя країни.

— За сім «літніх» місяців набігає сума, за яку можна купити дві буханки найдешевшого хліба або гудзик на пальто, — наголошує вона. Економічної доцільності в такій практиці в масштабах усієї країни С. Голікова також не бачить.

А психологи додають: «зникла година» негативно позначається на психічному стані населення. Адже біологічний годинник людини значно складніший за механічний. Зміни звичного ритму провокують безсоння. Людей, які мають проблеми з судинами головного мозку, можуть непокоїти головні болі. Знижується працездатність, натомість підвищуються нервозність та дратівливість. Щоб адаптуватися до «нового часу», навіть здоровій людині знадобиться дватри тижні.

Тому, радять лікарі, готуватися до переведення стрілок слід заздалегідь. Закаляти організм треба починати за тиждень, навмисно прокидаючись раніше звичайного: спочатку за десять хвилин — і так до години. Тоді недільний стрес пройде повз вас.

Наталія ОВДІЄНКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Водії тролейбусів попередили про страйк

Про можливу зупинку руху тролейбусів у Вінниці попередили міську владу водії місцевого трамвайно-тролейбусного підприємства.

Як пояснив голова цехового комітету водіїв Олексій Баланюк, адміністрація підприємства порушує їхні права. У новому трудовому договорі передбачено зниження коефіцієнта при нарахуванні зарплати, зменшено розмір преміальних. Щоб виконати встановлені години відробітку (протягом місяця), треба ставати до роботи навіть у вихідні. Однак за роботу в такі дні не передбачено оплату за підвищеним тарифом. Це суперечить чинному законодавству, наголошують водії. За словами О. Баланюка, керівництво міста нічим не втішило представників трудового колективу.

— Невдоволення водіїв пояснюється тим, що в новому договорі передбачено диференційований підхід до встановлення оплати праці, — каже керівник трамвайно-тролейбусного підприємства Володимир Бугайчук. — При нарахуванні зарплати враховуватимемо насамперед кваліфікацію працівника, інші характеристики його роботи. Раніше платили всім більш-менш однаково.

Пан Бугайчук уточнив, що в колективі нема затримки з виплатою зароблених грошей, **повідомляє наш власкор Віктор СКРИПІНИК.**

P. S. ***Водії тролейбусів Києва готуються до акції протесту через затримку заробітної плати. Попереджувальний страйк відбудеться 29 березня.***

Як повідомили в прес-службі Національного форуму профспілок України, конфлікт виник через те, що 900 працівників тролейбусного депо № 2 отримали тільки 30 відсотків зарплатні за січень, а за лютий не одержали жодних виплат. Також працівники депо вимагають урегулювати проблему з проходженням тесту на тверезість водіїв, оскільки, за їхніми словами, зараз ця система вкрай нераціональна й призводить до втрати особистого часу, який водіям не оплачують.

Організували свято шкільної преси

На карті Хмельниччини раз по раз спалахували зірочки, а зал вибухав оплесками, вітаючи кожну з них. Ці яскраві цяточки — прес-центри, які працюють у загальноосвітніх школах області. 48 із них взяли участь у 1-му обласному конкурсі шкільної преси, який щойно завершився у Кам'янці-Подільському. Надзвичайно захоплююче заняття журналістикою об'єднало вже сотні школярів. Вони заснували свої видання — друковані часописи, стінні чи електронні газети, а в Шепетівці з'явилася навіть учнівська телестудія. Так, не всі стануть професійними журналістами, зате кожен із юнкорів проходить справжню школу спілкування, відповідальності, вміння жити насичено, цікаво, бути активним, мати громадянську позицію. Газета й справді виховує! Навіть якщо в неї така назва як «Наша ЗОШка» чи «Шкільна пора» (а жартівливо «шпора»).

— Це не випадково, що місцем проведення конкурсу став саме Кам'янець, — зазначив голова журі, подільський письменник та заслужений журналіст України Мар'ян Красуцький. — Адже саме тут колись вийшли перші друковані часописи Поділля.

Справжній розмай видань, номінацій... Юнкорів Хмельниччини радо прийняв Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, де кілька років тому введено нову спеціальність — журналістика. Конференц-зал був переповнений — так багато молодих «акул пера» хотіли взяти участь у цьому заході, що нагадував зліт чи з'їзд. Без перебільшення, титанічну роботу здійснили співорганізатори конкурсу, серед яких Кам'янець-Подільське міське управління освіти та науки, Хмельницький інститут післядипломної освіти, національний університет імені Івана Огієнка, а особливо Кам'янець-Подільська загальноосвітня школа № 10. Прес-центр цього закладу вже двічі перемагав на національному рівні, тож не дивно, що юнкори загорілися ідеєю обласного конкурсу, а тепер мріють всеукраїнський запросити в рідний Кам'янець. Керує прес-центром педагог Людмила Сафранкова, яка вклала у справу власне серце.

— Не бійтеся писати про своє шкільне життя, воно надзвичайно цікаве, — порадила, вручаючи дипломи юним журналістам, редактор сайту «Вжеінфо» Вероніка Власюк. — Ми всі теж вийшли зі шкільних газет, я з приємністю згадую першу подільську шкільну «тиражку» «Лікейський сад», вона живуча, виходить і нині, отже, потрібна.

Голова міської ради ветеранів війни та праці Леонтій Рогаль зізнався, що вражений тим, як володіють комп'ютерною версткою, мистецтвом дизайну члени шкільних редколегій. «Ми про таке й не мріяли колись у юні роки, хоч стінніки випускали», — сказав він.

Ніхто не пішов із залу без нагород, організатори залучили чимало спонсорів. Кому дісталася шкільна форма, кому — книги, кому — сертифікат до спацентру. Серед «голосоукраїнських» призерів був і друкований орган Грицівської школи сприяння здоров'ю, що в Шепетівському районі. Юнкори міста Полонне й самі себе нагородили: прибули повним складом прес-центру, щоб ще й уперше побачити старовинний Кам'янець. Кілька нагород отримав редактор шкільної газети Кам'янець-Подільської школи-інтернату № 2 Богдан Шепілов. Одразу видно: попри його нелегке сирітське життя, з хлопця будуть «люди»! А подарункам не було кінця. Міський центр дитячої творчості запросив усіх на концерт, а організатори свята — на екскурсію містом-заповідником...

Увага, акція газети «Голос України»!

Так, наші діти — справжні зорі. Тільки ж хтось повинен постійно дбати, аби вони ставали дедалі яскравішими, не тьмяніли. На щастя, такі люди серед дорослих є. Редакція «Голосу України» теж із радістю приєднається до них. Тим більше, під час конкурсу не раз звучало: «Ми дуже любимо «Голос України», передплачуємо його, вчимося у його авторів. А як би побувати в редакції та на власні очі побачити, як народжується краща газета України?» Дорогі юні друзі! Ми, «голосоукраїнці», будемо щиро раді приймати у своїй домівці переможців нового конкурсу шкільної преси. Ці гостини і є нашим призом кращому прес-центру. Отже, включайтеся в змагання!

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: свято шкільної преси вдалося.

Фото Ірини МАРЦИНОВСЬКОЇ.

Водії тролейбусів Києва готуються до акції протесту через затримку заробітної плати

Прихильники й супротивники міністра освіти продовжують битися на вулицях

Естафету Києва, де, як писав «Голос України», минулого тижня сталися зіткнення прихильників і супротивників призначення Дмитра Табачника на пост глави Міносвіти, прийняв Миколаїв. У центрі міста 25 березня зчинилася бійка між представниками ВО «Свобода» і місцевими членами Прогресивної соціалістичної партії України, які вирішили виступити на підтримку міністра, зібравши під своїми прапорами близько 300 осіб.

Першими до будинку Миколаївської обласної державної адміністрації підійшли представники КПУ, ПСПУ, Партії регіонів і «Русского блока». Пікетувальники тримали в руках плакати: «Табачник — за росіян, росіяни — за Табачника», «Получи, фашист, Табачника!», «Оранжевая шваль, руки прочь отд Табачника!», «Табачник, забий осиковий кіл у фашизм!». Почався мітинг, під час якого депутати, представники вузів Миколаєва, активісти громадських організацій говорили про достоїнства міністра.

Водночас з другого боку площі Леніна, зібралися представники «Свободи». Коли дві групи зійшлися разом, отаман місцевого козацтва вирвав з рук супротивників міністра плакат і розірвав його. Сталася бійка, в якій брали участь близько 20 осіб. У ході словесної баталії з одного боку звучали вигуки: «Бандерівці!», «Фашисти!», «Скоти!». З другого — їм у відповідь: «Ко-

У Миколаєві активісти Компартії, Союзу воїнів-інтернаціоналістів і Партії регіонів стали на захист міністра освіти й науки Дмитра Табачника.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Подати документи можна тільки в п'ять вузів, а здати тести — сімома мовами

У 2010 році абітурієнти можуть подати документи для вступу не більш ніж у п'ять вузів і не більш ніж на три спеціальності. Такі зміни правил прийому до вузів оприлюднив міністр освіти й науки Дмитро Табачник на засіданні Союзу ректорів вищих навчальних закладів.0

Міністр повторив, що знання абітурієнта оцінюватимуть з трьох складових. Це результати тестування, середній бал атестата (за 200-бальною шкалою) і оцінка вузу, що може виставлятися, приміром, за результатами співбесіди або тестування абітурієнта на профпридатність.

Як відомо, торік знання абітурієнтів оцінювали винятково за результатами зовнішнього незалежного тестування. Наступного року буде реалізовано цілу низку нововведень, які Дмитро Табачник цього навчального року не встигає ввести через брак часу.

Студентський спротив

Минулого четверга і у Чернігові відбулася акція, спрямована проти нового міністра освіти та науки України. У ній взяли участь представники «Студентської Свободи», «Автономного спротиву», Української студентської спілки. Вони пройшлися ходою від Красної площі до Чернігівської обласної ради. Протестанти вимагали від місцевої влади ухвалити звернення до Голови Верховної Ради, Президента та Прем'єр-міністра з вимогою звільнити Дмитра Табачника.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Підкорюють скелі, які пам'ятають минулу війну

Уже вчотирнадцяте в Кам'янці-Подільському відбуваються щорічні традиційні змагання «Кам'янецькі скелі». 18 юнацьких команд із різних регіонів країни впродовж цього тижня борються за кубок Хмельниччини з пішохідного туризму. На дистанціях змагань можна виконати норматив розряду «Майстер спорту». Свої перемоги альпіністи та туристи присвячують знаменній даті визволення Кам'янця-Подільського від фашистських окупантів у березні 1944 року. Бої за цей важливий населений пункт, що був на той час центром області, велися дуже запеклі. Героїзм воїнів-переможців додає наснаги спортсменам.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Дніпро тече у Крим

Днями відкрили головний шлюз у головній частині Північнокримського каналу в Херсонській області. До 1 квітня очікується заповнення каналу на території півострова. «Уже до 16 квітня приступлять до роботи зрошувальні системи Першотравневого району, а до 20 квітня вся система каналу буде заповнена й почнеться робота в штатному режимі», — повідомили в Республіканському комітеті АРК з водогосподарчого будівництва й зрошуваного землеробства.

Торік під поливом у Криму було 180 тисяч га, нинішнього поливні площі збільшаться до 207 тисяч га. За словами керівника відомства Олександра Лієва, проблем із запуском каналу не було, бо технічно все було добре підготовлене. Але фінансування водного господарства півострова недостатнє. Торік комітет практично не одержав бюджетних грошей. «Сподіваємося на новий уряд України й Криму, тим більше, що Президент поставив завдання пропорційного розвитку регіонів. Ми весь минулий рік жили в умовах найжорстокішої економії без найменших кроків убік розвитку», — сказав Олександр Лієв. Голова комітету підкреслив, що розвиток степової частини півострова прямо залежить від зрошувальної системи, оскільки «без води це просто пустир».

Георгій ВЕРВЕС.

Напад на редактора газети

У Коломиї, що на Прикарпатті, жорстоко побили головного редактора міської газети «Коломийський вісник», голову первинної міської журналістської організації НСЖУ Василя Дем'янова. Василь Антонович повертався з роботи, коли на нього накинулися двоє зловмисників. В результаті чоловік отримав тяжку черепно-мозкову травму і був доправлений до обласної клінічної лікарні, де його відразу ж прооперували. Наразі порушено кримінальну справу за фактом хуліганства, повідомив начальник ЦГЗ УМВС в області Василь Гультайчук. Є кілька версій злочину, зокрема, пов'язана з журналістською діяльністю Дем'янова, та з метою пограбування. Секретаріат обласної організації НСЖУ звернувся до правоохоронних органів з проханням ретельно розслідувати обставини замаху на життя журналіста.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Видане повне зібрання творів Гоголя

У Київському музеї російського мистецтва презентували перше в історії літератури повне зібрання творів і листів Миколи Гоголя в 17-ти томах.

Книги видані разом з видавництвом Московської патріархії на честь 200-річчя від дня народження великого письменника. У презентації взяли участь представники Посольства Російської Федерації в Україні, духівництво, державні й громадські діячі, народні депутати, українські й російські літературознавці.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У НОМЕР

ДОНЕЧЧИНА

Готують ворота повітряні та «наземні»

Віце-прем'єр-міністр України Борис Колесніков пропонує об'єднати зусилля України та Росії і спорудити сучасний автошлях із Донецької до Ростовської області. Таку заяву віце-прем'єр зробив під час відвідання об'єктів Євро-2012 на Донеччині. За словами чиновника, сухопутний шлях буде важливим для російських уболівальників, які приїдуть до Донецька, а також стане транспортним коридором під час проведення Олімпіади в Сочі у 2014 році. «Ми збільшимо кількість полос, щоб у вболівальників і туристів — і з російського, й з українського боку — не було жодних проблем у часі», — пообіцяв Б. Колесніков. За його словами, уряд не піде на прямі бюджетні витрати на будівництво автошляхів, а залучатиме гроші через продаж цінних паперів. До проектування сучасних наземних шляхів залучатимуть іноземних фахівців.

Крім того, Кабінет Міністрів пропонує запровадити нульову ставку на прибуток готельного бізнесу протягом десяти років. Ця норма стосуватиметься і діючих готелів, й новозбудованих. Щодо прямих бюджетних витрат на Євро-2012, то вони становитимуть 700 мільйонів доларів — це вартість спорудження стадіонів у Києві та Львові. Інші витрати будуть зроблені до інфраструктури міст-господарів. Наприклад, Донецьк протягом найближчого року отримає щонайменше 300 нових автобусів і тролейбусів вітчизняного виробництва.

Графік будівництва нового терміналу в донецькому аеропорту відстає на місяць-півтора, однак віце-прем'єр запевнив, що тепер проблем із фінансуванням не буде. Споруда повинна бути введена в експлуатацію в 2011 році. «Все краще, що є в світі, ми збираємо та «упаковуємо» до нашого аеропорту, — повідомив голова ради директорів компанії «Альтком», яка виступає підрядником робіт, Олександр Тісленко. — Важливо, що в новому терміналі не перетинатимуться потоки пасажирів, які прилітають та відлітають. Це один із найважливіших моментів, необхідних для зручності людей. Крім того, у вантажному відділенні стоятиме найсучасніше технологічне обладнання, все це забезпечить високу пропускну здатність митного терміналу згідно із вимогами УЕФА».

Ліна КУЩ.

СЕВАСТОПОЛЬ

Вкрав машину, щоб доїхати додому

Якщо раніше машини крали, щоб продати, то тепер мотивація зловмисників стала різноманітнішою. Про курйози, пов'язані з «автозлодіями», нашому кореспондентові розповів начальник прес-центру ДАІ в Севстополі підполковник міліції Віктор Білоконний. Виявилося, що крадії не ділять авто на дорогі й дешеві: зареєстровані випадки пропажі старих «Жигулів» і навіть «Запорожців». Іноді, за словами міліціонера, викрадають автомобіль для того, щоб... доїхати додому.

А іноді автомобілісти, які володіють машиною «за дорученням», після конфлікту з її власником, заявляють про викрадення. Саме такий випадок недавно стався в місті. Весь севастопольський відділ Державтоінспекції шукав «викрадений» «BMW 318 I». Незабаром автомобіль виявили... разом із законним власником. «Люди щось не поділили, а в результаті все ДАІ було «на вухах», працювало з перекриття міста й упіймання», — такий підсумок операції підвів Віктор Білоконний.

Зараз у Севстополі шукають два викрадені джипи. Але в міліції є припущення, що й це сфабриковано: «Ми з'ясували, що ці два авто куплені в кредит. Напевно, таким шляхом хочуть уникнути сплати кредитів», — поділився своїми побоюваннями Віктор Білоконний.

Микола МАГДИЧ.

Спільна праця дає змогу долати недугу

У суспільстві здорових людині з фізичними чи психічними вадами жити непросто. Вона не така, як усі, й потребує не лише допомоги, а й насамперед уваги, співучасті в її долі, створення спеціальних умов для реалізації власних можливостей і мрій. Такі умови створені в сумському центрі «Спільнота». Він діє при громадській організації «Товариство допомоги дітям–інвалідам, що мають розумову відсталість, «Феліцитас». Кілька років тому для отримання фінансування з міського бюджету «Спільноту» приєднали до територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян «Берегиня» при управлінні праці та соціального захисту населення Сумської міської ради.

На базі центру функціонують навчальні майстерні: столярна, керамічна, текстильно-швацька... Проте в «Спільноті» інвалідам допомагають не лише засвоїти технічні навички при роботі на верстаті, кроснах, швацькій машинці, під час в'язання спицями й гачком. Тут адаптують до життя у соціальному середовищі: навчають, як приготувати собі їжу, прати, прасувати, прибирати тощо. Адже більшість клієнтів центру — молоді люди, які закінчили допоміжні школи. За словами завідувачки центру «Спільнота» Надії Манько, повністю адаптованими до трудового та суспільного життя є 75 відсотків таких випускників, переважно адаптованими — 15—20, а непристосованими — лише 10 відсотків.

Трудова реабілітація підвищує самооцінку молодих інвалідів, вважають фахівці. Їхні батьки бажають, щоби діти мали роботу навіть за відсутності фінансової потреби в ній. Така праця дає можливість отримати певні соціальні статус, роль, набути соціальної ідентичності, зрештою визначити сутність життя. Заступник директора територіального центру «Берегиня» Інна Хижняк переконана: нові форми соціальної реабілітації людей з особливими потребами, які впроваджують у Сумах, сприяють гуманізації ставлення територіальної громади до інвалідів.

Сергій КОВАЛЬЧУК.
Фото автора.

Трудова реабілітація підвищує самооцінку молодих інвалідів

19 березня. Миколаїв. Весняний ремонт доріг.

20 березня. Вінниця. Реконструкція боїв, які відбулися у березні 1944 року за визволення міста від німецько-фашистських загарбників.

22 березня. У столичному Українському домі видатна українська поетеса Ліна Костенко презентувала видання свого історичного роману у віршах «Берестечко».

21 березня. Львів. Відкрито найбільшу в Україні «писанку» з лози.

23 березня. У рамках офіційного візиту до Ірландії Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Головою палати представників парламенту Ірландії Шемусом Кірком.

24 березня. У аеропорту «Бориспіль» зустрічали членів паралімпійської збірної команди України з зимових видів спорту, які посіли п'яте місце у загальнокомандному заліку X зимових Паралімпійських ігор у Ванкувері.

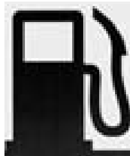
25 березня. Київ. Відбулося покладання квітів до пам'ятника колишньому лідеру Народного руху України В'ячеславу Чорноволу з нагоди 11-х роковин його загибелі.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Анастасії СИРОТКІНОЇ та Укрінформу

Що? Де? Почім?

ПРОГНОЗНІ ЦІННИКИ КВІТНЯ

Квітень принесе помірне сезонне пожвавлення продовольчого ринку, але, як на мене, потужніший вплив на рівень споживання справлятимуть високі гуртові ціни на сировину першого кварталу (зерно, цукор), коливання валютного курсу та низький рівень доходів споживачів. З огляду на це важко розраховувати на стабілізацію роздрібних цін та зниження інфляційного тиску.

БЕНЗИН ВИСОКООКТАНОВИЙ — *середня вартість А-95 стабілізується на рівні 8,0 гривні за літр,* **ДИЗПАЛЬНОГО** *— 6,9 гривні за літр.*

Зростання середніх цін на високооктан одержимо внаслідок здорожчання імпортних поставок, а на дизпальне — внаслідок активізації сезонного попиту на нафтопродукти в сільському господарстві (з огляду на потребу пересівання частини озимини).

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Роздрібний ринок нафтопродуктів з багатьох причин лишається складнопрогнозованим і чутливим до політичних змін в країні. Водночас пропозиція цілком задовольнятиме попит, а пальне на АЗС дорожчатиме адекватно зростанню гуртових цін. Цінова ситуація на ринку упродовж року залежатиме від рівнів споживання нафти й нафтопродуктів у різних сегментах економіки. Як на мене, загальний рівень споживання почне зростати не раніше, ніж у другому півріччі, разом з відновленням ділової активності.

БОРОШНО — *зростання середніх роздрібних цін на 10 відсотків.*

Я виходжу з того, що вже у квітні пропозиція зерна на ринку потребуватиме інтервенційного підкріплення. Перехідних запасів зерна явно недостатньо для того, щоб відмовитися від його імпорту. Запаси держрезерву й господарств, станом на початок березня, поступалися минулорічним більш як на 20 відсотків. Якщо не покривати нестачу вчасно, дефіцит пропозиції зерна провокуватиме зростання цін на борошно та хлібопродукти, доки на ринок не вийде зерно нового врожаю.

ХЛІБ — *подорожчання на 2,5 відсотка.*

Хліб і хлібопродукти зберігатимуть тенденцію до подорожчання, започатковану високими цінами на зерно в першому кварталі, оприлюдненими планами нової влади стосовно підвищення цін на енергоносії та мінімального рівня заробітної плати.

МОЛОКО, МОЛОКОПРОДУКТИ *— подорожчання на 5 відсотків.*

Подальше здорожчання молока і молокопродуктів провокуватиме недостатня пропозиція сировини на ринку, яка спостерігалася в першому кварталі. Нагадаю, за даними Держкомстату, в січні-лютому виробництво молока зменшилося на 2,5 відсотка проти відповідного періоду минулого року, в якому і без того пропозиція не радувала. Окрім того, дуже ймовірно, що в квітні фермери позбудуться системи дотування молока, що спричинятиме додаткове зростання цін.

М'ЯСО: *подешевшання кілограма* **СВИНИНИ** *в середньому на 5 відсотків,* **ЯЛОВИЧИНИ** *— на 3 відсотки,* **КУРЯТИНИ** *— на 5 відсотків.*

Мій прогноз зумовлює тенденція до зміцнення пропозиції м'яса та м'ясопродукції завдяки широкій пропозиції з боку приватних домогосподарств і активізації виробництва на переробних підприємствах, що спостерігалося вже в першому кварталі року. Водночас потужним чинником наповнення товарної пропозиції лишатиметься імпорт, завдяки якому ціни на свинину та яловичину фактично вирівнялися і добігли 50 гривень за кілограм.

КРУПИ — *подорожчання середніх роздрібних цін на 5—10 відсотків.*

За останні півроку крупи на столичному ринку подорожчали щонайменше на 90 відсотків. Ефект загальної тенденції до подорожчання продовольчої сировини в світі зазвичай посилюють вітчизняні особливості формування внутрішньої пропозиції. Скажімо, подорожчання гречки в першому кварталі на Харківщині зумовлював брак власної сировинної бази та давальницьких схем.

ОВОЧІ, ФРУКТИ — *подорожчання на 5 відсотків.*

Я вважаю, що квітень справить мінімальний вплив на ціни плодово-овочевої продукції. По-перше, тому що, попри нестримне зростання цін на овочі і фрукти в першому кварталі, попит на них не знижується через відмову споживачів заощаджувати на вітамінах. По-друге, подорожчання природного газу унеможливлює подешевшання продукції парникового господарства, яка домінуватиме на ринку.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Психологічно торгівля, роздрібний товарообіг якої перебуває нижче від плінтуса, зацікавлена у підвищенні споживчих цін не менше за виробників продукції, але вона вимушена зважати на вкрай низьку платоспроможність покупця і адміністративний контроль з боку влади. Галопуючі ціни в супермаркетах столиці, скажімо, вже примусили споживача перейти на споживання продуктів так званого економ-класу. Або з дорогої продукції вітчизняного виробника — на більш дешевий імпортний асортимент (сири, вершкове масло). На підвищення доходів споживач може розраховувати тільки в другому півріччі, оскільки параметри соціальних стандартів мають бути заявлені в держбюджеті, який ще належить затвердити. На посилення адміністративного контролю варто очікувати вже в квітні, інакше інфляція розквітне.

ЦУКОР — *зростання середніх роздрібних цін на 5 відсотків.*

Як на мене, уряд і Антимонопольний комітет стримають намір цукрових заводів розгойдати ціни на цукор у квітні, а в травні через об'єктивний дефіцит пропозиції на ринок вийде тростинний цукор.

АЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ: *зростання середніх роздрібних цін на* **ГОРІЛКУ** *на 2—3 відсотки, на* **ВИНО***, крім натурального, — на 2—3 відсотки, на* **ПИВО** *— на 2—3 відсотки.*

Я виходжу з того, що стабільність цін на спиртне в квітні зумовить і без того їхній високий рівень та очікування виробниками нових фіскальних зобов'язань, які виникнуть у держбюджеті-2010.

ЛІКИ — *подорожчання на 2—3 відсотки.*

Я припускаю, що у квітні можуть виникнути передумови для зростання цін на фармацевтичний імпорт, за який розраховуються інвалютою, але не вірю, що їх піднімати о цій порі хто-небудь наважиться.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ — *зростання тарифів в середньому на 8 відсотків.*

На мій погляд, навесні влада утримається від радикального підвищення цін на природний газ і електроенергію, але про наміри буде заявлено вже в квітні, паралельно з прийняттям держбюджету-2010 і досягненням домовленостей з МВФ.

ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ: *зростання вартості пасажирських перевезень в середньому на 5 відсотків, залізничних — на 3—5 відсотків.*

Місцеві органи влади цього року зважатимуть на очевидну невідповідність собівартості транспортних послуг наявним тарифам, яка поглибилась у період передвиборної кампанії (попри зростання цін на бензин, тарифи стримувалися). Однак у квітні влада запобігатиме спробам перевізників піднімати ціни з антиінфляційних міркувань.

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ — *подорожчання в середньому на 5 відсотків.*

Ми спостерігатимемо зростання попиту на курортний і туристичний відпочинок в Криму і на Закарпатті з боку іноземців, а також відновлення інтересу українців до подорожей на європейський континент.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

У квітні на ціни почнуть впливати коливання валютного курсу, спричинені періодом пікових боргових навантажень. Якщо два роки поспіль інфляцію генерувала девальвація та її очікування, то зміна влади, яка збіглася з курсовою стабільністю, природно, спонукала великий бізнес продавати іноземну валюту та повертати її з офшорів. На це вказував і рівень ліквідності комбанків на фініші першого кварталу, і викуповування Нацбанком надлишку валюти на міжбанківському ринку. Вже найближчим часом гривнева маса від Нацбанку і учасників торгів протестує споживчий ринок на цінову рівновагу.

ОФІЦІЙНИЙ КУРС — *8,00 гривень за 1$.*

Як на мене, в Нацбанку достатньо ресурсів для утримання гривні на цьому рівні в першому півріччі.

Сергій ВЛАД.

РЕГІОНАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Салати дорогі

На ринках в лютому порівняно із січнем, за даними облуправління статистики, реалізація овочевої продукції скоротилася на 29 відсотків. І не дивно: ціни на неї за цей час зросли на 16 відсотків. Найбільше, на 20—30 відсотків, подорожчала капуста свіжа й квашена, цибуля, свіжі огірки. Також продовжилося типове для зими зростання цін на яйця і молоко та молочну продукцію — за січень-лютий на 7—16 відсотків. Не стало сенсацією і те, що із середини березня (наближається Великдень) ціни на яйця взагалі злетіли догори: найдобірніші продаються на Житньому ринку обласного центру вже не по 8 гривень за десяток, як ще тиждень тому, а по 10. А от з м'ясною продукцією різких змін цього року не відчутно. За свинину на тому самому Житньому ринку правлять 40 гривень, за різні сорти яловичини — 37—45 гривень за кілограм. Олію можна придбати від 8 гривень 90 копійок до 12 гривень за літр.

Олексій КАВУН.

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Овочі подешевшають, а «комуналка» — навпаки

Від січня картопля на ринках обласного центру коштує 5—6 гривень за кілограм, буряки й морква — 10 гривень, капуста — 6 гривень, яблука — 6—10 гривень, апельсини — 10—15 гривень. Дещо подешевшали тепличні огірки, які можна придбати за 10—12 гривень. Та нарівні з цінами господарок турбує відсутність вибору на прилавках. Фахівці пояснюють, що закладені на зберігання овочі та фрукти не витримали суворих зимових умов. А за ту продукцію, що вціліла, продавці хочуть дуже багато. Тому, приміром, вітчизняна морква уп'ятеро дорожча за імпортну. Найближчим часом варто очікувати на молоду картоплю та іншу городину з теплих країв, яка складе цінову конкуренцію українським овочам.

Серед змін, які вже вдарили по гаманцях, — подорожчання вартості проїзду в приміських та міжміських автобусах. З 1 березня поїздка в межах області обходиться в середньому на 28 відсотків дорожче. Тепер дістатися з обласного центру до Маріуполя коштує 30 гривень (замість 23,5), до Горлівки — 10 гривень (замість 7), до Макіївки — 4 гривні (замість 3), до Слов'янська — 36 гривень (замість 26). Перевізники пояснюють такий крок підвищенням вартості обслуговування автобусів.

В області заговорили й про підвищення комунальних тарифів. Комунальники кажуть, що собівартість води та тепла, які подаються споживачам, зростає, а тарифи не змінювалися від 2008 року.

Ліна КУЩ.

ВІННИЦЯ

А що Великдень приготує

Навесні серед продуктів харчування у регіоні найбільше додали в ціні молоко та вироби з нього. Наприклад, домашній сир на ринках «Урожай» і «Вишенька» продають по 28 гривень за кілограм. Не набагато дешевше ним торгують на Центральному та Привокзальному ринках. За півлітрову банку сметани просять 12—15 гривень. Трилітрова банка молока коштує 20 гривень. Продавці це виправдовують зменшенням надоїв молока від корів в індивідуальному секторі. Ще одна причина — дорожче стало добиратися до ринку, бо знову підвищилася ціна на бензин.

Традиційно о такій порі дорожчають овочі: кілограм капусти пропонують за 6—6,5 гривні, на гривню-півтори дешевша морква. Цибуля побила ціновий рекорд — за кілограм ріпчастої треба заплатити 7—7,5 гривні. Вартість картоплі не змінилася — кілограм бульб коштує 3—4 гривні. У м'ясних рядах вартість свинини та яловичини у попередніх цінових вимірах: 35—55 гривень обійдеться кілограм свинини, на 5 гривень дешевше коштує яловичина.

«Посипалася» ціна на цукор. Щоправда, зовсім трохи. Більше 10 гривень за кілограм на цінниках не значиться. Можна купити солодкий «пісок» і за 9,5 гривні. Оголошені обласною владою перевірки продавців цукру з метою визначення причин його різкого здорожчання не злякали тих, хто робить цукор «гірким».

Віктор СКРИПНИК.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Подорожчання хліба «заїдатимемо» цукром

В Івано-Франківську найсуттєвіше подорожчав хліб із борошна пшеничного вищого ґатунку. Ціна його за кілограм підвищилася на 16 копійок. Натомість найбільше впали ціни на цукор — з 10,5—1,5 гривні за кг у лютому до 9,5—9,85 у березні. На решту основних продуктів харчування ціни, здається, досягли свого піка й наразі стабілізувалися. Насамперед це стосується овочів. Цікаво, що вартість кілограма буряка, моркви, цибулі, капусти приблизно однакова і становить 4,5—5 гривень за кілограм. «На відміну від європейських країн, де ціни на овочі перед святами зростають десь на 10 відсотків, у нас цього не спостерігається», — зауважила начальник відділу по контролю за цінами на ринку продовольства Держінспекції контролю за цінами в області Леся Кос. З овочевого ряду крок назад зробила лише картопля, яка в березні подешевшала до 3,5 гривні за кг.

Молоко й молокопродукти теж трохи відступили із завойованих у лютому позицій. Молоко на базарі подешевшало на 5—7 відсотків, сметана — на 8—10, сир кисломолочний — на 2—7. Пояснюють це сезонним збільшенням надоїв від корів. Та вже незабаром молокопродукти отримають шанс наверстати упущене. Адже до Великодня чи не в кожній хаті газдині запікають у печі сир або ж печуть торти-сирники. Тож, за прогнозами фахівців, уже за 4—5 днів до Великодня ціни на сметану, а особливо на сир підстрибнуть різко вверх.

Дарина НАЗАРЧУК.

Зміна влади, яка збіглася з курсовою стабільністю, спонукала великий бізнес продавати іноземну валюту та повертати її з офшорів

Нафтопровід «Одеса—Броди»: перспектива не зникла

ТОЧКА ЗОРУ

Ще 2001 року на Міжнародній конференції «Нафта і газ України, 2001» в Києві зазначили: «Лише 280 кілометрів труби забезпечать вихід каспійської нафти на НПЗ України, ще 350 кілометрів — до країн Центральної Європи. І це найбільш економічний і вигідний трубопровідний маршрут в обхід Чорного моря».

Ідея не старіє

У листі до Президента України Л. Кучми 2004 року пропонувалися такі проекти, як Бродівський НПЗ, трубопровідні маршрути «Дружба-3», «Каспій—Україна—Адрія» та інші. Водночас Президенту запропонували погодитись на передачу нафтопроводу «Одеса—Броди» компанії ТНК-ВР для використання його в реверсному режимі, тільки не на 15—25 років, а поки не буде знайдено ефективного рішення для повернення нафтопроводу в аверсний — прямий — режим його роботи.

Паралельно упродовж кількох років народилося чимало проектів концептуального характеру для розв'язання проблеми нафтопроводу «Одеса—Броди» й завантаження нафтопровідної системи для стабільного забезпечення нафтою українських НПЗ та збільшення транзиту. Таке рішення, за моєї безпосередньої участі, віднайшли в серпні 2005 року.

Проект вирізняється можливістю використати нафтопровід «Одеса—Броди» для транспортування каспійської нафти високої якості (з Азербайджану та Казахстану) через морський нафтовий термінал (МНТ) на східному березі Чорного моря.

Це легка малосірчиста нафта з неабиякою часткою легких (бензинових і дизельних) фракцій вуглеводнів та сірки. Якщо її доставляти танкерами на МНТ «Південний» і далі транспортувати до Бродів, то «ввійти» з нею в систему нафтопроводів «Дружба», що проходять через нафтоперекачувальну станцію (НПС) «Броди», означало б зіпсувати сировинні кондиції. Адже системою «Дружба» транспортується російська експортна нафта марки Urals, що виробляється в Самарі шляхом змішування різних сортів нафти (легких малосірчистих із родовищ Сибіру і Казахстану та важких високосірчистих із родовищ Башкортостану та Татарстану). Нафта марки Urals — середня за густиною і вмістом сірки, тому й значно дешевша від каспійської.

Пропозиція полягає в тому, щоб нафта, яка надходитиме нафтопроводом «Одеса—Броди» з МНТ «Південний» на НПС «Броди», перед «закачкою» в систему «Дружба» являла собою Urals-сумісну нафтову суміш.

Як виробляти таку суміш та де можливо розробити нафтові компоненти для її виготовлення, вже викладено в патенті України №33448 на «Спосіб виробництва нафти» від 25.06.2008 р. та в низці публікацій ЗМІ того ж року.

Залучення до транспортування в аверсному режимі нафтопроводу «Одеса—Броди» не лише каспійської нафти з родовищ Азербайджану і Казахстану, а й сировини з інших країн (Ірану, країн Північної Африки, Саудівської Аравії і навіть Росії) може підвищити вдвічі-втричі ресурсну базу нафтопроводу і, як показують розрахунки, забезпечити його повну потужність. Це дуже важливо, якщо зважити на обмежені можливості Азербайджану і Казахстану щодо кількості нафти, яку вони можуть надати для транспортування.

Яка нафта не зайва?

Серед зазначених країн особливий інтерес становить Саудівська Аравія, яка володіє приблизно 6 відсотками всіх світових запасів тільки важкої високосірчистої нафти, схожої за якісними показниками на сировину з російських родовищ Башкортостану та Татарстану. Ті 6 відсотків — це приблизно ресурси, якими володіють Росія та Сполучені Штати Америки разом узяті.

Переведення нафтопроводу «Одеса—Броди» в аверсний режим роботи дає змогу Україні:

— забезпечити нафтою українські Дрогобицький та Надвірнянський НПЗ, а західні регіони України — нафтопродуктами;

— спонукати росіян переспрямувати потік нафти, що йде нафтопроводом у реверсному режимі з НПС «Броди» в напрямку МНТ «Південний», на систему Придніпровських магістральних нафтопроводів, яка сьогодні майже «висохла» — Росія останніми роками почала поставляти свою експортну нафту в Європу іншими шляхами;

— транспортувати Urals-сумісну нафту власного виробництва (не плутати з видобутком нафти) в напрямку названих вище країн Європи (Словаччині, Чехії, Угорщини).

Політичний аспект

Економічний ефект від переведення нафтопроводу «Одеса—Броди» в аверсний режим роботи за цим проектом може бути збільшено, якщо до «економіки» долучиться «політика». По-перше, якщо домовитися з Росією, то Україна могла б узяти на себе «обслуговування» своєю Urals-сумісною нафтою сировинних поставок російських компаній у напрямку Словакії, Чехії, Угорщини. Тоді Росія в порядку взаємозаліку переорієнтувала б потік своєї нафти, що мав би піти в ці країни, на українські НПЗ (передусім на Кременчуцький та Херсонський, а за потреби і Лисичанський НПЗ). Росія також отримала б доступ до Одеського НПЗ, яким нині володіє компанія «Лукойл». (Нагадаю, з осені минулого року НПЗ її «відлучили» від можливості отримувати нафту трубопровідним шляхом.) Усе це дало б змогу стабільно забезпечити нафтопродуктами центральні, південні, а за потреби й східні регіони України.

За такого варіанта перерозподілу потоків нафти навантаження на нафтопровід «Мозир—Броди» в системі «Дружба» істотно зменшилося б. Тоді б одну із двох ниток цього нафтопроводу можна було б задіяти в реверсному режимі.

Якщо попередньо при цьому домовитись із Білоруссю, то Urals-сумісну нафту могли б поставляти на білоруський Мозирський НПЗ, переробляти, а нафтопродукти, отримані від переробки, поставляти в північно-західні та північні регіони України.

Отже, розглянуті можливості дали б змогу забезпечити за потреби всі регіони України нафтопродуктами власного виробництва. Гадаю, зайве казати про економічні наслідки такого розвитку подій, особливо, якщо при цьому вдасться підтримувати досить стабільну ціну на нафтопродукти. Та ще й за перспективи їх зниження.

Чи реальний план?!

Не виключаю. За це промовляє той факт, що, як свідчать деякі джерела, важка високосірчиста нафта з родовищ Саудівської Аравії не має помітного попиту, бо всіх передусім цікавлять легкі і надлегкі нафти цієї країни. А запаси нафти цих сортів в Саудівській Аравії становлять приблизно 19 відсотків світових запасів. Отже, треба домовлятись про стабільні та апріорі дешеві поставки важкої високосірчистої нафти з цього королівства Близького Сходу.

Підсумовуючи, хочу підкреслити, що та політична сила в Україні, яка зможе реалізувати наведений проект, отримає чималу підтримку всіх регіонів України, всього її народу.

Що робити? Передусім домовлятись із Саудівською Аравією та отримати від неї та з чорноморських МНТ, на які поставляється каспійська нафта, зразки аравійської важкої високосірчистої нафти та зразки каспійської легкої малосірчистої (азербайджанської та казахстанської) нафти. Далі — передати їх у хімічні лабораторії Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії Національної академії наук України і галузевого інституту «МАСМА» для розробки та сертифікації Urals-сумісних сумішей (попередня домовленість з цими інститутами є). Треба підключити Київський інститут транспорту нафти (ІТН) до техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) проекту (попередня домовленість є). За позитивних результатів попередніх досліджень слід залучити ІТН до проведення потрібного допроектування нафтопроводу «Одеса—Броди».

Сподіваюсь, що цей комплекс заходів дасть змогу ВАТ «Укртранснафта» остаточно реалізувати аверс нафтопроводу «Одеса—Броди» в обсязі першої черги, в якій нині збудовано нафтопровід, на транспортування 9 мільйонів тонн нафти на рік від МНТ «Південний» та НПС «Броди». Цей проект, як на мене, може стати предметом тісного співробітництва України, Росії та Білорусі. Адже він створює гарні передумови для добудови і виведення нафтопроводу до максимальної (40 мільйонів тонн нафти на рік) чи до часткової потужності залежно від результатів ТЕО.

Дмитро КАРАЧЕНЕЦЬ,
лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, кандидат технічних наук.

Київ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Економічний ефект від переведення нафтопроводу «Одеса—Броди» в аверсний режим роботи за цим проектом може бути збільшено, якщо до «економіки» долучиться «політика».

Залучення до транспортування в аверсному режимі нафтопроводу «Одеса—Броди» не лише каспійської нафти з родовищ Азербайджану і Казахстану, а й сировини з інших країн (Ірану, країн Північної Африки, Саудівської Аравії і навіть Росії) може підвищити вдвічі–втричі ресурсну базу нафтопроводу і, як показують розрахунки, забезпечити його повну потужність.

СПІВПРАЦЯ

Німецький прект — чернігівська економія

У Чернігові презентовано перші результати втілення в життя спільного проекту GTZ «Енергоефективність у будівлях» і Чернігівської міської ради «Розробка системи енергетичного менеджменту в управлінні освіти Чернігівської міської ради».

Він почав діяти завдяки співпраці урядів України та ФРН. Згідно з дорученням Федерального міністерства Німеччини з економічного співробітництва та розвитку Німецьке товариство технічного співробітництва (GTZ) реалізує проект «Енергоефективність у будівлях» спільно зі своїми українськими партнерськими організаціями — Міністерством регіонального розвитку та будівництва України та Міністерством з питань житлово-комунального господарства України. Чернігів — одне з чотирьох українських міст, де вирішено провести моніторинг споживання енергетичних ресурсів, реально здійснити кроки для підтримки національної стратегії у сфері енергоефективності.

Як зазначив на презентації міський голова Олександр Соколов, **без скорочення споживання енергоносіїв неможливий подальший розвиток міського господарства.**

— Цей проект дав змогу зрозуміти, де ми є і що робити стосовно кожного закладу, — сказав він.

Під час заходу виступили німецькі партнери проекту. Вони, зокрема, зробили детальний аналіз енергоспоживання будівель установ освіти, висловили свої експертні міркування щодо зменшення енергозатрат. Так, експерти пропонують у всіх школах замінити двері та вікна на новітні, вдосконалити систему опалення, утеплити стіни тощо. **Підрахунки показують, що реалізація заходів енергозбереження приведе до економії щороку майже 2 мільйонів гривень.** З них половина — від зменшення фінансування опалювання приміщень.

Експерт проекту GTZ «Енергоефективність у будівлях» Клаус Хаарст підкреслив, що послідовне запровадження заходів енергоспоживання сприятиме ефективнішому використанню бюджету міста, пожвавить його економіку.

Позитивні напрацювання від співпраці відзначили у своїх виступах заступник начальника управління освіти міської ради Михайло Рубан, перший заступник міського голови Олег Білоусов.

Підсумки реалізації проекту GTZ «Енергоефективність у будівлях» і Чернігівської міської ради «Розробка системи енергетичного менеджменту в управлінні освіти Чернігівської міської ради» ляжуть в основу підготовки міської програми з енергозбереження. Незабаром вона буде представлена на розгляд чергової сесії Чернігівської міської ради.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Треба домовлятись про стабільні та апріорі дешеві поставки важкої високосірчистої нафти із Саудівської Аравії

До кінця 2012 року держслужба України має повністю перейти на електронний документообіг в органах виконавчої влади, *заявив заступник начальника Головдержслужби Андрій ВИШНЕВСЬКИЙ*

Міністр юстиції Олександр Лавринович очолив робочу групу із законодавчого забезпечення економічних реформ *(прес-служба Мін'юсту)*

Недружні захоплення: природа та протидія

Рейдерство (raid в перекладі з англійської — «напад») — недружнє, поза межами дії цивільного законодавства, спрямоване проти волі власника, захоплення чужого майна на користь іншої особи, встановлення над майном повного контролю нового власника в юридичному і фізичному сенсі з використанням корумпованості чиновників і з використанням сили.
Тема рейдерства настільки глибоко ввійшла в наше життя, що випадком чергового захоплення підприємства вже нікого не здивуєш, а саме слово «рейдерство» сприймається більш ніж буденно. Сьогодні за допомогою Андрія СЕМИДІДЬКА *(на знімку)*, директора Антирейдерського союзу підприємців України, спробуємо розібратися у причинах рейдерства, його схемах та окреслити напрями для захисту.

— Андрію Андрійовичу, якою основною, на ваш погляд, є причина виникнення рейдерства в Україні?

— Є цілком природний чинник. У спадщину від Радянського Союзу нам залишилась велика кількість промислових підприємств, науково-дослідних інститутів. Звичайно, така кількість цих підприємств та установ виявилася непотрібною, їх переплановували під базари та торговельні центри. А от що виявилося потрібним, то це їх будівлі та земельні ділянки, адже такі об'єкти досить часто розташовані не просто в межах міста, а в його центрі. Земля починає коштувати дедалі дорожче. Також наклався і такий чинник, як відсутність розуміння «червоними директорами» нових напрямів розвитку підприємства; вони ж лише скорочували працівників та здавали майно в оренду. І ще один досить серйозний момент, я б навіть сказав, «родова травма» нашої всієї власності — процес документального оформлення права власності на нерухомість, землю. Оскільки ми мали дещо сумбурний процес приватизації державної власності, створення колективних підприємств, їх перетворення на акціонерні товариства з двадцятьма тисячами акціонерів, далі — на акціонерні товариства з двома-трьома тисячами акціонерів, потім — продаж майна чи земельних ділянок підприємства. І на всіх цих перетинах може бути якась неправильна дія — моменти під час приватизації чи під час перетворення на колективне підприємство. І ось тут «ушлые» юристи й користуються цими неточностями, загубленими архівами та архівами БТІ. Це саме стосується і приватних осіб. Є приклади відбирання квартир за такою, наприклад, схемою. Громадянин, який перебував у місцях позбавлення волі, виявляється заднім числом прописаним у чиїйсь квартирі. А коли виходить на свободу, то заявляє, що приватизація відбулася без нього, а він був прописаний у цій квартирі і теж має право на її частину. Звичайно, даних в архіві на нього немає, але є печатка в паспорті з пропискою. Саме на підставі прописки суд скасовує приватизацію, а якщо квартира вже була продана, то й продаж.

— А як відбувається захоплення підприємства?

— Спочатку обирається об'єкт для поглинання. Він обов'язково попередньо вивчається в різних аспектах: особа керівника, який він має потенціал для відсічі рейдерам, які в нього зв'язки, фінансові можливості, суспільна вага.

Далі вивчається власне сам об'єкт — нерухомість (адміністративні будівлі, цехи), земельна ділянка. З'ясовується, як об'єкт було приватизовано, всі стадії зміни власності. Тоді отримуються оригінали або копії правовстановлюючих документів шляхом домовленості з архівом чи державним реєстратором (там можна отримати статут, установчі документи).

Якщо це акціонерне товариство, то залучають реєстратора, але не державного, а фірму, яка веде реєстр акціонерного товариства, й отримуються дані про кількість акцій, скільки і в кого вони є. Якщо там великі пакети акцій, то обережно пропонують продати акції, а якщо багато дрібних акціонерів, то просто певні групи людей починають скуповувати акції. Потім події розгортаються за силовим сценарієм — на підприємстві починаються перевірки (а це дає можливість доступу до документів підприємства та отримання про нього інформації, блокуються рахунки, починається невиплата зарплати і на підприємстві виникає напруження), порушуються кримінальні справи (на цьому етапі виявляють зв'язки підприємства, його керівництва та їх можливості). Крім цього, проводиться пошук інсайдера, тобто працівника, який незадоволений і, звичайно, володіє певною інформацією. Це може бути бухгалтер, заступники, завідувач відділу кадрів. І вже потім, залежно від ситуації, це може бути ініціювання загальних зборів акціонерів, якщо вийшло взяти під контроль понад 10 відсотків акцій. До того ж збори проводять десь на острові Зміїний чи в посольстві дружньої країни. Тобто головна мета — не дати потрапити на збори зайвим людям і можливість прийняття потрібних рішень. А далі починаються суди про усунення одного керівника і призначення іншого, заборона попередньому виконувати обов'язки керівника.

Якщо підприємство має форму ТОВ або ПП, то можуть на підставі рішення суду зобов'язати державного реєстратора внести зміни до Єдиного державного реєстру і замінити працюючого директора на нового. А вже новий директор із силовою групою на підставі того, що він директор (має виписку з реєстру), заходить на підприємство. Підготувавши документальну основу (може бути рішення суду про заборону протидіяти новому директору), силова група, попередньо погодивши свої дії з міліцією, заходить на підприємство й отримує фізичний контроль над підприємством і його сейфом. А в сейфі директора, якщо він непередбачливий, можна знайти і печатку, і оригінали установчих документів. А оригінали документів дають широку можливість для дій, включаючи можливість внесення змін до цих документів. Далі за планом знову суди, а судитися, як ви розумієте, можна роками. За цей час підприємство розпродається, справжнього власника відсікають від фінансових потоків (а це неможливість оплатити тихтаки адвокатів та інформаційний супровід у пресі). У результаті справжньому власнику залишається єдине — переговорний процес з рейдерами (особливо якщо проти нього порушено кримінальні справи). Тож власник отримує якусь відступну суму і припиняє боротьбу за свою власність.

Схема рейдерського захоплення земельних ділянок загалом аналогічна. Все зазвичай розгортається таким шляхом. Є власники, що отримали земельну ділянку відповідно до рішення селищної ради. Однак знаходяться люди, які, використовуючи корумповані схеми, отримують розпорядження районної адміністрації про видачу цієї ж ділянки. Новий власник на підставі цього розпорядження і дуже швидкого запису в кадастрі за допомогою «силової групи» захоплює ділянку. Стосовно земельних ділянок є ще такі моменти. Наприклад, підприємець купує велику земельну ділянку, а в один прекрасний момент виявляється, що вона була придбана у перекупників, тобто в людей, які сконцентрували цю ділянку із багатьох, скупивши їх у багатьох осіб. Тут можуть виникнути підводні течії: виявиться, що одна з осіб продала ділянку незаконно, а інша — без згоди дружини, хтось неправильно оформив документи. Фактично ламається весь масив ділянки.

— Чи реально, керуючись чинним законодавством, притягнути до відповідальності рейдерів (безпосередніх виконавців захоплень, осіб, які стоять за ними або сприяють їм) та яка відповідальність на них може чекати?

— Я вважаю, що наявна законодавча база дає змогу правоохоронним органам припиняти спроби рейдерства. У Кримінальному кодексі України є великий масив статей, за якими можна притягнути до відповідальності і організаторів рейдерських схем, і осіб, які керують процесом та беруть участь у ньому. Наприклад, створення організованої групи, до якої входять юристи, піарники, спеціалісти зі збору інформації, держслужбовці, які надають їм допомогу. У цьому разі можна задіяти одразу декілька статей — незаконний збір інформації, створення організованої злочинної групи. Крім цього, я ще не зустрічав жодного випадку, щоб грошові потоки в такій групі проходили офіційно. Фактично використовуються хабарі, а за їх дачу, отримання, вимагання також передбачена кримінальна відповідальність.

Якщо має місце захоплення підприємства, то існує стаття, яка передбачає відповідальність за захоплення будівель та порушення громадського порядку. До речі, до того-таки порушення громадського порядку можна зарахувати бійку чи зіткнення під час захоплення підприємства.

Аналогічно можна знайти відповідальність за внесення чиновником неправомірних змін в реєстр акціонерів та отримання за це хабара, за підробку печаток, їх викрадення тощо. Винесення суддею неправосудного рішення — це також злочин. Можна віднайти цілий букет діянь, за які настає відповідальність. Необхідно лише бажання реально роз-

Діяння в разі рейдерства, які є злочинами за Кримінальним кодексом України

** Шахрайство (ст. 190 КК).*
** Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК).*
** Одержання хабара (ст. 368 КК).*
** Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем (ст. 357 КК).*
** Перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК).*
** Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів (ст. 358 КК).*
** Службове підроблення (ст. 366 КК).*
** Завідомо незаконні затримання, привід, арешт або тримання під вартою ст. 371 КК).*
** Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК).*
** Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ст. 375 КК).*
** Умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК).*
** Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК).*
** Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК).*

У разі спроби рейдерського захоплення підприємства необхідно:

1. Звернутися до правоохоронних та інших компетентних органів із заявою про захоплення, яке готують:
— в органи внутрішніх справ: в районні (міські) відділення міліції, управління (відділи) боротьби з економічними злочинами, управління (відділи) боротьби з організованою злочинністю, в обласні управління внутрішніх справ аж до Міністерства внутрішніх справ: 01024, Київ, вул. Академіка Богомольця, 10; тел. 8 (044) 256-03-33;
— в органи прокуратури: до районного (міського) прокурора, прокурора області аж до Генеральної прокуратури: 01011, м. Київ, вул. Різницька, 13/15; тел. 8 (044) 280-10-20;
— в органи безпеки: в районні (міські) відділення СБУ, обласні управління СБУ аж до Служби безпеки України: 01034, м. Київ, вул. Володимирська, 33; тел. 8 (044) 226-25-64, 256-97-32, 256-90-07, 256-93-33.
У разі участі співробітників внутрішніх справ, Служби безпеки, інших правоохоронних органів у рейдерському захопленні ви можете звертатися безпосередньо в підрозділи власної безпеки цих органів, які опікуються питаннями запобігання злочинам, здійсненим співробітниками, а також в органи прокуратури.
2. Уникати банкрутства, погасити борги підприємства.
3. Терміново отримати виписки від реєстратора акцій з ЄДРЮО, з Державного реєстру прав на нерухоме майно і Державного земельного кадастру.
4. Заблокувати свої акції в реєстрі акціонерів.
5. Спробувати викупити у дрібних акціонерів акції за реальною ціною, щоб ваш пакет сягнув рівня не менш як 75 відсотків.
6. Оформити обтяження найбільш значимих активів.
7. Якщо стосовно вас або вашого підприємства здійснено конкретні кримінальні дії чи вам стало відомо про факти корупції і підкупу посадових осіб, які сприяють захопленню вашого бізнесу, необхідно звернутися до правоохоронних органів із заявою про здійснений злочин і ввести в дію так званий «тривожний пакет».

Рейдерам оригінали документів підприємств дають широку можливість для незаконних дій

Деякі ознаки підготовки захоплення підприємства:

— у процесі моніторингу ринку, на якому працює ваше підприємство, зафіксовано факти рейдерства в цій галузі;

— вам повідомили про факти скуповування акцій у дрібних акціонерів за ціною, яка перевищує реальну;

— до боргів вашого підприємства виник підвищений інтерес з боку кредитора або його довіреної особи;

— виникла загроза порушення проти вашого підприємства процедури банкрутства;

— ви дізналися про отримання невідомими вам особами виписки з ЄДРЮО даних про керівника, засновників та інші істотні відомості про ваше підприємство, наприклад, копії податкової справи;

— ви дізналися про отримання невідомими вам особами відомостей про вашу нерухомість з Єдиного державного реєстру прав (ЄДРП) на нерухоме майно та оборудки з ним;

— ви дізналися про отримання невідомими особами від вашого реєстратора відомостей про акції та акціонерів підприємства;

— раптово і без видимих причин на вашому підприємстві почалися позапланові перевірки контролюючих органів, під час яких вилучають зразки печаток, почерку, підписів і носіїв інформації;

— ви помітили, що установчими документами вашого підприємства хтось користувався або вони зникли;

— ви отримали від невідомого вам відправника конверт поштою з повідомленням про вручення, в якому немає нічого або вкладено щось таке, що викликає подив (можливо, це підготовка рейдерів до проведення позачергових паралельних зборів акціонерів з метою переобрання ради директорів і призначення нового директора, про що вас нібито «повідомили», як того вимагає закон).

слідувати справу, знайти реальних виконавців, замовників, організаторів та притягнути їх до відповідальності.

Можна скільки завгодно шліфувати законодавство, підвищувати його ефективність, але, я вважаю, реально необхідно лише одне бажання протидіяти і припиняти такі випадки. Однак у нас в державі, на жаль, такого бажання немає. Ми лише розповідаємо, як ми боремося з корупцією, рейдерством та створюємо різні комітети. Згідно з даними, торік 45 відсотків кримінальних справ було припинено через відсутність складу злочину. Тобто фактично 45 відсотків кримінальних справ порушували, щоб тримати когось в узді або закрити за ґратами, отримавши певну суму.

— Чи можна якось захиститися від рейдерства?

— Найголовніше — просто бути пильним. Якщо ви володієте нерухомістю, то необхідно чітко визначитися, наскільки ця власність захищена, належно документально оформлена, чи документи «чисті». До всіх документів необхідно підходити дуже серйозно і зберігати їх слід у надійному місці — в сейфі (краще в банківському).

Якщо ви власник підприємства, реально зважте, наскільки захищені ваші активи. Ніколи не зберігайте всі активи в одному місці і в одній фірмі. Нехай у вас краще буде чотири фірми (поділіть майно), нехай буде декілька бухгалтерів. Це, звісно, збільшить документообіг, але якщо буде здійснено рейдерську атаку, ви втратите не все одразу, а 1/4; у вас будуть можливість і резерв часу, щоб зібратися для захисту решти майна. Також необхідно підбирати працівників з гарною репутацією, знайти юристів, які в змозі ефективно розв'язувати проблеми, що виникають.

По-друге, не беріть участь у занадто привабливих угодах, які обіцяють надприбутки. Швидше за все, вас просто заманюють, у цій країні чесним шляхом отримати надприбуток неможливо.

Я не хочу рекламувати наш Антирейдерський союз, але ми надаємо відповідну допомогу і консультації, враховуючи досвід, який маємо.

Також порадив би займати активну громадянську позицію. Що більше ви активні, що більше у вас зв'язків, що публічніші, то дорожче коштуватиме рейдерам захоплення вашого підприємства і легше вам буде захищатися.

Також раджу створити «тривожний пакет» з документів, які підтверджують право власності, та установчих документів і зберігати їх в надійному місці.

Крім цього, не зайвим буде продумати лінію поведінки в екстрених випадках, у тому числі і в разі захоплення підприємства, проаналізувати, хто із співробітників за останні два роки пішов з конфліктом, хто може володіти інформацією конфіденційного характеру щодо підприємства і використати її проти підприємства.

Хоча, за великим рахунком, вберегтися від рейдерства досить складно. Ви у безпеці, поки на вас не звернули увагу. Однак ваше найголовніше завдання — і в ваших силах зробити так, — щоб вартість захоплення для рейдерів приблизно дорівнювала вартості об'єкта захоплення. Необхідно, щоб система вашого захисту була максимально багатошарова: документи ускладнені, документи і печатки в різних місцях, одна частина співробітників не знає, чим займається інша, шукайте контакти з журналістами, щоб вони одразу надали факту захоплення широкого розголосу. І ще я б порадив працювати з трудовим колективом (профспілки, регулярні збори трудового колективу, підтримка працівників), щоб вони також стали на захист підприємства в разі спроби рейдерського захоплення, а не залишили керівництво наодинці з рейдерами.

Також є Міжвідомча комісія з питань протидії протиправним поглинанням і захопленням підприємств при Кабінеті Міністрів України (свого часу під головуванням на той час віце-прем'єра М. Азарова вона працювала досить ефективно, потім, коли її очолив О. Турчинов, вона стала працювати дещо кулуарно, тепер, сподіваюся, знову запрацює, як колись). До цієї комісії входять перші заступники міністра внутрішніх справ, Голови СБУ, Генерального прокурора.

Комісія, вивчивши ваше звернення, може прийняти рішення, що має місце недружнє захоплення підприємства. У результаті аналітична група комісії може розкласти всю ситуації на складові: які рішення правосудні, а які неправосудні, чи є ознаки рейдерства; сформувати через один із правоохоронних органів робочу оперативно-слідчу групу, яка й відпрацьовуватиме ситуацію та порушення щодо підприємства. Тобто фактично з'являється шанс для захисту підприємства. Механізм дії комісії досить ефективний.

Бесіду вела Наталя ГЕЛЕТКО.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО

Типові дії рейдерів із захоплення підприємства:

** вибір цілі для рейдерського захоплення;*

** збирання інформації про:*

— підприємство;

— вартість основних фондів;

— наявність заборгованості;

— офіційні дані про засновників і розподіл між ними часток власності;

— стан захищеності, в тому числі внутрішньооб'єктний режим;

— слабкі у правовому сенсі елементи функціонування, наприклад, податкові чи економічні правопорушення під час господарської діяльності, якщо такі були;

— рух грошових мас по рахунках;

— способи переведення грошей у готівку;

— партнерів і контрагентів;

— відомості особистого характеру щодо акціонерів, керівників, головного бухгалтера;

** отримання незаконним шляхом у контролюючих, реєстраційних і податкових органах документів про підприємство, акції, майно тощо;*

** розміщення в ЗМІ статей «на замовлення» (негативного характеру про підприємство і його працівників);*

** ініціювання необґрунтованих перевірок контролюючими органами або ж порушення щодо керівників підприємства кримінальних справ з метою тиску на них;*

** реєстрація підставних фірм («фірм-прокладок») для подальшого оформлення на них продажу і перепродажу захопленого підприємства і його майна;*

** виготовлення підробної печатки підприємства;*

** підробка договору купівлі-продажу акцій і зміна реєстратора;*

** виготовлення підробних документів про позачергові збори акціонерів, перевибори ради директорів, зміну керівника і передачу таких документів у податкові органи;*

** підробка рішення суду про арешт майна підприємства і реалізація цього рішення через службу судових приставів;*

** примус дрібних акціонерів тими чи іншими способами, всупереч їхній волі (шляхом погроз), до продажу акцій;*

** проведення з порушенням встановленої процедури загальних зборів акціонерів, де обирають «паралельні» органи управління товариством і керівників, які в подальшому, при внесенні змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб (ЄДРЮО), можуть ужити заходів для відчуження майна підприємства;*

** отримання контролю над боргами підприємства шляхом їх скуповування або внаслідок переуступки прав на вимогу, що дає змогу у разі пред'явлення вимоги погасити борг, ініціювати у встановленому порядку накладання арешту на активи підприємства;*

** відкриття в асоційованому з рейдерами банку додаткового рахунку підприємства і переведення на нього грошових коштів з інших рахунків цього підприємства;*

** розпродаж майна підприємства чи продаж його загалом фізичним і юридичним особам, які не знають про злочинний характер його відчуження («добросовісному покупцеві»).*

Особливості захоплення сільськогосподарського підприємства

Захоплення сільськогосподарських підприємств і колективних господарств спрямовано переважно на заволодіння землею з метою перепродажу або будівництва.

Під час рейдерського захоплення сільгосппідприємства можуть використовуватися такі прийоми:

— за ініціативою рейдерів шляхом підкупу відповідних чиновників незаконно реєструється додаткова емісія, акції за якою в розмірі контрольного пакета оформлюють у власність осіб, вказаних рейдерами, внаслідок чого останні отримують контроль над землями захопленого господарства;

за допомогою обману і примусу учасників (акціонерів) сільськогосподарських підприємств рейдери організують «голосування» за заснування дочірніх господарських товариств, сплату установчого капіталу (акцій) земельними ділянками обдурених учасників;

— рейдери примушують учасників (акціонерів) сільськогосподарських підприємств усупереч волі останніх до продажу своїх акцій, земельних часток, в тому числі за значно заниженими від ринкової вартості цінами, щоб збільшити площі захоплених земель за рахунок земельних часток місцевих жителів, рейдери підробляють протокол зборів колгоспників, на яких власники земельних часток нібито входять в господарство з наявними у них ділянками землі або вводять колгоспників в оману про реальні наслідки цього рішення, що тягне за собою фактичну втрату ними земельних часток;

— для спрощення захоплення сільгосппідприємств рейдери передовсім намагаються підкупити їхніх керівників;

— у зв'язку з тим, що захоплені угіддя є землями сільськогосподарського призначення, на яких житлове, котеджне і дачне будівництво закон не дозволяє, рейдери, активно використовуючи різні методи підкупу і шантажу чиновників відповідних адміністрацій, домагаються переведення таких земель в іншу категорію, що не має обмежень для будівництва;

— захоплені рейдерами землі неодноразово перепродаються через фірми-одноденки або фізичних осіб з тим, щоб унеможливити повернення землі початковим власникам.

Типова послідовність дій рейдерів:

— зареєстрована спеціально для подальшої участі в рейдерському захопленні фірма купує незначну частку акцій сільськогосподарського підприємства, яке володіє земельними угіддями;

— рейдери самі або через своїх поплічників виготовляють фіктивне рішення будь-якого судового органу, максимально віддаленого від місця дій. Згідно з цим рішенням, рейдерська фірма, що має незначний пакет акцій, виступає як позивач до сільгосппідприємства; на її вимогу під штучним приводом увесь пакет акцій сільгосппідприємства передається фірмі-позивачу;

— підробне судове рішення вручають службі судових приставів, яка порушує виконавче провадження, внаслідок чого на пакет акцій «відповідача» накладають арешт для забезпечення позову;

— використовуючи силову підтримку охоронців найнятого ними приватного охоронного підприємства, рейдери захоплюють приміщення правління, установчу документацію, печатки та інше майно сільгосппідприємства;

— здійснюється зміна керівництва сільгосппідприємства; новий директор видає розпорядження про розпродаж всієї наявної сільгосптехніки, забій худоби і т. ін., що призводить до припинення сільгоспвиробництва в захопленому господарстві;

— землі сільськогосподарського призначення, які належать захопленому підприємству, переоформлюються у власність рейдерської фірми у вигляді активів або статутного капіталу.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 23.03.2010 р. по справі № Б38/37-10 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні Приватного підприємства «Легіон-М», код ЄДРПОУ 33159429, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 227, кім. 18. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Морозов Ігор Анатолійович, т. (056) 770-27-40, поштова адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734.

03.03.2010 р. Товариство з обмеженою відповідальністю «Роял Фрут Гарден», прийнято рішення № 55 про ліквідацію Дочірнього підприємства «Роял Фрут Гарден Вест» товариства з обмеженою відповідальністю «Роял Фрут Гарден» (код ЄДРПОУ: 32963623, місцезнаходження: 32200, Україна, Хмельницька область, м. Деражня, вул. Миру, 126, п/р 260067556 в ХОД «Райффайзен Банк Аваль», м. Хмельницький, МФО 315966), у зв'язку з відсутністю можливості займатися прибутковою господарською діяльністю і перспектив подальшої такої діяльності в Україні, та призначена ліквідаційна комісія. Державним реєстратором Деражнянської РДА Кондратюк Л. В. 17.03.2010 р. внесено запис до ЄДРПОУ про прийняття рішення щодо припинення діяльності дочірнього підприємства «Роял Фрут Гарден Вест» ТОВ «Роял Фрут Гарден». Ліквідаційна комісія буде здійснювати свою роботу за адресою: 32200, Україна, Хмельницька область, м. Деражня, вул. Миру, 126. Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців (за місцезнаходженням ліквідаційної комісії) з дня публікації оголошення у Бюлетені державної реєстрації.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) порушено справу № 14/44/08 про банкрутство Акціонерного товариства відкритого типу «Гілея» (55204, Миколаївська область, м. Первомайськ, бульвар Миру, 4, код ЄДРПОУ 00372173, р/р 2600401301521, «Укрпромбанк», м. Київ, МФО 321228).
Ухвалою Господарського суду Миколаївської області від 23.03.2010 р. по справі № 14/44/08 щодо Акціонерного товариства відкрито типу «Гілея» введено процедуру розпорядження майном, розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Захарченко Ірину Вікторівну (54052, м. Миколаїв, пр. Октябрський, 325/4, кв. 53, ліцензія АВ 081053 від 19.05.2006 р.).
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 27.01.2010 р. по справі № 16/7/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Кронос-Фудс» (код ЄДРПОУ 33134504), яке розташоване за адресою: 69096, м. Запоріжжя, вул. Гребельна, буд. 5, кв. 11 (фактична адреса: 69096, м. Запоріжжя, вул. Каховська, буд. 3), порушено провадження по справі, введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, введено процедуру розпорядження майном боржника.
Ухвалою Господарського суду Запорізької області від 01.03.2010 р. по справі № 16/7/10 зобов'язано розмістити оголошення.
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Петренко Андрія Сергійовича, ліцензія АВ № 456395 від 27.02.2009 р., ідентифікаційний номер 2761710973, (адреса: 69095, м. Запоріжжя, вул. Героїв Сталінграду, буд. 8, кв. 141, тел.(061)764-56-97).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Україна і ФРН домовилися пропрацювати питання зустрічі керівників міністерств закордонних справ Німеччини, Польщі, Франції та України у форматі «Веймарський трикутник плюс Україна», *повідомляє прес–служба МЗС України*

Міністр оборони України Михайло Єжель *(ліворуч)* під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні Джоном Теффтом *(праворуч)* зазначив, що необхідно уважно проаналізувати пріоритетність заходів двостороннього військового співробітництва *(Укрінформ)*

Поки живий, можна все змінити

Часто достатньо одного телефонного дзвінка, щоб запобігти суїциду

«Весна ніяк не настане. Похмуро на небі й на душі. Гнітить безвихідь. Грошей немає. Кохання теж. Є тільки думка: а чи не піти мені від цього всього НАЗАВЖДИ...».

Повідомлення на одному з форумів в Інтернеті, де обговорюється тема суїциду.

«За останні 10 років покінчили із собою 150 тисяч громадян». Під таким заголовком нещодавно у «Голосі України» за 3 березня цього року було опубліковано статтю Олександра Пекного. Ми продовжуємо цю тему. По коментарі наша газета звернулася до **психіатра, психотерапевта, медичного психолога, засновника й голови наглядової ради МБО «Ініціатива за психічне здоров'я», члена правління, директора з міжнародних питань Української асоціації психіатрів, Тіни БЕРАДЗЕ (на знімку).**

— У нашій країні не ведеться, як треба, статистика з суїциду. Фіксуються лише випадки, пов'язані із криміналом, і то не всі. Тому будь-яка статистика не відображає цієї проблеми.

— І які ж її масштаби?

— Повірте, значні. Коли почалася фінансово-економічна криза, і пішли перші масові звільнення, кількість суїцидів збільшилася разів у два. Але про це не говорять відкрито. Втім, за повідомленнями преси можна судити про те, що відбувається. Згадаймо хоча б про спроби суїциду у метро...

— Хто найчастіше потрапляє до групи ризику?

— У кожної людини є своя межа у реакції на стрес. Одні непросту життєву ситуацію стійко переживають, для інших ця само ситуація може стати поштовхом до суїциду. Рішення добровільно піти з життя може бути спровоковане чим завгодно: нерозділеним коханням, нерозумінням із боку однолітків і батьків (це більш характерно для підліткового віку), втратою роботи й упевненості у завтрашньому дні, хворобою тощо.

Нещодавно вчені Гарвардського університету виявили ген суїциду, тобто можна говорити про якусь генетичну схильність до самогубства. Але щоб генетичний механізм «спрацював», має збігтися безліч чинників. Але якщо в роду були спроби суїциду чи завершений суїцид, то за нащадками повинні спостерігати фахівці. Так роблять у цивілізованих країнах. В Україні, на жаль, такої практики немає.

— Чи можна за поведінкою людини сказати — схильна вона до суїциду чи ні?

— У житті бувають різні ситуації. І на сто відсотків не можна вгадати, як поведе себе людина у критичній ситуації — у такий момент навіть, скажімо, оптиміст, веселун і улюбленець долі може вирішити звести рахунки з життям. Один із наочних проявів схильності до суїциду — відсутність інстинкту самозбереження, коли у людини немає страху перед смертю. Такі люди часто потрапляють у ситуації, небезпечні для життя, і навіть створюють їх: бійки, аварії, пожежі, екстремальні види спорту тощо.

По суті, страх смерті — позитивне відчуття. Ми успадковуємо його з народження. Якщо він є, то є й інстинкт самозбереження. Якщо ж інстинкт самозбереження ослаблений чи взагалі відсутній, потрібна допомога фахівця — психотерапевта, психіатра, щоб розібратися й постаратися допомогти. Поки людина жива, можна все змінити.

Також про схильність до самогубства свідчить так звана суїцидальна поведінка. Це саморуйнівні дії, приміром, уживання алкоголю, наркотиків... Так чи інакше, подібна поведінка веде до смерті. Просте самогубство у цьому випадку розтягнуто у часі.

— Як розпізнати суїцидальну поведінку?

— Наприклад, мами підлітків часто скаржаться, мовляв, діти ними маніпулюють — кажучи про те, що заподіють собі смерть. Ні, це не маніпуляція. Маніпуляція — це дефект у вихованні. А такі заяви — 50% заявка на суїцид. Ігнорувати такі настрої у жодному разі не можна. У підлітковому віці, як і під час клімаксу, відбуваються гормональні сплески. У такому стані людина погано володіє собою. Головний ризик-фактор підліткового суїциду — нерозуміння. Варто спробувати «витягти» підлітка із цього стану: поговорити з ним, виявити до нього увагу, дати зрозуміти дитині, що вона вам не байдужа, переключити її увагу й т. д.

> Про схильність до самогубства свідчить так звана суїцидальна поведінка. Це саморуйнівні дії, приміром, уживання алкоголю, наркотиків...

Будьте уважні до своїх близьких! У тих, хто вирішив звести рахунки з життям або думає про це, передовсім міняється поведінка, настрій. Людина замикається у собі, втрачає інтерес до речей, занять, які ще вчора любила. Підлітки, приміром, починають роздавати свої речі, писати поеми. А батьки радіють: мовляв, у дитини відкрився літературний дар... Крім того, люди, які думають про суїцид, обов'язково розмовляють про смерть у різних інтерпретаціях.

— Що може підштовхнути до рішення покінчити життя самогубством?

— Як я вже казала, мотиви можуть бути різні. У юному віці — найчастіше нерозділене кохання. У дорослих мотиви можуть бути пов'язані із втратою роботи, загостренням почуття самотності, хворобою, фінансовими і навіть побутовими проблемами — коли здається, що грунт пішов з-під ніг... А головне — непевність у завтрашньому дні, страхом, що буде завтра. Рік тому жінка викинулася з 9-го поверху. Вона не могла прогодувати своїх дітей... І це не єдиний випадок.

Якщо ж брати до уваги культуральну психіатрію, то в Японії, приміром, суїцид уважається хорошою манерою. Та й у російській літературі класиками мимоволі створювався культ жертовності, заснованої на суїциді. Згадаємо Анну Кареніну з однойменного роману Льва Толстого, Катерину з п'єси Островського «Гроза», Лужина з роману Набокова «Захист Лужина», Свидригайлова із роману Достоєвського «Злочин і кара», Мцирі у Лермонтова тощо.

— Ну, тоді на завершення традиційне літературне питання: що робити і хто винний?

— Суспільство закрилося від проблеми: сьогодні навіть говорити про суїцид багато хто боїться. Чомусь в офіційних колах це закрита тема, навіть статистики офіційної як такої немає. Зараз дуже часто людина залишається один на один зі своїми проблемами — йому нікуди йти, немає до кого звернутися. Але ж часто достатньо телефонного дзвінка, бесіди, щоб утримати людину від самогубства.

Для людей із суїцидальною поведінкою, схильних до суїциду й просто тих, хто потребує психологічної допомоги, потрібна спеціальна служба супроводу (психіатр, психолог, соціальний працівник) або хоча б телефонна лінія довіри для таких людей. Коли я порушувала це питання, один із міністрів охорони здоров'я мені сказав: мовляв, на нормальних хворих грошей немає, а ти хочеш — на психічних...

Я вважаю, треба психологічно просвіщати суспільство, піднімати культуру, інтелектуальний рівень людей. Тоді можна буде подолати багато що. Зокрема — байдужість оточуючих.

Розмовляла Ольга ВАУЛІНА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

> Будьте уважні до своїх близьких! У тих, хто вирішив звести рахунки з життям або думає про це, передовсім міняється поведінка, настрій. Людина замикається у собі, втрачає інтерес до речей, занять, які ще вчора любила.

P. S.

Лікар Тіна Берадзе просить усіх, кому небайдужа ця проблема, є чим поділитися або звернутися по допомогу, приєднатися до ініціативи за адресою: http://www.formentalhealth.org/ або initiative@formentalhealth. org

Хай ти і заробітчанин за кордоном, але про пенсію дбай замолоду

НАШОГО ЦВІТУ...

«Закарпатець за кордоном»... Ця словосполука за останні два десятиліття в повсякденному сприйнятті наших краян грає різноманітними аспектами: від престижної роботи, добрих заробітків, медичного страхування, достойного житла, євросоюзівської пенсії на старість — до частих, хай і колишніх, «контактів» із вітчизняною так званою мафією, а просто кажучи, рекетирами з рідних міст і сіл цих-таки будівельників, котрі «з кожної голови» нахабно вимагають сплачувати данину. А ще — вимушених простоїв без роботи, нічлігів у переповнених і наскрізь прокурених кімнатах, харчування «на скору руку», обманів «клієнтами»-роботодавцями, переслідувань з боку «чужинської» поліції через відсутність належно оформлених документів або й перебування в країні з простроченими візами та й, чого доброго, потрапляння до в'язниць через власну безшабашність...

Негатив, звісно, приносить негаразди в кожну родину, накладаючи відбиток печалі і на старих батьків, і юних дружин та малолітніх дітей. Та хоч як дивно, доброго все-таки більше, ніж поганого. Тому й сьогодні, незважаючи на кризу, працює наш брат на всіх теренах країн європейської унії. Переплачує «добродіям» за візи, за можливість знайти роботу і доброго «клієнта», домовленості «в разі потреби» з поліцією, «кришування» від «своїх стрижених»... А що ж робити, куди діватися, в який бік їхати?.. Удома навіть про таку-сяку роботу, хай і сезонну, поки що годі й мріяти...

Начальник головного управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області Анастасія Пентек.

...Та коли тобі ледь минуло двадцять—тридцять років і їдеш із дому заробити, щоб принести копійку, то про таку справу, як майбутня пенсія, взагалі й не думаєш. Аргументи в цих хлопців, з якими довелося спілкуватися впродовж січневих свят, такі: «най раз поживу», «хто знає, що і як доти зміниться», «моїм дітям треба їсти і вчитися сьогодні, а я сяду, складу руки й буду думати про свою пенсію, до якої так далеко, як до Місяця пішки!?», «мені будуватися треба», «жона хоче файну машину, а в мене уже десять років стажу є, та ще й де мої шістдесят, а може, й сімдесят — постійно балакають, ніби скоро підвищать пенсійний вік»...

Отже, проблема в більшості випадків «зависає».

Може, на неї й не варто звертати увагу, оскільки це особиста справа кожного. Та якщо замислитися глибше, то вона щодалі набиратиме дедалі глибшого суспільного значення. Адже тільки в Чехії, будівельний і ринок побутових послуг які закарпатці, як і українці з інших регіонів, освоїли давно і першочергово, за офіційними даними, працюють мало не 53 тисячі робітників з нашої держави. (І може статися так, що незабаром більшості з них не продовжать дозвіл на працю — своїх аж 600 тисяч трударів ніде прилаштувати. Криза.) А скільки наших заробітчан у таких великих країнах Євросоюзу, як Італія, Іспанія, Польща, а також у Португалії, Бельгії, Данії, Словаччині, Англії, Німеччині?!.

Хай там як, але ж два аспекти цієї проблеми вже нині викликають тихе невдоволення сусідів, котрі працюють «на вітчизняний ринок»: чому вони, заробітчани, не сплачують жодних податків із високих, за нашими мірками зарплат, а користуються всіма суспільними благами?.. Або, що нерідко трапляється, «роздобувши» довідки про доходи, ще й субсидії отримують, приховуючи реальні суми заробленого?

Пенсійне забезпечення також набуває і щодалі набуватиме певних рис соціальної заздрості й напруження. Це можна зараховувати й до другого аспекту загальної проблеми, хоча не скрізь він виступає поки що однаково рельєфно. Та зважати державним структурам на це слід уже сьогодні. Бо ж такі соціальні аномалії в тій само Європі намагаються усунути ще в зародковому стані. А в Україні, понад сім мільйонів активних громадян якої (за офіційними даними) трудяться за рідними рубежами, про це чомусь воліють мовчати.

Та повернімося до проблем попередніх.

Це надто складний і дуже чутливий вузол проблем. Але новій владі, тим паче за кризи, його також доведеться розв'язувати. Інакше потрібно буде розрубувати. А тоді може бути дуже болісно й дорого.

Цією публікацією хочемо допомогти сьогоднішнім молодим людям хоча б частково вникнути в ту проблему, яка чекатиме на них через роки, але про яку їм слід пам'ятати і дбати вже нині. Бо потім може стати не просто пізно, а непоправно пізно. Отже, на які пенсії можуть розраховувати нинішні молоді заробітчани, котрі працюють за кордоном здебільшого, як вони висловлюються, «начорно»?

З цим питанням звертаємося до начальника головного управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області Анастасії ПЕНТЕК.

— Людей краще попередити, сказавши їм правду: якщо працюють за кордоном неофіційно — не матимуть права на пенсію ні тут, ні там. Тоді навіть молоді хлопці задумаються, а не махатимуть рукою, мовляв, якось то ще буде... Продовжу цілком бюрократично: щоб претендувати на пенсію або ж на соціальний захист, будь-хто із громадян згідно із Законом «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» має право добровільно застрахуватися і сплачувати за себе відповідні внески до Пенсійного фонду. Страховий стаж має становити не менш як п'ять років. Інакше особа не матиме права на пенсійне забезпечення.

До речі, такого поняття, як трудовий стаж, уже немає після того, як 1 січня 2004 року набрав чинності вищезгаданий закон. Його замінено на стаж страховий, що передбачає обов'язкову сплату страхових внесків. Але, хоч як дивно, законодавець цим самим полегшив становище і заробітчан. Тепер, якщо людина працює за кордоном навіть нелегально, проте в Україні сплачує пенсійні внески, може розраховувати на пенсію. Мінімальний внесок становить 33,2 відсотка від рівня мінімальної зарплатні, яка на даний час встановлена в країні.

— А якщо в разі, не дай Боже, якогось нещасного випадку робітник став інвалідом?.. — далі запитую Анастасію Пентек.

— Не сплачував — не має права на інвалідну пенсію, а в разі смерті — сім'я не має права на допомогу із втрати годувальника... Такий закон.

— Багато хто із заробітчан чинить за логікою: доживу — і так пенсію дадуть або ж нарахують по старості.

— Нічого не дадуть і не нарахують, якщо не матимемо п'ятирічного страхового стажу. Він може навіть не працювати все життя, але якщо внески до Пенсійного фонду сплачуватиме — може цілком розраховувати на пенсію.

— Наша держава через структури Пенсійного фонду, незважаючи на жодні труднощі, повинна все-таки дбати про своїх громадян: роз'яснювати, попереджати, консультувати...

— Це тією чи іншою мірою робимо. Через відомчу та іншу пресу, під час проведення прийомів тощо. Просто цікавляться цими питаннями переважно люди старшого віку, а молоді дуже-дуже зрідка... Ми добре знаємо проблему безробіття, як і те, що велика кількість працездатного населення вимушена шукати можливості працевлаштовуватися за межами країни. Старість, як співається у відомій пісні, попри щоденні клопоти житейські, приходить непомітно. І не зважає на те, де ти живеш чи працюєш... Тому на сьогоднішній день Україна уклала міжнародні угоди, які передбачають підсумування періодів страхування, накопичених на території двох держав, із Латвією, Литвою, Естонією, Чехією, Словаччиною, Болгарією, Королівством Іспанія. Розмір пенсій визначається кожною державою окремо за страховий стаж, набутий на її території. Ведеться підготовча робота щодо укладення таких договорів із Німеччиною, Португалією, Румунією, Угорщиною...

Під час призначення пенсій громадянам України, які працюють або працювали в Російській Федерації, Вірменії, Казахстані, Киргизстані, Таджикистані, Туркменістані, Узбекистані, які є учасниками угоди про гарантії прав громадянам держав—учасниць Співдружності незалежних держав у галузі пенсійного забезпечення від 13 березня 1992 року, а також в Білорусі, Молдові, Грузії, Азербайджані, які підписали двосторонні угоди, враховується трудовий стаж, набутий на території цих держав (в тому числі періоди добровільної сплати внесків до Пенсійного фонду України, а також на території колишнього СРСР до часу набрання чинності цими угодами). Призначення і виплата пенсій у цих випадках здійснюватиметься за територіальним принципом, тобто за законодавством країни проживання.

Повірте, ми постійно опікуємося громадянами, які працювали або працюють за кордоном. Тому в Пенсійному фонді України і створено управління міжнародного співробітництва.

— Нас нині цікавить стан справ насамперед у Закарпатській області, адже наші земляки трудяться вже цілі десятиліття за кордоном — і в чотирьох державах, які з нами сусідять, і в віддалених країнах Євросоюзу...

— Так, це досить складні питання, що вимагають насамперед кваліфікованих спеціалістів і точних правил призначення пенсій. З цим люди звертаються постійно. Тому в нашій області ще у 2003 році створено відділ іноземних пенсій. Його завдання — контроль за дотриманням вимог міжнародних угод із Словаччиною, Чехією та Угорщиною, а також питання пенсійного забезпечення жителів області, які працювали в Литві, Латвії та Естонії. Тут можна виділити два основні аспекти: перший — підтвердження стажу, набутого на території України, другий — призначення пенсій громадянам, котрі постійно проживають за кордоном.

З огляду на це, здійснюється правовий аналіз отриманих із-за кордону документів, уточнення страхового стажу та заробітної плати. Через невідповідність вимогам чинного пенсійного законодавства щодо кожної четвертої справи наші спеціалісти вимушені відмовляти у призначенні пенсії. Після призначення іноземної пенсії сформована справа йде до Пенсійного фонду України для подальшого переказу належних людям сум. Виплачуються гроші щоквартально за місцем проживання.

— Якщо звернутися до конкретики...

— За сім років існування відділу підготовлено формулярів-підтверджень стосовно стажу роботи на території України більш як на 8,5 тисячі осіб, призначено 1042 іноземні пенсії. Крім того, забезпечено кваліфікований переклад понад 9,5 тисячі документів, направлено майже 9 тисяч запитів щодо підтвердження стажу, заробітку тощо.

— З роками, гадаю, зростає кількісно нарахування таких пенсій?

— Так, тенденція надходжень запитів та документації за останні роки вказує на поступове, але неухильне збільшення звернень і громадян, що працювали за кордоном, і осіб, які переселилися на постійне місце проживання до інших країн. Приблизно зростання становить до 15 відсотків щороку. Така динаміка зрозуміла, адже, за різними оцінками, на сьогоднішній день п'ять і більше мільйонів українських громадян працюють за кордоном, ще декілька мільйонів наших колишніх співвітчизників постійно проживають в інших країнах.

— Це зрозуміло. Але ж наші люди працюють і в тих численних державах різних континентів — навіть у Південній Кореї і Південній Африці, — з якими Україна поки що не уклала відповідних угод. Як бути їм під час виходу на пенсію?

— Такі громадяни змушені самостійно подбати про свою пенсію. Щоправда, Пенсійний фонд України потурбувався і про них, розробивши — хай він і звучить досить бюрократично і вимагає точності, але ввібрав у себе всі необхідні аспекти справи — «Порядок добровільної участі в солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування за спрощеною процедурою».

Отже, такі особи повинні повідомити про свій намір Пенсійний фонд України через Інтернет або через контакт-центр. Після цього з Києва надсилають тій людині для підписання договір про добровільну участь у пенсійному страхуванні та довідкову інформацію: номер телефону і час, адресу веб-сайта.

Сплата страхових внесків здійснюється шляхом перерахування коштів в іноземній валюті на окремі рахунки Пенсійного фонду, відкриті у ВАТ «Укрексімбанк» у м. Києві.

Інформація, а саме: форми заяви і договору, рекомендовані розміри внесків у гривнях, у доларовому чи іншому еквіваленті, рахунки Пенсійного фонду, банківські реквізити тощо, розміщена у спеціальному розділі на сайті www. pfu. gov. ua або про неї можна дізнатися, зателефонувавши до контакт-центру Пенсійного фонду України за номером 0-800-503-753 (для мешканців усіх регіонів України дзвінки безкоштовні) чи до головного управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області за номером (0312) 61-72-06, наших підрозділів у містах та районах області.

На сьогодні в Закарпатській області понад 300 людей уклали договір добровільної участі в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, в тому числі 32 особи, які працюють за кордоном.

...Отже, все начебто не так і складно. Просто, як кажуть старі мудрі верховинці, про пенсію думай замолоду, бо на старості літ буде про що розмірковувати...

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото автора.

ДОВІДКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Закарпатська, окрім м'яких природно-кліматичних умов, від сусідніх областей України відрізняється й багатьма «нестандартними» та жорсткими соціальними контрастами. Один із них такий: із понад 1,24 мільйона жителів лише третина мешкають у містах, а три чверті — в селах, більшість з яких вирізняється сучасними великими й просторими газифікованими будинками, центральними водогонами, асфальтними дорогами, непоганим медичним забезпеченням, середніми школами, садочками, розгалуженою торговельною й ресторанною мережею, розташованими неподалік численними санаторіями й курортами, кабельним і супутниковим телебаченням, стільниковим зв'язком... Це справді модерні населені пункти. Одне слово, живи, душе, й веселися. Така картина, з одного боку. З другого — цілковита відсутність роботи як у низинних, так і в гірських селах. Через що до 90 відсотків лише чоловіків працездатного віку (крім з півдесятка працівників сільрад, учителів і медиків та поодиноких підприємців) змушені шукати роботу десь інде, залишаючи дружин і сім'ї ґаздувати вдома.

ДО РЕЧІ

На Закарпатті нині проживають майже 290 тисяч пенсіонерів, або ж 23,4 відсотка від 1 мільйона 240 тисяч населення. І їхня чисельність, як і народжуваність малюків, має тенденцію до зростання. У багатьох сільських сім'ях налічується по два або й по три пенсіонери — особливо в тих, де мешкають старожили. Нерідко — тим паче в неблагополучних родинах, зауважують працівники соціальної служби, — спостерігається така картина: на пенсію діда та баби живуть їхні діти та онуки, не дуже турбуючись про пошук роботи, адже держава ще й субсидію підкине. Це такі собі люмпен-рантьє, вирощені в умовах новоукраїнської постійної передвиборної соціальної задобрюваності. Тож у нас, борючись із бідністю, плодять нових трутнів, витрачаючи з бюджету чималі кошти на їхнє утримання через систему субсидій на світло, газ, воду...

Понад 300 осіб уклали договір добровільної участі в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

До Дня Перемоги ветеранам війни видадуть одноразову грошову допомогу: Герої Радянського Союзу та України, повні кавалери ордена Слави та інваліди I групи отримають по 1700 грн., інваліди II групи — по 1600, III групи — по 1500, учасники бойових дій — по 1400, решта — по 400 грн., *повідомили в прес-службі віце-прем'єра Володимира Семиноженка*

У Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія» відбулася урочиста церемонія закладення Алеї Пам'яті на честь 65-річчя Перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною, *повідомляє прес-служба Харківської міськради*

День Перемоги зустрів у Норвегії

Село Лиманське — прикордонне, розташоване над Кучурганським водоймищем. У рукотворному озері в ясну погоду віддзеркалюється небо та будинки лиманчан, що збігають прямо до води. На іншому березі — Молдова. Прикордонників село поважає, у добровільних помічниках — практично все доросле населення. Адже зрозуміло, що від людей у зелених кашкетах залежать спокій та порядок у селі, тому прикордонники бажані гості в кожній оселі.

Поруч зі штабом прикордонників, пліч-о-пліч — будинок, у якому вартові кордону бувають не лише по святах. Там мешкає Олександр Микитович Казанцев, жива легенда прикордонних військ, капітан у відставці.

5 квітня йому виповниться 89 років. Народився він у Сухоложському районі Свердловської області. Вчитися довго не довелося — після шостого класу, щоб не бути зайвим ротом у родині, пішов працювати пастухом. Тут навчився добре стріляти — міг в око влучити орлові, що пікірував на отару, аби вихопити собі ягничку. Скільки тих орлів-хижаків він знищив, сьогодні й не пригадає, але уроки стрільби пізніше згодилися йому на фронті.

В армію призвали його у 1940 році. Дев'ятнадцятирічний Сашко Казанцев уперше їхав потягом через усю країну. Кінцева станція, де розвантажувався ешелон з новобранцями — Сортавала. Це місто ввійшло до складу СРСР після радянсько-фінської війни 1939-40 років. Тут, у Карелії, почалося впорядкування кордону. Олександра Казанцева зарахували до 82-го прикордонного загону, що стояв неподалік Мурманська.

На кордоні було неспокійно. Фіни буквально щодня обстрілювали населені пункти, порушували кордон, вбивали прикордонників.

А 22 червня, у перший день війни, прикордонникам довелося вступити в бій з фінськими підрозділами, які перейшли держкордон та ринулися до аеродрому, що в селищі Мурмаши. Якби фіни захопили аеродром, мали б змогу наносити авіаційні удари по Мурманську та кораблям Північного флоту. Прикордонники завзято билися з переважаючими силами супротивника. Той не витримав, почав відступати. До того ж фіни підпалили ліс — довелося вести бій у вогні та диму.

У перші дні війни прикордонники та моряки виявилися найбільш підготовленими та стійкими частинами армії на Північному Заході країни. З числа прикордонників була сформована 26-а окрема стрілецька рота військ НКВС. Цю роту кидали в бій на критичних ділянках фронту. У військовому квитку капітана у відставці Олександра Казанцева, у розділі «Участь у боях, бойових походах, партизанських загонах і винищувальних батальйонах» є лише один рядок — «З 22.06.1941 по 09.05.1945 у великій Вітчизняній війні в складі 82-го прикордонного загону й 26-ої окремої стрілецької роти в/ч 2121, спеціальність — стрілок, ручний кулеметник»

Бойові дії у Заполяр'ї з німецькими та фінськими військами були запеклі — ворог рвався до Мурманська. В районі станції Лоухи на 242-й полк полковника Чернухи, до якого були прикомандировані прикордонники, наступали фінська бригада й німецька дивізія СС. Коли прикордонники зійшлися з есесівцями врукопаш, здавалося, змішалися небо й земля. Німці не витримали й побігли, кидаючи зброю.

Всю війну Олександр Микитович пам'ятає до дрібниць. Пам'ятає поранення, коли уламок авіабомби застряг у нього в ребрі в декількох сантиметрах від хребта. Спасибі другові Михайлу Костину — перев'язав і уламок ножем з рани дістав.

У жовтні 1944 року чорноробь війни Олександр Казанцев брав участь у Петсамо-Киркинесской операції. Стрілецька рота, де служив Олександр Казанцев, першою ввірвалася в норвезьке місто Нейден.

У Норвегії єфрейтор Олександр Казанцев і зустрів День Перемоги. Потім прикордонників відкликали з діючої армії — відновлювати кордон.

Казанцева відрядили до Сортавали, запропонували посаду старшини 9-ї прикордонної застави. Казанцев почав відмовлятися: освіти обмаль, навіть полкової школи не закінчив. На що начальник загону прикордонників полковник Соловйов сказав: «Чотири роки на фронті на передовій — найкраща школа».

Через два роки 9-я застава стала кращою на північно-західному кордоні. Прикордонники досита й смачно нагодовані. Працює лазня, у казармі тепло й затишно — господарство старшини Казанцева працює як годинник. А починалося все зі звичайних підков. На складі у запасливого старшини скопилася безліч підков, які привозили здавати в металобрухт з усіх прикордонних застав. Одного разу директор місцевого радгоспу заблагав: «Навіщо тобі, старшина, таке багатство, подаруй, у мене в радгоспі коні не підковані!?

— Дарувати не буду, не годиться, — відрізав Олександр Микитович. А ось обмін зробити можу. Мені потрібні сінокосарка, граблі кінні, ножі для косарки.

Обмінялися. На заставі вкосили сіна на два роки наперед із запасом. А по весні директор радгоспу знову в гості зі слізним проханням:»Підсоби, товариш старшина, з сіном, телята з голоду загинути можуть»

— В обмін на сіно прошу двох дійних корів, двох свиней з поросятами та картоплі на посадку чотири тонни, - виставив умови старшина Казанцев.

Умови було виконано та застава стала пити парне молоко, довгими зимами прикордонники ласували м'ясом.

Старшині застави в прикордонних секретах служби нести не потрібно, у нього інші обов'язки. Але який прикордонник не виявить кмітливості та сміливості при затримці порушника. Ось і старшина Казанцев упіймав порушника державного кордону, поруч зі штабом застави. Про цей випадок, хоч пройшло вже 50 років, згадують у прикордонних військах дотепер.

Одного разу прибув до Сортавали, перевіряючий у високому званні зі штабу прикордонного округу. Відомий він був тим, що любив несподівані перевірки — то в кущах сховається, щоб пильність перевірити, то з-за дерева імітує порушення кордону, то інші дрібні капості влаштовує зеленим кашкетам.

Йде старшина застави Олександр Казанцев зі своїм помічником й бачить, що якась тінь у кущах промайнула. «Еге, налякати вирішив, подумав Казанцев, згадавши, що перевіряючий вже на заставі. — Ну добре, я сам тебе провчу».

Казанцев наказав помічникові випустити в повітря чергу з автомата, щоб налякати перевіряючого. Солдат виконав наказ й випустив віяло куль у напрямку кущів.

Аж раптом звідти виходить невідомий з піднятими руками й кидає під ноги пістолет. З'ясувалося, у кущах сидів не полковник зі штабу прикордонного округу, а справжній шпигун, що нелегально перейшов кордон. Доправив порушника старшина на заставу й розповів, як відбулася затримка. Регіт стояв довго. Посміялися, потім начальник прикордонного загону написав подання: прошу нагородити старшину Олександра Микитовича Казанцева бойовою нагородою. Заслужив!

У Сортавалі Казанцев знайшов своє кохання, свою Галинку, з якої прожив у любові й злагоді 44 роки. Виховали трьох дітей — Таню, Віру й Сергія.

Коли дружина захворіла, лікарі порадили змінити клімат і Казанцеви опинилися в селі Лиманском. З прикордонною службою довелося розлучитися.

Діти розлетілися хто куди. Пішла передчасно з життя дружина. У будинку на вулиці Кірова Олександр Микитович залишився сам. Втім, самотнім себе не почуває. Син Сергій став генералом, очолює інспекцію дорожнього руху міста Москви. Щороку діти приїжджають до Лиманського навідати батька. А 90-річчя капітана у відставці Казанцева збереться відзначати весь рід.

У будинку Олександра Микитовича на стіні висить портрет роботи всесвітньо відомого художника Никаса Сафронова. Художник приїжджав до села Лиманського та з натури писав портрет ветерана. Це був подарунок сина до ювілею. Бував у Лиманському у гостях прикордонника Казанцева й кіноактор Олексій Булдаков. Багато знаменитих гостей побувало в селі у легендарного прикордонника.

У Олександра Микитовича - міцна рука, чудова пам'ять, й відмінне здоров'я. «Вся моя аптека в городі росте» — каже він. До лікарів намагається не звертатися, адже з фронтових часів пам'ятає, що всі болячки відступають перед тим, хто не здається.

За кілька днів до нашої зустрічі з ветераном на його парадному кітелі з'явилася нова нагорода — медаль «65 років перемоги у Великій вітчизняній війні». Вона прибула з Москви. Як з'ясувалося, капітан у відставці Олексій Микитович Казанцев став першим громадянином України, що нагороджений високою урядової нагородою Російської Федерації

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

На знімках: Капітан у відставці Олександр Казанцев. Якими молодими вони були. Висока нагорода.

Фото В'ячеслава ТЕНЯКОВА.

«Подякуй ветеранові» за мирний день

Акція під такою назвою, що стартувала на Вінниччині, передбачає надання допомоги кожному з фронтовиків Великої Вітчизняної війни, яких в області залишилося менше двадцяти тисяч. — Не можна обмежуватися тільки накриттям столів для ветеранів у день Перемоги, — наголошувалося на спільному засіданні координаційних рад — ветеранів війни та з питань місцевого самоврядування. Головна мета запропонованої акції — провідати кожного ветерана і вирішити бодай одне з його питань.

Учасники засідання рекомендували органам влади підготувати та винести на розгляд сесії обллради програму медико-соціального захисту ветеранів. «Кожен із колишніх фронтовиків потребує лікування й оздоровлення, сказав голова обласної організації ветеранів війни Сергій Азаров. Якщо в бюджеті не вистачає коштів, чому б не залучити інвесторів. У такий спосіб можна також поставити крапку у забезпеченні кожного ветерана телефоном...»

До участі в акції планують залучити також учнівську та студентську молодь, трудові колективи підприємств. Молоде покоління має взяти активну участь у впорядкуванні місць поховань фронтовиків, приведення в належний стан пам»ятників загиблим. — Депутати обллради активно підтримали запропоновану акцію, — каже голова обллради Григорій Заболотний. — На сесії за нашою ініціативою прийнято рішення про оголошення 2010-го Роком ветеранів Великої Вітчизняної війни...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Отримують подарунки та вітання

Напередодні 66-ї річниці визволення Хмельницького від німецько-фашистських загарбників міський голова Сергій Мельник особисто відвідає ветеранів Великої Вітчизняної війни. Він побуває в гостях у визволителів міста та членів Проскурівського підпілля. Вітання від міського голови отримають також кавалер чотирьох медалей «За відвагу» Григорій Атаманюк, голова обласної організації ветеранів України Іван Бондар, голова товариства інвалідів ветеранів Великої Вітчизняної війни Тимофій Величко та голова міської організації ветеранів України Мунір Садиков. Для кожного подяка за внесок у Перемогу, продуктовий набір і двісті гривень.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

У селі будівлі біля дороги спалили

Моя мама Вергунова (Головко) Ольга Василівна народилася 7 березня 1938 року у селі Дернівка Переяславського району Київської області. Її мати, а моя бабця — Головко (Худоба) Федора Кузьмівна (1898 — 1979), народжена в с. Лехнівка того само району, мала велику родину із восьми дітей. Мій дід — Головко Василь Ісаакович (1904 — 1943) був п'ятим серед сестер і братів. Бабуся як до війни, так і після неї все життя важко пропрацювала ланковою у місцевому колгоспі, а дід не менш тяжко — у лісгоспі. Окремо потрібно сказати, що, завдячуючи лісу або прекрасному сосновому бору із «вкрапленням» берез і дубів, що із всіх сторін оточують село Дернівку, та близьким розташуванням ще донедавна досить стрімкої річки Трубіж, вважаю рідне й мені село найкращим за неповторний духмяний аромат, який завжди відчуваю, коли, на жаль, не так часто приїжджаю туди.

За розповідями мами й особливо бабусі, вересень 1941 року перетворився на пекло для Дернівки. Як згадувала бабуся, німецькі літаки розбомбили польовий аеродром, що знаходився поблизу села. Біля нього був вигін, де випасали худобу. Наліт німецьких льотчиків практично залишив усіх селян без засобів до існування. Не маючи супротиву у небі, німецькі льотчики просто знахабніли і на бриючій висоті розстрілювали все, що заманеться, і, навіть відкривши кабіну літака, посміхались та махали переляканим старим людям і дітям, які ховалися у викопаному недалеко від хати окопі. Мамі добре врізався у пам'ять один із них, що мав руде волосся і прилітав кілька разів на день розстрілювати їх окоп у городі хрещеного батька, прикритий пирієм.

Разом із відступаючими частинами Червоної Армії було мобілізоване все діездатне чоловіче населення села. З нього сформували окремий стрілецький взвод, усіх перевдягли в армійську форму й дали одну гвинтівку його командиру, а іншим видали тільки саперні лопатки. Мого діда, Василя Ісааковича, призначили заступником командира, бо він пройшов у званні молодшого сержанта фінську війну і, зрозуміло, мав певний військовий досвід. Разом із дідом до війська забрали його старшого брата Івана, а також чоловіка рідної сестри Марусі — Сашка. Як виявилося, повоювати їм довелося недовго, бо всі разом потрапили у полон до німців у Київському котлі, а згодом і до концтабору в Німеччині, де всі й загинули. Була надія вижити, але чоловік рідної сестри, який, як згодом з'ясувалося, був у концтаборі «капо» (наглядачем), перед визволенням радянськими військами все зробив, щоб близькі родичі не повернулись, а пішли до крематорію. До речі, про все це він згодом розповів маминому братові Миколі, офіцеру Радянської Армії, який ніяк не міг повірити, що рідний дядько вижив у концтаборі, а всі інші родичі без винятку загинули. У нього виникла підозра. При нагоді, перебуваючи у черговій відпустці в середині 50-х років минулого століття, він добре напоїв родича та, «трохи нам'явши» йому боки, змусив розповісти всю правду про його начебто «геройчне» минуле. З часом вдалося отримати й документи на підтвердження його розповіді. Але нічого вже не можна було змінити!

Перед тим, як німці увійшли в село, бабуся до своїх двох малолітніх дітей, на прохання рідного брата — Григорія, офіцера-танкіста, що потім загинув у 1942 році під Москвою, взяла на виховання його десятирічну доньку Ольгу. Невдовзі до бабусі звернулася із проханням пережити разом важкі часи молода киянка із чотирирічним сином. Мені важко сьогодні уявити, як вони (шестеро) розміщувались у тій фактично однокімнатній «шевченківській» хатині, яку добре пам'ятаю і в якій прожив до чотирьох років разом із бабусею — світла їй пам'ять. Що спонукало бабусю погодитись взяти ще двоє «ротів», залишається загадкою. Ще більше питань і, головне, проблем виникло практично відразу, бо молода жінка із сином виявилися не тільки євреями, крім того, як з'ясувалося, її чоловік був офіцером-політпрацівником діючої армії. Тому, не випадково, з наближенням гітлерівців до Києва, сім'ї євреїв і тим більше командирів терміново намагалися вирватися із Києва, обминаючи пости НКВС, до найближчих, а ще краще — віддалених сіл, щоб якось зберегти, хоча б не своє, а життя власних дітей. Здається, що спільна біда й елементарне бажання вижити не мають жодних обмежень, незважаючи на релігійні переконання.

Мама добре пам'ятає, що першими у село в'їхали німецькі мотоциклісти. Згодом цей транспортний засіб вона побачила через шістдесят п'ять років у головному музеї війни і була розчулена до сліз, згадавши про жахливі воєнні роки дитинства. Того дня бабуся разом із мамою та старшим десятирічним сином Миколою працювали у лісництві на посадках «мешків» серед молодих дубків або, правильніше, викопували картоплю з їх міжрядь. Почувши постріли і рев німецьких моторів, вони всі разом кинулись до власного двору, а в ньому вже горів сарай, що був побудований на узбіччі головної дороги села — вулиці Леніна. Згодом всі будівлі села, розташовані над проїжджою дорогою, німці підпалили. Знайдених поранених червоноармійців разом із німецькими солдатами завезли до сільської чотирирічної школи, де розмістився польовий госпіталь. Через декілька днів зібрали і старих і малих мешканців села та змусили їх викопати величезну яму, в яку знесли всіх загиблих раніше на аеродромі, а також всю понівечену зброю та технічні засоби й закопали. Мама згадує, що на аеродромі лежали два збитих радянських літаки, один із яких був наповнений грішми. Але ніхто із мешканців села до них не доторкнувся, все зібрали й передали окупантам. У цих роботах «нова рідня» бабусі та всієї сім'ї не брала участі, до речі, як і у всіх інших миротворчих «акціях» німців і поліцаїв. Мало того, про те, що бабуся дала притулок сім'ї євреїв, у селі практично ніхто не здогадувався. Щоб вберегти нових родичів від чужих очей, бабуся разом із сином викопали за хатою таку невеличку й добре замасковану землянку — схрон. Коли не було якихось загроз, то сім'я могла непомітно переходити з нього до хати, а частіше — на горище.

Така форма глибокого переховування або конспірації стала надзвичайно актуальною після того, як у жовтні 1941 року в лісі, недалеко від села, пройшов жорстокий бій між німцями та партизанами. Моя мама каже, що вірогідно у бій з окупантами вступила відступаюча регулярна частина Червоної Армії. Багато німців загинуло, а наші практично всі. Німецьких солдатів потім поховали за с. Дернівка на спеціальному кладовищі, де сьогодні знаходиться Баришівський інкубатор. Після цього німці та поліцаї дуже розлютились, і, зібравши все населення села, показово стратили через повішання окремих його мешканців, передовсім чоловічої статі за, так би мовити, співробітництво з партизанами. Всі інші — жінки, літні чоловіки та діти теж потрапили під дула німецьких автоматів. Особливо знущалися поліцаї із місцевих, вони висмикували із натовпу переляканих людей, начебто підпільників і комуністів. Особливо шукали євреїв. Але своїх «нових родичів» моя мама встигла попередити, щоб ті сховались у схроні. Коли за «наводкою» поліцая Івана Принька повісили одного з мешканців села, у натовпі, що за цим спостерігав, настала мертва тиша. Як мама згадує, всі вони — від старого до молодого — зрозуміли, що поблажок не буде, а за непокору — розстріл.

Жорстокою і складною виявилася зима 1942 року. Дуже важко захворіла спочатку бабуся, яка після застуди не могла ходити. Хоч як дивно, вилікували німці, їхній офіцер-лікар дав необхідні ліки. Зайшовши одного разу на подвір'я бабусиної хати, де розташувалися німецькі коні разом з іншою амуніцією та возами, і побачивши її з трьома дітьми, німець просто їх пожалів, розуміючи, що діти без неї пропадуть. Згодом тяжко захворів і маленький єврейський хлопчик. Бабуся, незрозуміло яким чином, випросила у німця-лікаря необхідні ліки і врятувала малого від смерті. Більш напруженим був 1943 рік. Лютували поліцаї, які могли не тільки забрати все, що заманеться, а й понівечити. Перед відступом німців вони почали забирати все підряд, і головне — їстівне. Тому все, що знайшлося в хаті з їжі, а також документи, бабуся разом із старшим сином прикопали на городі. Не знайшовши нічого, німці пішли. На зміну їм прийшли поліцаї. Вони все швидко знайшли і навіть спустілий схрон. Мама із сім'єю євреїв і бабусею втекли до лісу, а розлючені поліцаї разом із мотоциклістами, німцями, які знову все палили, шомполами мало не до смерті побили мого рідного дядька. У тринадцятирічного хлопця практично злізла шкіра зі спини, і більше тижня він перебував без ознак життя. Його врятували вже військові лікарі частини, що визволила село від німців.

Коли стало відомо, що визволено Київ, моя мама разом із ріднею попрощалися із молодою жінкою та її сином, яких берегли від усіх неприємностей довгих два роки. За це останні теж їм віддячили у голодні післявоєнні роки. Мама добре пам'ятає, як ця жінка разом із сином та чоловіком приїхали до них навесні 1947 року й привезли небачені нею продукти і, головне, дуже багато, а також різні дорогі речі. Серед них вона запам'ятала великий рулон матерії, який згодом бабуся теж виміняла на продукти для своїх трьох дітей. На жаль, більше жодних звісток про цю єврейську сім'ю не надходило. Хоча бабуся, царство їй небесне, не раз згадувала їх добрим словом і з якоюсь гордістю. Як і, до речі, моя мама.

Здається, що викладене не є чимось неординарним для свого часу. Таких людських «подвигів» в ім'я майбутнього можна навести тисячі по всій Україні. Але, на власне переконання, конкретним із них, що стосується моєї родини, я і мої діти можуть пишатися своєю мамою і бабусею — Вергуновою (Головко) Ольгою Василівною **(на знімку)**.

Чому я так вважаю? Тому, що саме такі цінності, а не якісь інші цінуються у цивілізованому європейському суспільстві! Бо, як кажуть: «Інтриги інтригами, а книги, церкви і добрі справи залишаються у віках»! Спробуйте довести, що я перебільшую! Краще згадайте три добрі справи в ім'я процвітання незалежної України на прикладі власних родин!

**Віктор ВЕРГУНОВ,
професор, член Національної спілки журналістів України, директор ДНСБ НААНУ.**

Ракетний слід Сіверщини

55 років тому розпочато будівництво космодрому Байконур

Доля підполковника-будівельника Володимира Васильовича Шуєва тісно пов'язана з ракетною галуззю. Він закінчив Московський інженерно-будівельний інститут (1959) і не планував стати військовим. Та саме у ті роки між СРСР та США набула нових обертів гонка озброєнь.

Микита Хрущов дав вказівку «показать кузькину мать» супротивникам. Ще перед цим у 1955 р. розпочато будівництво космодрому Байконур у Казахстані, а вже у 1960 р. прийнята на озброєння перша у світі міжконтинентальна балістична ракета Р-7. Однак перше випробування її вдосконаленої наступниці, Р-16, було невдалим. 24 жовтня 1960 р. на Байконурі при підготовці випробувального запуску міжконтинентальної балістичної ракети вона вибухнула. Загинуло 126 чоловік, у тому числі головний маршал артилерії Митрофан Неделін.

У 1961р. у Туреччині американці розмістили ракети «Юпітер», які могли долетіти до Москви. Радянське керівництво не забарилося з відповіддю.

— У 1962 р. тисячі колишніх випускників будівельних інститутів були призвані в армію, — розповідає В. Шуєв. — У їх число потрапив і я, оскільки закінчив військову кафедру. Мене направили у Костромську область будувати шахту пускову установку для міжконтинентальної балістичної ракети. Будували в лісі. Ми брали надміцний цемент марки 600, який більше ніде не використовувався у народному господарстві. На побудову шахти затратили півтора року.

У часи холодної війни чернігівець брав участь у зведенні дев'яти подібних стратегічних об'єктів.

А далі він служив на знаменитому Байконурі. Був головним інженером військової будівельної частини. Саме вона будувала відповідальні об'єкти стартового комплексу для запуску ракет.

— У нас було хороше матеріальне і побутове забезпечення, — ділився враженнями ветеран. — Коли моя мама приїхала у гості, вражено сказала: «Ви живете уже при комунізмі». Щоправда, клімат там дуже агресивний. З квітня по жовтень середня температура —+40 градусів. Пронизливі вітри. А військовим будівельникам, незважаючи на це, треба було працювати. Коли у 1985 р. я йшов у відставку, то важив 53 кілограми...

У 2002 році відбулася значна аварія на космодромі. Упав дах монтажно-випробувального корпусу, при цьому загинуло 8 будівельників. Під масивними конструкціями опинилися найважча у світі ракета «Энергия», багаторазовий корабель «Буран». Вони отримали значні ушкодження. Хоч минуло 17 років, як В. Шуєв перестав служити на Байконурі, його знайшли у Чернігові і викликали як будівельника на космодром. Підполковник не вважав себе винним в аварії, тому не побоявся покинути Україну.

— Як з'ясувалося, — каже він, — причиною обрушення важкого даху стала не робота військових будівельників. На монтажно-випробувальному корпусі, режимному об'єкті, працювала казахська фірма з місцевими робітниками. Саме вони в одному місці склали будівельні матеріали, від яких утворився значний тиск на поверхню даху. Через це він і обрушився.

Ветерану прикро, що так сталося. Але цей інцидент дав можливість побувати у місцях, з якими пов'язано багато років життя. Йому приємно, що немало об'єктів, збудованих на Байконурі під його керівництвом, і досі результативно працюють на космос.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: підполковник Володимир Шуєв.

Фото автора.

Розуму немає — згадують Вишинського

ТЕНДЕНЦІЇ

Немає села, райцентру, міста, де не обговорювали б факти звірячих наруг над затриманими. І це не сотні випадків, розслідуваних прокуратурою і переданих до суду, а десятки тисяч. Сам Генеральний прокурор Олександр Медведько якось в розмові з Інспектором ООН Маліком Соу визнав: із 300 тисяч затриманих за рік більш як 100 тисяч зверталися зі скаргами на гуманоїдів у мундирах, які застосовували недозволені методи дізнання і слідства. Суду, а тим паче обвинувального вироку, «удостоюються» лише десятки погононосіїв.

Плата за незговірливість

Вибити зізнання у вигляді «явки з повинною», як і в часи Вишинського, залишаються «царицею доказів», яка часто, як удав, діє на суддів.

Мені довелося писати про Олександра Рафальського. Він не взяв на себе гріха за вбивство й жорстоко поплатився за незговірливість. Унаслідок садизму київських правоохоронців зафіксовано кількаразові виклики «швидкої» до ІТУ, дві операції, тривале лікування в лікарні.

Одне сказати: командир батальйону «Беркут», пояснюючи походження саден, гематом на тілі Рафальського, написав у рапорті: **«Під час затримання на квартирі підозрюваного Рафальського, останній намагався сховатися в санвузлі (туалеті) й вилізти у вентиляційний вихід. Згідно із ст. 13 Закону «Про міліцію» мною... було застосовано прийом рукопашного бою».**

А чому не «Черемху», пане силовик? Затриманий і сам звалився б до ваших ніг, як тарган...

До слова, на маячню капітана серйозно відреагував тоді лише народний депутат Володимир Стретович. Але чого варті його запити, коли Рафальського й інших фігурантів справи треба було судити, закривши тим самим резонансну справу, а доблесним виконавцям іти на підвищення. І вони таки пішли.

Максимум, до чого «опускалося» око государеве — на прохання парламентарія Генпрокурор особисто спілкувався з матір'ю засудженого. Але не встигала вона залишити приймальню на Різницькій, як звідти навздогін відправляли листа: вашого сина засуджено, причин для опротестування вироку «не вбачається».

З 2001-го Олександр і його рідні стукають в усі інстанції, пам'ятаючи, що кожна стіна — це двері.

Долею нескореного зацікавилася Amnesty International.

НАША ДОВІДКА

Amnesty International — всесвітній рух, що об'єднує понад 2,2 мільйона громадян із 157 країн і регіонів. Мета організації — припинення грубих порушень громадянських прав. Amnesty International прагне до того, щоб забезпечити кожній людині можливість користуватися правами, проголошеними у Загальній декларації прав людини та інших правозахисних міжнародних документах. Організація незалежна від урядів, політичних ідеологій та релігійних переконань. Існує за рахунок членських внесків і доброчинних пожертв.

У щорічній Доповіді АІ за 2009 рік про Україну, зокрема, сказано: **«Не припинялися катування й жорстоке поводження під час утримання під вартою в міліції. Особи, винні в порушеннях прав людини, користувалися безкарністю».**

«...У листі батькам Рафальського (липень 2008-го. — *Авт.*) Генеральний прокурор заявив, що немає необхідності починати розслідування через такі «незначні порушення».

Інакше, на щастя, вважає Печерський райсуд столиці (суддя С. Смик). У грудні 2009-го він розглянув скаргу адвоката Аркадія Бущенка в інтересах Олександра Рафальського на ухвалу старшого слідчого прокуратури Київської області Василя Кармана від 15.09.2001 про відмову в порушенні кримінальної справи за фактом завдання Рафальському тілесних ушкоджень. Суд дав оцінку діям слідчого, описав знущання в трьох ІТУ, згадав про спробу Олександра втекти через вентиляційний люк...

До слова, копію згаданої ухвали засуджений отримав лише в червні 2009-го. Промовистий факт, що свідчить про безправ'я «зеків», котрі намагаються із місць позбавлення волі добитися не тільки справедливості, а хоча б копії документа. Рафальському знадобився вісім (!) років.

ДО РЕЧІ

Автор одержав листа від засудженого Павла Самка, котрий відбуває покарання в Ольшанській виправній колонії № 53 (Миколаївщина). Він пише, що з моменту арешту в 1997 році він вимагає проведення судово-медичної, судово-балістичної та судово-криміналістичної експертиз за його участі. Стверджує: слідчий провів їх у період, коли Самко, поранений міліціонером, перебував у лікарні. Протоколи про призначення цих експертиз, нібито, підписано за нього слідчим, який у результаті сфальсифікував кримінальну справу на користь правоохоронців.

На захист Самка свого часу виступали народні депутати Янукович, Яценюк, Ющенко, Симоненко, Кириленко, які направляли запити до Генпрокуратури.

Зокрема, Юлія Тимошенко 2002-го писала Святославу Піскуну, що, за словами Самка, суд захищав міліціонерів, зокрема, того, хто стріляв у нього, а потім стрілок виїхав до Росії, побоюючись об'єктивного суду.

Прокуратура вже 13 років відмовляє заявникові та його адвокату в усіх клопотаннях.

Утім, наївно було чекати на будь-які дії на користь Олександра — у Генпрокуратурі всі ці роки працював Карман. Та і після вердикту районного суду, який скасував постанову від 15.09.01 і направив справу на додаткову перевірку, рано говорити про перемогу справедливості. Апеляційний суд столиці (головуючий Полтавцева, судді Глиняний, Чорний) скасував постанову райсуду.

Гадаю, Верховний Суд професійно розгляне касацію за участю адвоката та його підзахисного з огляду на той факт, що їм належним чином не повідомили про день і годину слухання справи (Рафальський одержав повістку на день пізніше від проведеного судового засідання, а Бущенко її взагалі не бачив).

Доповідь — керівництво до дії

У підготовці згаданої Доповіді Amnesty International 2009, як, до речі, і трьох попередніх, безпосередню участь брала **Хеза Макгілл (на знімку)** — дослідник АІ в Україні, Молдові, Білорусі, Вірменії. Нещодавно вона побувала в Києві, інших містах, а перед від'їздом до Лондона, штабквартири АІ, зустрілася з автором.

Посада Хези, мабуть, не дозволяє їй бути максимально відвертою і на чорне казати чорне. Це розумієш і читаючи Доповідь, підготовлену за законами дипломатії.

— На жаль, далеко не всі можуть ознайомитися зі змістом щорічника. Про що він, пані Макгілл?

— У Доповіді Amnesty International 2009 розповідається про дотримання прав людини в країнах і територіальних утвореннях в 2008 році. Представлено держави, де систематична дискримінація та незахищеність гальмують практичне втілення законодавчих досягнень, де рівність і дотримання прав людини, як і раніше, залишаються благими намірами, далекими від реальності. У Доповіді показано, як держави, найчастіше за своїми примхами, вирішують, яких прав людини вони дотримуватимуться, а які — пригнічуватимуть.

В основній частині щорічника коротко змальовано політико-економічну обстановку в кожному із представлених регіонів. Більшість статей ілюструють, наскільки ефемерними виявляються поліпшення в житті мільйонів людей там, де нехтуються чи зневажаються права, закріплені в Загальній декларації прав людини.

Своєю Доповіддю Amnesty International демонструє підтримку тим, хто виступає проти несправедливості й нерівності, хто мужньо бореться за новий світ, де всі люди будуть справді вільними й рівними у своїх правах.

— Які розділи в главі про Україну?

— Традиційні: довідка про політичну ситуацію, про расизм, про біженців, катування та інші види жорстокого поводження, безкарність представників влади. До того ж це не голослівна констатація фактів — їх підтверджено конкретними прикладами.

Статті про країни подаються за алфавітом: Україна — між Узбекистаном та Уругваєм.

— Зустрічають вас у високих кабінетах, сподіваюся, гідно...

— Так, ми вітаємо відкритість українських держчиновників і те, що вони визнають, зокрема, що катування й жорстоке поводження із затриманими — поширене, на жаль, явище в міліції і не тільки.

Ми сподіваємося, що наші рекомендації можновладці не лише візьмуть до уваги, а й зроблять максимум для того, щоб Україна стала демократичною країною де-факто.

— Дієвість зусиль міжнародних правозахисних організацій сьогодні не влаштовує, напевно, і вас. Скажімо, Amnesty International оприлюднює кричущі факти порушень прав людини. І що? Може, Генеральна прокуратура зі своєї ініціативи провела розслідування? Чи глава держави належним чином відреагував?

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

— На жаль, змушена з вами погодитися: часто далі заяв справа не йде. Наші зусилля не сприймаються належним чином урядами. Ми плідно співробітничаємо з Євросоюзом, ООН — там більш ефективні методи, але й вони, часто-густо, не спрацьовують.

— Тамара Рафальська майже три години спілкувалася свого часу з Інспектором ООН Маліком Соу. Той, у свою чергу, інформував нашого Омбудсмана про долю її сина Олександра. Реакції ніхто не відчув.

— Ситуація характерна для всіх республік колишнього Союзу: якщо є судовий вердикт, надзвичайно важко домогтися нового розслідування і перегляду справи.

— Але такі факти, на щастя, є. Трьох харків'ян, обвинувачених в убивстві й відбувавших не один рік покарання, Верховний Суд виправдав. А розслідування за новими обставинами ініціювала Генпрокуратура.

— Виняток із правил, які підтверджують правила? Вважаю, все залежить від волі керівників держави. Адже права людини захищають багато законів і насамперед Конституція. Треба змусити всіх — від прибиральниці до Президента — дотримуватися законів. У країнах, де я досліджую ситуацію, однакові проблеми. Можливо, десь вони гостріші...

У мене є з чим порівнювати, але дозвольте цього не робити. Повірте, я багато років працюю в Україні й не можу сказати, що в ній нічого не змінюється на краще. Повільно, важко, але дрімучість поступово йде. Вона зникне, якщо на всю міць запрацює гласність, а правителі оголосять війну безкарності — головному ворогу в справі захисту прав людини.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Підозрюваний намагався сховатися в санвузлі (туалеті) й вилізти у вентиляційний люк

ОГОЛОШЕННЯ

До уваги акціонерів ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АВІАКОМПАНІЯ "АЕРОСВІТ".

Закрите акціонерне товариство "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" повідомляє, що позачергові Загальні збори Акціонерів Товариства відбудуться 20 травня 2010 року о 12.00 за адресою: м. Київ, бул. Т.Шевченка, буд. 58 "А".

Порядок денний Зборів:

1. Прийняття рішення з питань порядку проведення Загальних зборів Акціонерів. Обрання лічильної комісії та затвердження її складу. Обрання головуючого та секретаря Загальних зборів Акціонерів.
2. Звіт Генерального директора (Виконавчого органу) про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2008-й рік.
3. Звіт та висновки Ревізійної комісії Товариства за 2008-й рік.
4. Затвердження річного звіту та балансу Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" за 2008-й рік.
5. Затвердження порядку розподілу прибутку (покриття збитків) за результатами діяльності Товариства у 2008 році.
6. Внесення змін до Статуту Товариства шляхом викладення Статуту у новій редакції.
7. Внесення змін до Положень, що регламентують внутрішню діяльність Товариства, шляхом викладення Положень у новій редакції.
8. Відкликання та обрання Виконавчого органу Товариства.
9. Відкликання та обрання Голови та членів Наглядової ради Товариства.
10. Відкликання та обрання Голови та членів Ревізійної комісії Товариства.
11. Про обрання реєстратора Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" та передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів Товариства.
12. Прийняття рішення про зміну типу Товариства. Узгодження порядку проведення зміни типу Товариства та призначення відповідальних органу (осіб) Товариства з проведення відповідних заходів.

Реєстрацію учасників позачергових Загальних зборів Акціонерів Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" буде проведено 20.05.2010 року з 11.00 до 11.45 за адресою скликання вказаних вище позачергових Загальних зборів Акціонерів Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ".

Основні показники фінансово-господарської діяльності Товариства (тис. грн.)

Найменування показника	31.12.2008	31.12.2007
Усього активів	889 631	693 317
Основні засоби	256 024	161 401
Довгострокові фінансові інвестиції	64 041	65 580
Запаси	39 843	37 236
Сумарна дебіторська заборгованість	463 242	349 405
Грошові кошти та їх еквіваленти	25 790	34 241
Нерозподілений прибуток	- 420 536	- 17 368
Власний капітал	- 221 552	95 676
Статутний капітал	19 363	19 363
Довгострокові зобов'язання	125 895	37 117
Поточні зобов'язання	839 699	426 230
Чистий прибуток (збиток)	- 405 346	21 721
Середньорічна кількість акцій (шт.)	нема даних	нема даних
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	нема даних	нема даних
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	нема даних	нема даних
Чисельність працівників на кінець періоду	2259	1849

В.о. Генерального директора ЗАТ "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" Є.О. Трескунов.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1А) постановою від 21.12.2009 р. у справі № Б29/128-09 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні ТОВ «ТК Спецодежда Днепр» (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Підвітряна, б. 50-А; код ЄДРПОУ 32387800, п/р 260093101298 в ПАТ «ВТБ банк», МФО 306931).

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович (ліцензія серія АВ № 347153), тел. (056) 792-53-18, тел./факс (056) 370-74-70, адреса для листування: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158.

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АКІБ "УкрСиббанк" оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для комплексного обслуговування офісного обладнання (МФУ, принтери, факси).
Пропозиції приймаються до 31 березня 2010 року включно.
За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-37
www.ukrsibbank.com

Українська аграрна біржа повідомляє,
що проведення спеціалізованого аукціону № 123 з продажу скрапленого газу для потреб населення заплановано на 31 березня 2010 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

Інформацію про обсяги скрапленого газу, що будуть виставлені на спеціалізованому аукціоні № 123 з продажу скрапленого газу для потреб населення 31.03.2010 р. буде розміщено на офіційному WEB-сайті Української аграрної біржі: **www.uame.com.ua**

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АТ "УкрСиббанк" оголошує про проведення конкурсу щодо вибору потенційних партнерів **по виготовленню, доставці та монтажу меблів (стійок).** Інформація про компанії приймається до **06 квітня 2010 року включно**
За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-06
www.ukrsibbank.com

Ліквідатор ФОП Бочарова С.В. спільно з ПП "Центр антикризових технологій" повідомляють про проведення відкритих торгів (аукціону) з реалізації майна банкрута.

На відкриті торги виставляється наступне майно:

Лот №1: Вбудовано - прибудоване нежитлове приміщення (А-9) під розміщення комерційних приміщень (торгівельні приміщення), загальною площею 512,1 м2. (за внутрішнім обміром), розташоване за адресою: м. Мелітополь, пр. 50-річчя Перемоги, буд. 36/1. Початкова ціна продажу: 7864931,00 грн. без ПДВ.

Лот №2: Вбудовано - прибудоване нежитлове приміщення (А-3) під розміщення комерційних приміщень (торгівельні приміщення), загальною площею 316,2 м2. (за внутрішнім обміром), розташоване за адресою: м. Мелітополь, пр.Богдана Хмельницького, буд. 7. Початкова ціна продажу: 4846182,00 грн. без ПДВ.

Заявки на участь в аукціоні приймаються до 23 квітня 2010 р. включно, з 10.00 до 16.00 годин за адресою: м. Запоріжжя, бульв. Шевченко 65.

Умови участі в відкритих торгах (аукціоні) на сайті: www.bankrot.zp.ua та за телефоном: (061) 224-34-16.

Відкриті торги (аукціон) відбудуться 29 квітня 2010 р. об 11.00 за адресою: м. Запоріжжя, бульв. Шевченко, 65.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційна компанія «Промукртара», код ОКПО 24078142, зменшує статутний капітал з 500,00 грн. на 375,00 грн. у зв'язку з виключенням одного Учасника з Товариства.

Шановні акціонери ПАТ "Сітібанк" !

Публічне акціонерне товариство "Сітібанк" (ПАТ "Сітібанк"), що знаходится за адресою 03150 Україна, м.Київ, вул. Димитрова 16-Г, повідомляє про проведення річних загальних зборів акціонерів, які відбудуться "29" квітня 2010 року об 11 год.00 хв. за адресою: 03150 Україна, м.Київ, вул. Димитрова 16-Г, 5-й поверх.

Реєстрація акціонерів для участі у річних загальних зборах починається о 10 год.00 хв. та закінчується о 10 год. 30 хв.

Дата складення переліку(реєстру) акціонерів, які мають право на участь у річних загальних зборах ПАТ "Сітібанк" - "29" квітня 2010 року.

Перелік питань, що виносяться на голосування, згідно з порядком денним:

1.Обрання лічильної комісії.
2. Затвердження звіту про фінансові результати діяльності та балансу ПАТ "Сітібанк" за 2009 рік.
3. Затвердження звітів і висновків Ревізійної комісії і зовнішнього аудитора ПАТ " Сітібанк" за 2009 рік.
4. Прийняття рішення про розподіл прибутку/збитків ПАТ "Сітібанк" за 2009 рік.
5. Прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Спостережної Ради, звіту Правління, звіту Ревізійної комісії ПАТ "Сітібанк" за 2009 рік.
6. Затвердження Положень ПАТ "Сітібанк" про Загальні збори, Спостережну Раду, Ревізійну комісію, Правління (у новій редакції).
7. Внесення змін та доповнень до Статуту ПАТ "Сітібанк".

З матеріалами з питань порядку денного річних загальних зборів акціонери ПАТ "Сітібанк" можуть ознайомитися в робочі дні, в робочий час за місцезнаходженням товариства: 03150 Україна, м. Київ, вул. Димитрова 16-Г, 5-й поверх. Особа, відповідальна за порядок ознайомлення акціонерів з документами - Заступник Голови Правління ПАТ "Сітібанк" Мікулицька Ганна Аркадіївна.

Телефони для довідок: (044) 490-10-00

Для участі в річних Загальних зборах акціонерам необхідно мати документи, що засвідчують особу, представникам акціонерів - додатково довіреність на право участі у зборах, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства.

Спостережна Рада ПАТ "Сітібанк"

ДП "Донецька залізниця" інформує

про введення з 01.04.2010 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 24.03.2010р. №277 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДП "Донецька залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	485,0	642,8	Непромислові споживачі	485,0	642,8
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	485,0	642,8	Виробничі с\г споживачі	485,0	642,8

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,25; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,80.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,35; денний-1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	454,64	Постанова НКРЕ № 277 від 24.03.10
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	4,13	Постанова НКРЕ № 313 від 19.03.09
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	7,74	Постанова НКРЕ № 313 від 19.03.09
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	7,93	Постанова НКРЕ № 1463 від 18.12.09
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	78,67	Постанова НКРЕ № 1463 від 18.12.09
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	5,81	Постанова НКРЕ № 1463 від 18.12.09
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	29,06	Постанова НКРЕ № 1463 від 18.12.09

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 16.03.2010 р. у справі № Б24/44-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Січесклавхімсервіс» (ЄДРПОУ 34622175; юридична адреса: 52001, Дніпропетровська обл., м. Підгородне, вул. Степова, 42; п/р № 26008070777001 в РУ ПАТ КБ «ПриватБанку», МФО 305299), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Глядченка Володимира Миколайовича (49055, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 18.03.2010 р. у справі № Б24/54-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Електросталькомплект» (ЄДРПОУ 35737854; юридична адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, бульвар Слави, 50/40; п/р № 26002030000541 у ВАТ «ВіЄйБіБанк», МФО 380537), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Глядченка Володимира Миколайовича (49055, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 18.03.2010 р. у справі № Б26/17-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Ньювей» (ЄДРПОУ 31320876; юридична адреса: 49055, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 96/13; п/р № 26008050401922 в ВАТ КБ «Приватбанк», МФО 305299, м. Дніпропетровськ), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Глядченка Володимира Миколайовича (49055, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) постановою від 18.03.2010 р. по справі № Б38/124-09 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні Товариства з обмеженою відповідальністю «Унірем-Агро» (51927, Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, пров. Більшовицький, 4А; код ЄДРПОУ 31329842, р/р 26006043526101 в Дніпродзержинському відділенні «Сведбанк», МФО 300164).

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Морозов Ігор Анатолійович (ліцензія серія АБ № 271599), тел./факс: (056) 370-74-70, адреса для листування: 49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734.

ДТГО "Південно-Західна залізниця" інформує

про введення з 01.04.2010 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 24.03.2010р. № 278 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО "Південно-Західна залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	485,00	642,80	Непромислові споживачі	485,00	642,80
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	485,00	642,80	Виробничі с\г споживачі	485,00	642,80

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. № 1262 нічний період – 0,35; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,68.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. № 1262 нічний період – 0,4; денний-1,5.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	454,64	Постанова НКРЕ № 277 від 24.03.10
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	2,36	Постанова НКРЕ № 248 від 18.03.10
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	10,27	Постанова НКРЕ № 313 від 18.03.10
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	15,91	Постанова НКРЕ № 1469 від 18.12.09
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	154,16	Постанова НКРЕ № 1469 від 18.12.09
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	6,54	Постанова НКРЕ № 1469 від 18.12.09
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	32,69	Постанова НКРЕ № 1469 від 18.12.09

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів, тільки ввечері на крайньому заході можливий дощ. Вітер південно-східний 5—10 м/с, у західних областях місцями пориви 15—20 м/с, на високогір'ї Карпат — до 24 м/с. Температура вночі від 3° морозу до 3 градусів тепла, на сході 2—7° морозу, у західних областях 1—7° тепла. Удень 8—14° градусів тепла, на півдні й заході — до +17°.

ЦЬОГО ДНЯ, 27 БЕРЕЗНЯ

■ Міжнародний день театру. ■ **1845.** Народився німецький фізик Вільгельм Конрад Рентген. Лауреат Нобелівської премії 1901 р. Відкрив так звані Ікс-промені, названі згодом його іменем. ■ **1943.** Прийнято постанову Раднаркому України про створення літературного музею Тараса Шевченка. ■ **1968.** Загинув перший космонавт Юрій Гагарін. ■ **1990.** У Лондоні, на Бейкер-стріт,221-б, відкрито музей Шерлока Холмса.

Турнірна хроніка

Шахи. Ніцца (Франція). 19-й «Амбер-Турнір». Переможцем став львів'янин Василь Іванчук. Пальму першості він розділив з норвежцем Карлсеном.

Підсумкове положення (гра наосліп):

Грищук (Росія) — 8 очок, Карлсен (Норвегія), Іванчук (Україна), Крамник (Росія) — по 6,5. Гельфанд (Ізраїль) — 6, Гашимов (Азербайджан), Карякін (Росія), Свідлер (Росія) — по 5,5, Аронян (Вірменія) — 5, Пономарьов (Україна) — 4,5, Смітс (Нідерланди) — 4, Домінгес (Куба) — 2,5.

Підсумкове положення (швидкі шахи):

Іванчук, Карлсен — по 8, Карякін, Крамник — по 6,5, Аронян, Гашимов, Свідлер — по 6, Гельфанд — 5,5, Грищук, Пономарьов — по 4,5, Домінгес — 2,5, Смітс — 2.

Загальний залік:

Іванчук, Карлсен — по 14,5, Крамник — 13, Грищук — 12,5, Карякін — 12, Гашимов, Гельфанд, Свідлер — 11,5, Аронян — 11, Пономарьов — 9, Смітс — 6, Домінгес — 5.

Пляжний волейбол. CEV затвердив календар змагань на сезон 2010. Всі шість попередніх турнірів CEV «Челендж енд сателіт біч волейбол» відбудуться влітку, з новими місцями проведення у порівнянні з минулим, 2009 роком. Україна і Румунія приєдналися до «туру» і перші два етапи цього сезону відбудуться у Констанці та Києві відповідно.

Футбол. «Баварія» спробує позбутися українського півзахисника Анатолія Тимощука. Про це пише авторитетне німецьке видання «Кіккер». Також німці не проти позбутися Гаміта Алтинтопа та Даніеля Праніча. Тимощука й Алтинтопа німецький гранд планує віддати в оренду.

Платіні підтвердив наміри

Президент Союзу європейських футбольних асоціацій (УЄФА) француз Мішель Платіні підтвердив, що балотуватиметься на другий президентський термін. Про це він повідомив делегатам XXXIV конгресу УЄФА в Тель-Авіві. 54-річний Платіні, який змінив на цій посаді 2007 року шведа Леннарта Йоханссона, як очікується, не матиме конкурентів. Вибори нового президента УЄФА відбудуться у травні 2011 року.

Двоколісний подарунок

Віталій Кличко зробив своєму брату на 34-ий день народження, який Володимир відсвяткував 25 березня, незвичайний подарунок. «У Москві було виготовлено спеціальний мотоцикл, який переміг на виставці. Він називається «Панч» (удар)», — пояснив Кличко-старший.

За таку «іграшку» Віталію довелося заплатити 120 тисяч доларів. Планується, що іменинник перевезе свій подарунок до Голлівуду (США), оскільки там тепла пора року довша, ніж у Гамбурзі, де переважно мешкають знамениті брати.

Нога в ногу

Хокей. Бровари. «Термінал Арена». Чемпіонат світу серед юніорів (U-18). Дивізіон II. Група В. 25 березня. Словенія — Австралія. 19:0 (9:0, 5:0, 5:0). Бельгія — Нідерланди 2:6 (2:2, 0:3 0:1). Україна — Іспанія. 7:1 (2:0, 2:0, 3:1).

Турнірне становище після трьох турів: Словенія — 9 очок (шайби — 47—2), Україна — 9 очок (22—1), Нідерланди — 6 (11—10), Іспанія — 3 (9—19), Австралія — 0 (4—30), Бельгія — 0 (2—33).

Найімовірніше, доля підсумкового першого місця вирішиться завтра в матчі Україна—Словенія. Судячи з того, як легко і переконливо словенці розправляються з суперниками, перед нашою командою стоїть надскладне завдання. Втім, багато залежатиме від того, яким чином налаштує підопічних тренер нашої збірної Олександр Годинюк на цей важливий іспит. Психологічний чинник може стати вирішальним у протистоянні.

На знімку: атакує збірна України.

Фото Павла КУБАНОВА.

За оцінкою КХЛ

Інфраструктура нового українського хокейного клубу «Будівельник» готова на 80 відсотків. Такі підсумки інспекції Комісії КХЛ українського клубу, що подав заявку на участь у чемпіонаті Континентальної ліги, повідомляють російські ЗМІ.

«Інфраструктура київського клубу готова приблизно на 80 відсотків. Потрібна невелика реконструкція палацу. Перелік усіх технічних засобів, якими повинна володіти арена КХЛ, ми «Будівельнику» позначили. До початку сезону всі недоліки можна за бажання усунути. Запевнення щодо фінансування клубу теж звучать переконливо. Хокейна федерація України — за участь у КХЛ», — розповів про підсумки перевірки віце-президент КХЛ Володимир Шалаєв.

ФОТОФАКТ

Перед початком сесії Запорізької міськради міський голова Євген Карташов і депутати вшановували спортсменів, які успішно виступали на чемпіонаті Європи з ушу. Десять медалей привезли запоріжці з Анталії (Туреччина). Наймолодшому зі спортовців — Олександрові Тютюннику — 11 років. І це його перший виступ у великому спорті. Та ще й досить успішний — хлопчик завоював срібну й бронзову медалі. Саме йому і вручив Євген Карташов Почесну грамоту.

Фото Дмитра СМОЛЬЄНКА (Укрінформ).

Паралельними курсами

Футбол. М'яко кажучи, невиразна, з натугою гра київського «Динамо» після зимової перерви в чемпіонаті суттєво позначилася на результатах команди. І вона поступилася лідерством своєму головному конкуренту — «Шахтареві». Звісно, такий перебіг подій вочевидь не влаштовує численних прихильників синьо-білих.

Особливо болісно вони сприйняли поразку своїх улюбленців від аутсайдера турніру ужгородського «Закарпаття». Як кажуть у таких випадках, то була остання крапля, котра переповнила чашу. Тоді, хоч як це прикро, пролунали не зовсім коректні, навіть образливі слова на адресу керівників і тренерауславленого клубу.

Але життя триває, і завтра у «Динамо» новий іспит. А разом із ним — нагода хоч трохи реабілітуватися в очах уболівальників. На стадіоні імені Валерія Лобановського динамівці прийматимуть харківський «Металіст», котрий якраз радує своїх прихильників переможною і результативною грою.

— Для команди, котра претендує на золоті медалі, важливі геть усі поєдинки, — каже наставник киян **Валерій Газзаєв.** — За перемогу чи то над «Закарпаттям, чи то над «Металістом» дають однакові три очка. Отже, мусимо боротися в кожній конкретній зустрічі. Скажу й про те, що паралельно зі стратегічними завданнями в чемпіонаті триває непроста перебудова в команді, котра, дуже сподіваємося, має принести плоди ближче до старту «Динамо» в єврокубках. А влітку ми неодмінно проведемо необхідне кадрове підсилення...

Майно передали уряду

Львів. Як повідомляє прес-служба міської ради, депутати погодили передачу цілісного майнового комплексу ЛКП «Дирекція з будівництва стадіону у Львові» Кабінету Міністрів. За це рішення проголосувало 86 депутатів.

Натомість уряд зі свого боку має профінансувати 100 відсотків вартості подальшого будівництва. За Львовом залишиться право на частку у майбутній євроарені, яка відповідатиме вкладенням на даний момент коштам. «Це значне полегшення для міського бюджету. Я задоволений, що нашу вимогу фінансувати стадіон із державного бюджету нарешті задовольнили», — заявив міський голова Львова Андрій Садовий.

«Пропозиція Міністерства сім'ї, молоді та спорту щодо надання згоди на передачу цілісного майнового комплексу ЛКП «Дирекція з будівництва стадіону у Львові» у державну власність з юридичної точки зору є найприйнятнішою для міської ради. Адже з передачею ЛКП і надалі залишатиметься замовником робіт із будівництва. Наступний крок має зробити Кабмін, ухваливши відповідне рішення. Потім буде створено комісію з передачі — приймання об'єкта», — розповіла начальник юридичного управління Гелена Пайонкевич.

У власності територіальної громади Львова залишається і ділянка площею 25 гектарів. А ЛКП та держава матимуть право користування нею.

Згаяне надолужать у червні

Київ. Акціонерне товариство «Холдингова компанія «Київміськбуд» має намір ліквідувати відставання робіт з реконструкції НСК «Олімпійський» у червні цього року.

Про це на прес-конференції повідомив головний інженер ХК «Київміськбуд» Олександр Галицький. «На нашу думку, ми говоримо про відставання у два з половиною — щонайбільше три місяці. Ми вважаємо, що це не критично. Протягом червня ми увійдемо у графік», — сказав він.

Пан Галицький уточнив, що відставання існує по роботах у віп-зоні і монтажі металоконструкцій навісу. «Ми скоротили відставання, задекларование раніше. Сьогодні говоримо про те, що за місяць відставання по монтажу металоконструкцій не буде», — зазначив він.

За даними холдингу, сьогодні змонтовані три колони для навісу над чашею стадіону. Серед причин відставання Галицький назвав складні погодні умови взимку. При цьому на уповільнення темпів реконструкції також вплинули затримки з фінансуванням робіт, а також невчасна видача робочої документації.

Коментуючи озвучений міністром у справах сім'ї, молоді і спорту Равілем Сафіулліним термін відставання реконструкції на п'ять місяців, Галицький зазначив, що ця цифра «народилася» під час роботи тимчасової комісії Верховної Ради.

«Ми працювали з фахівцями, які були залучені для прояснення стану реконструкції НСК «Олімпійський». Тільки тому, що часу у фахівців було замало, вони не змогли акцентувати увагу на одних питаннях, ми не змогли донести інші. Це винятково через брак часу», — вважає він.

Головний інженер холдингу «Київміськбуд» наголосив, що існуюче відставання не позначиться на наступних етапах реконструкції спорткомплексу — облаштуванні вантів, підготовці фундаментів. «Це ми сьогодні гарантуємо. Термін введення в експлуатацію стадіону не змінюється в жодному разі — це червень 2011 року».

Редактор номера Володимир КОРОЛЮК.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 16542

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

